GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0550
4	Work Number	D 2258
5	Page No (From... To)	1 to 86
6	Name of the Work	SATRIKA BRAHMA VIDYA VILASAMU
7	Subject	SATRIKA

Tel. D. NO.
2192.
B. NO. 550

179
GOVERNMENT ORIENTAL
MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

గ్రామమాంచర్లనలింగల యనుదిపరమవైదికమైతెలియునాన
వలయునని విన్నవించిన శ్రీకృష్ణరాయలు చికటాద్రించి ఆచార్యు
లింగము కట్టుకొనుచున్నాడు. శ్రీకృష్ణరాయలు చేసిన ప్రశ్నకు ప్రమేయ
ఆచార్యులప్పుడు సకలవేదాంతార్థ సకలధర్మశాస్త్రములు న
పరతత్వనిర్ణయము పెద్ద [illegible] వెంకటాద్రి నమస్కారముల
ప్రశ్న సకలదేవతాంతరంగ పెట్టించి [illegible] దిగనకని ప్రశ్నకు ప్ర
రంగయ్య శిష్యుడు సకలవేదవేదాంతాది శాస్త్రములు [illegible]
[illegible] వైదికమార్గ [illegible] పరతత్వ [illegible]
[illegible] వెంకటాద్రి [illegible]
[illegible] సంధ్యావందన [illegible]
[illegible] ధర్మనిష్ఠా [illegible]
[illegible] శ్రీమన్నారాయణుడు [illegible]
[illegible]
[illegible] అగ్నిహోత్రులు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

రాజైనంతనే నవేదబాహ్యుండైన బౌద్ధుండును వైదికుని
తో నా[illegible]లలు పోరాడెదంగలందు. అటుగవక నదివాద
లక్షణామేకాదు. అయితే నుత్తమవాదలక్షణమెటువలెనన్నను
యాన్నీసమాలికైచాంతను ధృత్తమువిదాన్యంశులువాదించెడి
వరుసలు నన్నులక్షణలు నన్నతెలిపెదము [illegible] వాదప్రసం
గవేళను యుక్తింజెప్పిన ప్రత్యక్షంబెప్పిత్తుంచు. నవదధపులం
డు వాక్యమును యుక్తియుంజెప్పి వలిత్తుంచునాతం
డు వర్ధ్యముండు. పైగాసఖగవాక్యాశాస్త్రలు ధూర్వద్వాల్
ంతముల్ వాప్తించి త్తుంచువాదుత్తముండు. వాక్యాక్రి
దృష్టాంతపైఖరుల్ జెప్పిన గుణావిశేషములు వేకున్న గాంరతా
గుణాతారతమ్యముల్ గుర్తించి వాదించు విపరీతవిద్వద్వా
ష్టివినుమదివిరుద్ధ్యాతిశయాంవాక్యాక్రిదృష్టాంతములు
ను ఖండింపగావలయును సుంఫ్లు తోడ. మిశ్రవా

క్షింకాప్రవిలోప్రప్రతారం —

వాక్యాల విచారదశబు సత్ప్రయంలెాగంబు నలుపవలయు
సత్యవాక్యములపై చలమున నకశువురిరబున్నావుసాదులు
చెప్పుచున్నదవసుపై. ఆసత్యవాక్యంబులందు వెండియును
క్షీవాక్యంబులును గావాక్యములును ఘటకవాక్య
ము నహాగగల వృత్తివిధము వైలందులో హపు ఖ్యవాక్య
ము వేనిలుచు మును ఖ్యవాక్యసిద్ధపుల చొప్పులు విశ్వయి

చుటుయటట్టున్న వివరింతు నెల్లయుండల సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యా
బ్రహ్మశాస్త్రపురాణాగమప్రతిపాదన్నడైన [illegible] చెప్పెదవేము ఖ్య
ములలు తప్పు ష్టిలోన తస్మైష్టభావేతనుల బ్రహ్మమును
చెప్పునట్లి వాక్యములెల్లన గాణములది భేదములకునంతరా
త్మయొక్కైన చిన్మయరూపాంతరనామయొక్కైన బ్రహ్మంబు చెప్పుట
గాదెప్పు ముఖ్యవాక్యములందు వెలాపికబాంచేనదియు
ల్లఘటకవాక్యముల సేంప్పారుత త్పభిజ్ఞానసకతష్టము
గకపువగానివెదాంతము నయుంద అర్థరూపైన సిద్ధాంతవి
జ్ఞానసిద్ధిలేదు వసుధాపురుషత్రైక్రశరాద్యులమనియు
వయిరువంబులనుసమంబైనయరు [illegible] నిసర్గరక్షుస్వపో
మిశ్రము తలులు సత్రముత్తములు సమము గనుక. అంత
ము [illegible] నెనే నిశ్చయము గాదు బ్రహ్మ [illegible] ముక్తి
వ [illegible] సత్యలక్షణములు
[illegible]
తరమా [illegible] సిద్ధాంతంబు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాంఖ్యకప్రవృత్తివిధానవిలాసం

పిండ్రపునుండు చార్వాకబౌద్ధార్హతులెల్లనేన్ని నగారవముం గురుంచెన్నంగ
వులమునివుపాంతప్రోద్ఘాతకంబు వుద్దేశపటించిరు. నవన
క్రత్సములులు పాంసాకర్మములం గునిద్రాంపాన్నవంతాం
తరప్రాప్తింరువింరుల. దేవతావుమార్గాలతెలింరుశిలా
దారులోపాంవ్రాత్రికలనింయూపాలెన్నిగేలిచేశినరీతి
కైవలంరుయుక్తులకంకించువారు పాషండులరంగునున
రక్షిస్తూవె వింశాదిగతులువునిసత్యవాక్యంబులను
సాంఖ్యల్పలుడిగి ఘటకవాక స్వర్గములు ముఖ్యగతులగా
చిన్ముఖ్యవాక స్వర్గగతినున్న వుయుత్తి గల్గు. అటుగనకశేష్వాత్ర
వూనీవున్నరుయూసాక్షాన్క్రమానని. అడిగెవాదన్నైతివా
వినుమయు. చెప్పెమని చెప్పుటప్పుడు తాలు తవేదశాస్త్రాదిగ్రంథ
మనిరూపణముచేశి. తరువాతను వేదశాస్త్రాదిగుణావిఖ్యా
గంచేశి అటుతరువాతను వేదశాస్త్రాదిగుణాలవల్లనయి
నత్రివిధవైదికమతాలున్నవి వుక్కించి చెప్పెవు. అటుతరువా
తను మరిన్ని త్రివిధవైదికవైనవారిప్రేముల కపాతుఖ
వైనద్వైతవకటస్థానను గుణాభిన్నకాలాలున్న తెలిపి. వారువే
ద్వైతగతులున్న చెప్పెవు చెప్పెటప్పుడు సకలవేదోపనిషత్ శాస్త్ర
పురాణాదులందుల మర్మాలున్న అభిప్రాయాలు
సంక్షేపించి కూర్చివిమర్శించి చెప్పవలశింది గనుక. స్తోత్ర
రూపానఖడెక్కితెను అనేకవేల గ్రంథపాటనివిశ్వాసతలర

జాబ్బునందేవింరునుదనిన్ని అప్పువవేంజెప్పుటవుాని. వాక్యరూ
పానని చెప్పెవు. చెప్పుచున్నవుంక్ష స్వప్నైనదిక్కులనున్నశంకలుసమా
ధానంచేసేడేదిక్కులను తప్పుమార్గాలు వదిలి చెప్పెవు. అందువల్ల
వైదికవులులున్న వైదికాద్వైతవిశిష్టాద్వైతపరబ్రహ్మమునున్నవివేతెలి
పెదవు. తెలిశిననిశ్చయించినవుంవుంక్షువులకున్న తెలిపిలా
కవివనుండన్నై జీవన్ముక్తుండన్నై సుఖస్థితినుండెదవని ఆనతిచ్చినా
వద్దానుండన్నై వినుమని శ్రీవేదవ్యాసపారాయణ్కశుకభాగ్యరంబ
రద్విరులందరలాంచి ఖండిక్కిన మనిరూపగుణము చేస్తున్నాడమూ
అవింరుండన్నివింగున్నను. వివరించిచెప్పెవు. బుుగ్వేదయజుర్వేదసా
మవేదాంరురువేదశాంబువేద. నాట్యవేద. గంధర్వ
వేద. ధనుర్వేదాలు నాలుగున్ను. శ్రమనపాంళింగుఞాకేన్ని.
ఉపవేదాలు. ఛంద. శిక్ష. కల్ప. జ్యోతిష. నిరుక్త. శబ్ద. రుయువి
అరునన్న వేదవుప్పురుషునికి అంగాలు. బుుగ్వేదోపనిషత్. యజు
ర్వేదోపనిషత్. సామవేదోపనిషత్. అథర్వణవేదోపనిషత్. బ్రహ్మ
దారణ్యక. శ్వేతాశ్వతర. కేన. కఠ. నారాయణ. కైవల్య
బ్రహ్మోపనిషత్. ముండక. మాండూక్య. బ్రహ్మబిందు
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాత్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

జాబాల్యం, శాఖ్యసోపనిషత్, మంత్రోపనిషత్, మహోపనిష
త్, నారాయణోపనిషత్, యివి ముఖ్యమైయుండున్న ఉపనిషత్తు
లు, కాత్యాయన, సత్యాయన, సత్యాషాఢ, వైఖానస,
ఆశ్వలాయన, ఆపస్తంభ, బోధాయన, ద్రాహ్యాయన, భా
రద్వాజ, జాఖిరస్య, యివి తొమ్మిదిన్ని నవసూత్రాలు,
వాశిష్ఠంచైవ హారీతం, వ్యాసం పారాశరం తథా
భారద్వాజం కాశ్యపం చ సాత్వికా మోక్షదాః శుభాః
మానవం యాజ్ఞవల్క్యం చ అత్రియం దాక్షమేవ చా
కాత్యాయనం వైష్ణవం చ రాజసాః స్వర్గదాః శుభాః
గౌతమం చ బార్హస్పత్యం చ, సాంవర్తం చ యమస్మృతిః
సాంఖ్యాంశాశనసం దేవి తామసా నిరయప్రదాః
యివి పద్ధెనిమిదిన్ని స్మృతులు
పాద్మం పద్మోద్భవం చైవ పుష్కరం చైవం తథా
నలకూబరం నారదీయం సనత్కుమారం తు సాత్వికం
వాశిష్ఠం జనకం చైవ ఇంద్రం భువనమోహనం
శాతాతపం శాండిల్యం, విఖితం, ఆంగిరసం, పౌలినం, బృహన్నార
వృద్ధమను, జాబాలం, దానబార్హస్పత్యం, వృద్ధవాశిష్ఠ
నకం, దత్తాత్రేయం, క్రతుదాల్భ్యం, పులహపత్యం, పద్మసారగ్
యివి పద్ధెనిమిదిన్ని ఉపస్మృతులు॥
పాద్మం పద్మోద్భవం చైవ పుష్కరం చైవం తథా
నలకూబరం నారదీయం సనత్కుమారం తు సాత్వికం

వాశిష్ఠం జనకం చైవ ఇంద్రం భువనమోహనం
భావిష్యం తిలకం చైవ విభుయం పారమేశ్వరం
తతః పరమసద్వ్యాఖ్యం సాద్వాదశాత్మకాగమాః॥
యివి పద్ధెనిమిదిన్ని ఆగమాలు
వైష్ణవం నారదీయం చ తథా భాగవతం శుభా
గారుడం చ తథా పాద్మం వారాహం శుభదర్శనే
షడేతాని పురాణాని సాత్వికాని శుభాని వై
బ్రహ్మాండం బ్రహ్మవైవర్తం మార్కండేయం తథైవ చా
భవిష్యం వామనం బ్రాహ్మం రాజసాని నిబోధయః
మాత్స్యం కౌర్మం తథా లైంగం శైవం స్కాంధం తథైవ చా
ఆగ్నేయం చ షడేతాని తామసాని నిబోధయః
యివి పద్ధెనిమిది పురాణాలు
నారసింహం భార్గవం సౌమం బ్రహ్మాండం కౌశికం తథా॥
పారాశరం నారదీయం నారసింహం తు కాపిలం
వాశిష్ఠం శివధర్మం చ మానవం ఉశనసం తథా
స్కాంధం దుర్వాసం ఆదిత్యం వరుణం కాళం సాంబం తథా
ఏతాన్యుపపురాణాని అష్టాదశ [illegible] యివి పద్ధెనిమిదిన్ని ఉప
పురాణాలు [illegible]
[illegible]
[illegible]
దర్శనాలు॥ [illegible]

సాత్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

గలదో ఆగ్రంథం యితిహాసమనిపించుకొనును. అవి యెటువంటివి
యెంచినను శ్రీరామాయణం తారకబ్రహ్మనిరూపణము మొదలైనవి.
పెక్కండ్రచరిత్రలతోడిది పెక్కుకథలగూడిన ప్రబంధమెది గలదో అది
మహాసంహితమనిపించుకొనును. అవి యెటువంటివనిన
ఆదిపర్వము మొదలు శ్రీహరివంశం కడపలంగాగల భార
తం మొదలయినవి. ఏకపురాణములోనిది గాని వేరె ప్రత్యే
కమై వ్రాయబడినదున్నుండెడివి. యెవి గలదు అది పురాణోపాఖ్యా
నమనిపించుకొనును. అవి యెటువంటివనగాను హరిశ్చంద్రోపా
ఖ్యానము నలోపాఖ్యానము నాసికేతోపాఖ్యానము
సుకుశలోపాఖ్యానము మొదలైనవి॥ బ్రహ్మనారదీ
యం. ఇతిహాససారం. విష్ణుధర్మోత్తరం. భారద్వాజం.
విహంగేశ్వరం. వాశిష్ఠం. పరాశరాది మొదలైన ధర్మకథాసం
హితలు మరిన్ని కొన్నిం గలవు॥
విశ్వకర్మం జే విశ్వేశం విశ్వసారం ముక్తేశ్వరం.
వాస్తుబోధం మహాతంత్రం హారీతకం చిత్రకాపిలం.
కల్పార్ణవం ఛాయామాహేశ్వరం విద్యాపతి బప ర్వతం.
విశ్వబోధం మానబోధం తుకశాస్త్రకం
వివేకం కాశ్యపం కాలయమాపం. కవిమం యుం విశాలం మాన
పతిః. మనుష్యపరాశరం. ఆదిసారం. సంకీర్ణం. మామ
సప్తర్షి ద్విజం. త్రైలోక్యసారం. పుత్రం. మత్స్య

మానసారం. ఏతాని శిల్పశాస్త్రాణి ద్వాత్రింశత్ప్రకీర్తితాః॥
యివి యున్నవియును శిల్పశాస్త్రాలు వేదములు మొదలుకొని యీ
శిల్పశాస్త్రాలు తుదగాను. యిట్లా చెప్పిన శాస్త్రాలు యెన్నో అన్ని
న్నికా దానను సామాన్యసంజ్ఞ వైదికధర్మమనిపించుకొనును.
అయితే వైదికశబ్దానకు వేదమే హేతువైయుండగాను వేదముగా
క తప్పినవి వున్నవి యెట్లాగున్నను. ఆ వేదార్థసంబద్ధ బ్రహ్మా
దిదేవతలున్నా. మరీచ్యాదిప్రజాపతులున్నా. వశిష్ఠాదిబ్రహ్మ
లున్నా. వశిష్ఠాదిబ్రహ్మర్షులున్నా. భృగ్వాదిమహర్షులున్నా
నారదసనకాదిదేవర్షులున్నా. సూర్యవంశచంద్రవంశాదిమను
లున్నా. జనకాదిరాజర్షులున్నా తమతమబుద్ధులకు గోచరిం
చినమాత్రం. లోకోపకారకముగాను స్మృతిపురాణాగమా
లు మొదలైన శాస్త్రములు రచియించిరి. అవి వైదికధర్మాన్ని
దివమ్ముతుంబిస్వ వైదికశాస్త్రాలనిపించుకొనును. అయితే నింతవట్టు
కున్నమూలమ్ము అనాదిబ్రహ్మనిష్ఠన్నపిన వేదాదులకు ప్రయో
జనమేదన్నను. జీవన్ముక్తి ప్రకృతిబ్రహ్మస్వరూపా
లు యెన్నియున్నా ప్రకాశింపజేయును. పురుషార్థములా
లం అయితే ఆ మూలమున్నగాని యెరుంగదు ప్రపంచమునకు
మూర్తి ఫలింపం గలదు. యెంత్నరింగాంచి ప్రకారకమున్న
సందర్వాదారంపమన్నా
న్నా నిరాపేక్ష

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

దుఃప్రకృతిదశాదుఃఖ్యాకులుండున్నా। సాపేక్షకుండున్నట్లనక
జీవునింగూర్చి ప్రకాశకమ్ము లేపాటిజ్ఞానముం గలదా యేలనను
అయితే। యీవేదము దీపముం బోలెను ప్రకాశకమాత్రమేనా
విశేషమైన ఉపకారిన్ని యెట్లుం జేయుచుండునేమో యనుచున్నారు। జీవులకువి
శేషమైనయుపకారిన్ని యైయుండును। జీవులకు ప్రకృతిసంబంధబుని
తదుఃఖపోతమవుతైన। కామ్యనైమిత్తికనిత్యకర్మాదులు విధియి
ంచుటం జేసిన్ని విశేషోపకారిం జేయును। అయితేను పరబ్రహ్మ
మెుక్కండేయను చెప్పేది ఆవేదమే। ఆపైనా కామ్యమైన మోక్షసాధనా
లను విధియించేదీ యెటనుబోధనా యనుకముగా విధియింప
కారణమేమన్నను అవి అధికారుల యొక్క అపేక్షలకున్ను గు
ణలకున్ను తగినట్లు విధింపగానే కదా వేదాలకర్తృత్వగుణ్యవిషయా
వేదాః। అనేదిన్ని యోజనానాం గుణమైనగుణానామము
వచ్చెనైతేను వేదశాస్త్రపురాణాదులగుణాదులు విభాగించుకొను
ట యెట్లున్నను తప్పు లేజ్ఞానఫలప్రదదేవతావతారములు
వల్లను విభాగించుకొనే దిది తాలు తనే విభాగించుకొనేది ప్రమా
ణములుం గలవై యెవరున్నదమును ఏబులు షులున్ను యీ
గుణాకరంకలు చేశి వే। సమాధానాలు చేశినారు। అదిగాన
అబుషులే విన్నయుంచినపురాణావాక్యాలు జెప్పెదము చేష్టట
ప్పుడు సాత్త్వికబుద్ధిబల్లవిశ్వయింపం బడ్డ శాస్త్రగుణాని
త్త్వికగుణజ్ఞానాలుం జెప్పెదము॥ గారుడే॥

కల్పాచవిపరీతస్య। నిధిశ్చ శాస్త్రవిధానస్థితిః
శాస్త్రాన్వయము నీసర్వత్ర త్రివిధా నిముహామతే
యరానిసత్త్వం పరం విష్ణుం వదంతి పరమేశ్వరం
తానిశాస్త్రాగి సర్వత్ర సాత్త్వికానిముతానిత్రై
ప్రఖ్యాపయంక్తిశానుం బతధాదేవింసరస్వతిం
పరత్వేన వదచ్ఛాస్త్రం రాజసం పరిచక్షతే
వహ్నిం
యచ్ఛాస్త్రం లింగపాపార్థ్య పౌదేవముత్తమం పుమిం
తమప్రవర్తకం భక్తిరక్తాత్మ నవబ్రాధాం త్వాత్రతం
అనిన్ని మత్స్యపురాణే॥
అన్నేశివస్య మాహాత్మ్యం తామసేష్టు ప్రకీర్తితం
రాజసేషుచ మాహాత్మ్యమధికం బ్రహ్మణోవిదుః
సాత్త్వికేష్వధికల్పేషు మాహాత్మ్యమధికం హరేః
అనిన్ని॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాత్వికబ్రహ్మవిధానవిలాసం

దుర్గాం గణపతిం కాళీం వదంతి రాజసాని వై
తామసాని విదుర్నిశ్శ్రేష్ఠా వివిధాని ఫలానివై
తత్రైవాగమాస్త్రివిధాః ప్రోక్తాః సత్వరాజసతామసాః
రుద్రవక్త్రాద్రౌద్రాదిపరాస్తామససంభవా
శ్రీవంపాశ్చ విష్ణువక్త్రాస్స పరాస్సాత్వికసంభవాః
సర్వేషాంక్షుద్రమహాభాగైస్సాత్వికైస్సుపరిగ్రహాః

అనిన్ని। ఇత్యాదులైన అనేకప్రమాణాలు వుండిగలవుగనక। వేదశా
స్త్రపురాణాదులున్నయు మూర్తిత్రయమున్ను త్రిగుణాత్మకాలె
యుండడా నిశ్చయము। అయితేను। మూర్తిత్రయము గుణవివర్జి
తం। యాస్తత్వపురాణావాక్యాలవల్ల త్రయః। శ్రుతిన్ని కలదా। యున్న
ను। శ్రుతి కలదు। అదెట్లు। [illegible]
[illegible] సంభవంతి [illegible]
విష్ణుం సత్వగుణాప్రహితాం। భవస్సాంభేరజో [illegible]
అధాతస్సర్వే [illegible] ప్రాదురభవత్
అనిచెప్పెగనక నిశ్చయము। అయితేను చెప్పినశాస్త్రగుణవిభాగం
వల్లను విష్ణు విష్ణువు సాత్వికుండనిన్ని। బ్రహ్మరాజసుండనిన్ని
వుండుతామసుండనిన్ని చెప్పుటెట్లుగదా। ఆ వ్రతమువలనే ఆ ధనం
అయితేను సాత్వికంతెలుపున్ను తామసంతెలుపున్ను అవుట
సకలశాస్త్రప్రసిద్ధమైవుండగాను అటుగనక సాత్వికశరీరుండైన
శివుండే సాత్వికుండు। తామసవర్ణశరీరుండైన విష్ణువే తామసుం

135

దని కొన్ని స్మృతులున్ను పురాణాలు చెప్పుచున్నవి। రుద్రుండున్ను
[illegible] సాత్వికవర్ణశరీరుండైనప్పుడే సాత్వికుండగాను
వలెగాను కృష్ణవర్ణశరీరుండైన విష్ణువు సాత్వికుండెట్లు [illegible]
అటనిస్మృతులున్ను సామాన్యమైన [illegible] బుద్ధింబోని। కాని తారక
మార్గో[illegible] గాని సాత్వికబుద్ధిదని
తారక[illegible] శాస్త్రవాక్యాల [illegible] ప్రమాణాలు। అ
టుగనక [illegible]
[illegible] సమ్మతాలుంగాను। [illegible]
[illegible] చెప్పిడి [illegible] దేవాదానాలు। దృష్టాంతాలు చేసు
కొనెగనక। [illegible] ప్రమాణాలు
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాత్విక బ్రహ్మవిద్యా విలాసం

నలుపులు గుణాలవల్లను. దేవబ్రాహ్మణులకు గ్రాహ్యములా
రంగును. నూరు గునన్ను చేడునన్ను. కాంకిగుడునన్ను. తెలుపు. గుణా
దోషాలవల్లను. అంటున పార్వములుగాక పేరరును నా
అష్టగనక గుణాలున్నదేహాలున్న వేరె వేరె కాదెలునుకున దిగా
వి దేహావెంగుణావులుకానేరదు. యింతవరాత్రమేకాక మరిన్ని
శ్రుతిస్మృతి రాణావాక్యాలచేత దెలిపెదము. రంజు ష్టిన ప్రభావ తే
రేకః. కృష్ణరవర్ణే సవంభవతి. లలాట క్రోధ జో రుద్రః శ్వేతః.
ఖండపరశువంబకేశరే అవనగనక. క్రోధము ఉండవలెను. అందు ప్రమా
ణం. వైంగె॥

హిరణ్యగర్భో రజసా తమసా శంకరస్స్మృతః
సత్త్వేన సర్వదా విష్ణుః సర్వాత్మ నద్విస్స్మృతః
తత్త్వ సంభవో రుద్రః స్సృష్టిం చ సమాప్నుతః
తస్మాన్ దద్భిగద్ధాతా రజసా వపితామహః
త్వే స్వరూపాం శ్వేతం విష్ణుః సత్త్వేన పురుషోత్తమః
తమః ప్రవర్తకో రుద్రః రజసా స్సృష్టి తమోగుణః
సత్త్వ ప్రవర్తకో విష్ణుః సచసర్వ ప్రవర్తకః

అనిన్ని పారితస్మృతా

రుద్రః కాశీగతః కస్య కపాలం శిరోభైరవాదరాం
మాసేం సినన్మో పితాన్వితావసేంః పరికీర్తితాః

అనిన్ని ఇతిస్మృతి స్వైన ప్రమాణాలనేకాలుంగల పుగనక విష్ణువా
సాత్వికుండగాడును బ్రహ్మణ్య గాబ్రాస్వేద్దేటినను. రుద్రుండే

తామసుండగాడును. విష్ణువు. ఈగుణాతెను అదిపోడు
లందులను గుణాతారతమ్యాలుంబట్టి ప్రతిపాదకప్రసం
గమెంకాని బ్రహ్మప్రతిపాదక ప్రసంగము కాదే కదా. ఇట్లు
న్నను బ్రహ్మప్రతిపాదక ప్రసంగమెంరతానను అవుటనట్లు
న్నను బ్రహ్మను ప్రతిపాదించెడి వేదశాస్త్రాది పురాణేతర
నక. అంటుటెను బ్రహ్మమును నిర్గుణంగదా. రుచున్నను బ్రహ్మ
మును నిర్గుణమ్మైతె అగుంగ. నిబ్రహ్మమును ప్రతిపాదించె
డి సాత్విక శాస్త్రాలకు. గుణాంకలదే కదా. అది గనక సా
త్విక శాస్త్ర ప్రతిపాద్యమైన వసుపు కదా సగుణా నిర్గు
ణ బ్రహ్మలు రెండున్ను అధిగమెంపులవేనన్ను సగుణప్ర
తిపాదక వాక్యాలు సగుణాలున్ను నిర్గుణ ప్రతిపాదక
వాక్యాలు పైనరుగుణ రహితమవశుద్ధసత్వముగదా. ప్రతి
పాద్యము. అక్కాటను ప్రమాణం. త్రిగుణ విషయా వేదా
నిస్త్రైగుణ్యో భవార్జున. అత్ర రాజసతామస నిర్గుణం బ్రహ్మములం
విష్ణు చంద్ర అగ్నిదేవతలు సాత్విక శాస్త్ర ప్రతిపాదకాలైనవా
మత్రి మానా [illegible] బ్రహ్మ [illegible]
సాత్వికమారి ప్రతిపాదకాలు కాలేనన్ను కలవా. రుచున్నను
కలవు. [illegible] విష్ణు [illegible]
వి[illegible] బ్రహ్మ [illegible]
[illegible] ప్రతిపాద్య [illegible]
సె పరబ్రహ్మ [illegible]

సాంఖ్యకబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

డు. నెవ్వండు ప్రతిపాద్యుండై యుండునో. అతండే పరబ్రహ్మమని
నిశ్చయింపవలెను. వేదాంతకు. బ్రహ్మరుద్రాదిచేతనాచేతనాత్మకమై
నఖిలజగత్తులందెల్ల సృష్టిస్థితిసంహారకారణుండెవ్వండు కలండో
యతండే యుండును. అతండే పరబ్రహ్మమని నిశ్చయింపవలెను
అప్పుడు వైదికధర్మాదియందు సర్వవేదాంతనిస్సగుణబ్రహ్మశివ
నారాయణుండే ప్రతిపాద్యుండౌట తెలిసి అందువల్లను శ్రీ
మన్నారాయణుండే సర్వాధారకరహితమైనసగుణాని
గుణగణ్యమైన పరబ్రహ్మమని నిశ్చయించవలెను. అందు వైదికధర్మ
విధులను ఫలంబొప్పవు వైదికానుష్ఠానాలకెల్లా మొదలు స్నానసం
ధ్యానానకు మొదలు సంకల్పమంత్రం. ఆసంకల్పమంత్రమునందు
మొదలు శ్రీగోవింద గోవింద శ్రీమహావిష్ణురాజ్ఞయా అనిన
న్నదిగనక ననలేదు. అంబష్టవారిభు పవన్ని మధ్యే అదివున్నదిగ
నక నసంధ్యకుమొదలను కేశవాయనమః అనివున్నదిల
దులకొనక ఉపేక్షను. ధ్వజముధరియించి మరికదా
కేశవాదినామాదులచేతను సంధ్యావందనము అయితే
యీ కేశవాదినామాలను వాచించి యీ సంధ్యామంత్రము
న్ని కేశవులనడుపదు గదా యన్నను॥ గోవిందాయేతి
గోవింద నామకేశవాదులచేత నాచారమందె
అర్ఘ్యదేవసదాచారం మంత్రశుద్ధిపురస్కరణం॥

ఈ వైదికాచారవిమర్శనే యగుటవల్లను ఆర్యదేశ సదాచారం
. ఆ నివిశేషింపంబడిన ఆర్యదేశప్రముఖ కృష్ణాతటబదరికాద్య
రణ్యాదులయందు దేశములయందు బ్రహ్మసృష్టి మొదలు
కొని యీ నుదినాన్ని తప్పని దుర్మార్గాదిగనక ఆదిప్రాసిద్ధము
గోచమైన ద్రావిడాంధ్రములకింతకంటె ప్రమాణము గానిత్య
ఆ నాడు వైదికాచారలకు పూర్వపరము నారాండు. ఆ
యితే సంధ్యావందనంబు వేదమందు వేదుగదా యను
న్నను యీ జ్ఞప్తి వివిధలక్షణములు నాలుగువేదాలందున్న వేదు
దానింగాని శ్యాంకమనే కాదు. అయితే నుదానికి నిఖిలశ్రు
తులుం గలవు గదా యన్నను దీనికి అనంతవైవిధ్యాం అనుటం
జెసి. శిష్టాచారము వల్లను. దీనికి నిఖిలశ్రుతులుంగలవని అను
మానదేవిసెడి చింతకాని. మధ్యదేశాచారసంధ్యామంత్రము
గాయత్రీకసంబంధము గనక ప్రాభవ దని. అయితేను సం
ధ్యావందనకర్మ యందు నుపస్థానమంత్రము గాబ. శివాయను
విష్ణుకరాపాయని అన్న. యింధ్యాశ్రవము యేరంగున్న అని
శ్రీహరిచారలకై యుక్తి తప్పకున్న దియన్నను. యీచారం
దుష్కరాలున్నయి వైదికులు సంధ్యయందు వారి వైదికం
ల సంధ్య యందు వన్ను చరవు వైదికుల సంధ్య యందున్న
దు. అయితేను వైదికాచారాలు వైష్ణవాదులు విధాయకగలవా
యున్నను. కలవు. అయితే కొన్ని మాత్రం॥

సాత్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

వైదికత్రయరూపమిశ్రావరార్ధం పరమవైదికం
శ్రుతిరూపం వైదికం ప్రోక్తం స్మృతిరూపం మిశ్రవైదికం

యుండుకు వైదికమెట్లనిన దియిచున్నను గోపిచందనాదులచేతను
కేవలోర్ధ్వపుండ్రమే ధరియించినప్పటికిని । ద్వారకాదేశమందు
కురుక్షేత్రనైమిశారణ్యాది ఆర్యావర్త । తత్ప్రాంత । విష్ణుపాదమందు
ప్రధానముగా వైఖానసులు అనుష్ఠించేది । మిశ్రవైదికం । అదియెట్లనగా
యిప్పుడియెవని । గోపిచందన పై ప్రత్యక్షధారణాదులంగ
లద్దై విద్వస పర్వతానకున్న కావేరికృష్ణానది మధ్యదేశాలవారను
ష్ఠించేది । కావేరి మొదలు కానిదక్షిణసముద్ర పర్యంతం నడిచేది
శైవం । యిది విభవాంశ్రమందు అంగీకరించేది పరమవైదిక
ధర్మము వెలయిర్పవిద్యున్నను । కలౌ ఖలాభవిష్యంతి । సాత్త్వికారు
గాపాంగానేవు । అని యొడిక్షేత్రమందు చూపేది ।
వయించెను । వృత్తవర్ణాశ్రమముంచెలెను వమునుక్షవిష్ణు
వెళ్ళుచుండును । యింకవివాదముంచెప్పేది భ్రమ వైదికవివరణ
యెందరుంచెప్పేము । అయితేను । పరమవైదికమతాలవారు
వైదికమతాలవారున్ను
సాత్త్వికులైనవారున్ను యీ రెండు శ్లోకాలున్ను చెప్పకమానితే
మానవిరిగాక మిశ్రవైదికులుసంధ్యలోను యీ రెండు చేతు
వారివారు లకుమొకమెంచుననుట గదా యున్నను అచ్చుగా
నెచ్చానవినాను । ఏకమనేది అర్థముదుండు వేసేవేదు అదెట్లన్నను ।

మొదలుశ్లోకములలోని చెతుర్థ్యంతాలున్ను శబ్దాంతాలున్ను
రెండోశ్లోకములోని దీర్ఘభిన్నస్వరశబ్దవర్ణాంతాలున్ను । వి
వాదించేటప్పుడు శంకరికారకు శంకరున్ను । శంకరి వలంపులో
శంకరున్ను । అనిశివశబ్ద విష్ణుశబ్దాలచేతను ధ్యానంచేసేదివా
డున్ను ధ్యానంచేసేది వానివిజ్ఞానమున్ను । అయొక్క జ్ఞానము
చేతను క్షేమముఫలమున్ను । శ్రీయరుమంత్రసత్త్వాపకబ్రహ్మము
ను శ్రీశారదకన్యాయను శ్రీనివాసవృత్తం చెప్పుచున్నదిగాని
ఏకమని చెప్పలేదు । చెప్పతెలుపుకొనేదిది । అదియెట్లనంగాశ
అద్వితీయస్వశబ్దవాచ్యమైన పరబ్రహ్మము రెండుగాను ప్రత్య
క్షించిన యీరెండు శ్లోకాలున్ను చెప్పనేలేదు । పిదపనుకాలు
యెనికవార్షనవనివేదు । అదియెట్లనంగా శరీర ఖండనము
దున్ను కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి అన్నప్పుడు వంశమున్ను జనకున్ను చెరడు
నద్వైకుణ్ఠ నాత్మంతా లేదనుకేశవశబ్దం వమునంజగాను । అ
ర్థంబా లకునంబడ ధకవిడి ఆద్యప్పుడు ఫలదేది అభేదవాది గారు
అదిగాను యీ వచ్చినవారు కుమారకుముపున్నముల
నింకముల ఎవరంచెప్పేది సగర్భగుణయెవరు [illegible]
[illegible]
[illegible]

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

విరుద్రుఁడెట్లు ప్రసన్నసంచేసినాఁడు. ఆరుద్రుఁడెవ్వఁడెందట్లను చెప్పెము.

కన్నవిప్రహ్మణోఽనావాత్మాహం సర్వదేహినాం

అహంతవాంగసంభూతా త్తేశవనామవాన్॥

అనిపున్నదిగనకను. రుద్రిగాక రుద్రప్రశుద్ధిచేసెటప్పుడు. అపవిత్రప

విత్రోవా అనిపున్నదిగనకను దేహశుద్ధి. ఆత్మశుద్ధులుంచేసెటప్పు

డు. పుణ్డరీకాక్షం స్మరంచి బాహ్యాభ్యంతరం విష్ణుచింతనం. అ

విపున్నదిగనకను నిత్యకర్మమైనసంధ్య. పరబ్రహ్మవాచకమైనవిష్ణు

పరమాత్మకంటువెంకదా. అయితేను రుద్రుండొకశంక. సంధ్య

కుప్రాణపదమైనగాయత్రిలాని. భర్గశబ్దానబట్టుండి. గారు

త్రరుద్రుపరమన్నైవప్రమాణాలచేతశైవులుంచెప్పుదురు. అదినిక్కు

మైతేను యీ బ్రహ్మగాయత్రి యనునేటుపేరు అబద్ధమై రుద్రగా

యత్రి అనును. అప్పుగానప్పైదికంచెప్పెడిచోటనుశైవవాక్యాలు

చెప్పంగూడదు. అయితేను గాయత్రికి అర్థమెట్లన్నను వే

లుతవిశ్వామిత్రవశిష్ఠాదులుచేశినబహునాసప్రమాణాలు

చెప్పెము॥ శ్లో॥ 4

యోదేవస్సవితాస్మాకం ధియో ధర్మాది గోచరాః

ప్రేరయేత్తస్య యద్భర్గః తద్వరేణ్యముపాస్మహే

దేవస్య సవితుస్సర్వ ధియో యో నః ప్రచోదయాత్

భర్గో వరేణ్యం తద్బ్రహ్మ విభోర్ధీమహి తద్గతి

దేవస్య సవితుర్భర్గః [illegible]

యస్త్రిశంకుర్భర్గః పరమాత్మా దేవతా సవితా వా దేవతా ఋషయనయను

నే విశ్వామిత్రఋషిః. తత్సవితుర్వరేణ్యమైనట్టి వచనం. అనే నా ఋషి భగవద్విష్ణు

స్తుతి. [illegible] సర్వశక్తిసత్తాజ్ఞానలక్షణం. పరబ్ర

హ్మవిధిశ్చ నాస్తిస్నవితుః. విష్ణువచనం. పురాణాని [illegible]

స్థైకదర్శనపద్ధతిః. త్రిగుణమాయాసమయంలో తత్త్వజ్ఞానప్రమా

ణం. [illegible]

సద్గురుప్రసాదజ్ఞానం [illegible]

లు [illegible]

[illegible] బ్రహ్మాదివందితా. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సావిత్ర్యైక బ్రహ్మవిద్యా నిరూపణం

తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ తపో బ్రహ్మేతి స్మర్యతే। భగవతా
వరుణేన భృగవే సైవోపదేశ వచనం। వరుణో బ్రహ్మ సర్వం తపో
దేవం శ్రుత్వోపవాసనా స్వతంత్రేష్వాత్మని విజ్ఞానవాన్ తపః
ఇత్యేవాత్మైవ వరుణాద్భృగోర్భగవాన్ విభక్తిః స్వగమే దానేరుద్ధా
భృగోర్బ్రహ్మ ఉపాదానకారణత్వ సర్వం జగదిదం భృగోః సర్వగతం
[illegible] విభౌ భగవ్రతాత్మ ప్రవిశ్య తే। దేవస్య సవితుర్భర్గ విశేషణం। వదాంతరే వర్గా
వంశాగతః ప్రకాశార్థే దానంత సవితా దేవర్తుష్పతే। ద్వా
పనాదస్య దేవస్య సవితా [illegible] తత్ విప్రా వదంతి। ద్వా నవస్య
స తత్ భగవత్। తస్య సద్ధానాం ఆద్యాదేవం అజితా [illegible] ద్వైధర్మ్యర్థా
వితద్యా దేవం। శ్రుత్వైవ। ఏవం భూతస్య దేవస్య సవితుః। విష్ణా దివ్య
మండలమధ్యవర్తి పురుషో బ్రహ్మేతి శ్రుతేరుపరం। భర్గ ఇత్యనేన
శైవ చింతా రూపం। నిగమ నిరుక్తార్థ కరణా విష్ణా సరూ
ప్రత్యా
పేరా వస్తునః। విశుద్ధ రూపం బుద్ధ్యా రూపత్వం ప్రత్యక్స్వరూపం [illegible]
తత్ స్వకన్యం కేనాపి నిరంతరం వివర్త రూపం సంతానం [illegible]
నవముచ్యతే। ఏతదుక్తం భవతి। పురుష బ్రహ్మ సర్వజ్ఞం। సర్వ జగదు
త్పత్తి స్థితి లయకారణం। సచ్చిదానందలక్షణం। శ్రుతి వేదాంత వే
ద్యం పరతత్త్వం। పురుషో బ్రహ్మ వరేణ్యం। సర్వ జగద్ధి
త్వగతం। దేవస్య సవితుర్మండలే। ధ్యానం [illegible]
ధర్మార్థకామ [illegible] గతం [illegible]
[illegible]

యుక్తం భవతి। [illegible] దేవస్య విష్ణోః కంఠి [illegible] ధర్మార్థ గోచరాః। ప్ర
[illegible] రూప దిశస్య [illegible] ఆర్థ [illegible] తం [illegible]
నా [illegible] తత్॥

[illegible] బ్రహ్మ [illegible] స్వరూపం జ్ఞానమ [illegible]
ఇత్యేవం [illegible] సమ్యక్ ప్రోక్తం భవతి [illegible]
[illegible] బ్రహ్మ [illegible]
అదధి [illegible]
[illegible]
[illegible] ఏవం విశేషణం [illegible]
దరూ [illegible] అంతర్యా [illegible] విరూ [illegible] అహ [illegible]
[illegible] పురుష బ్రహ్మ [illegible]
[illegible] విరుక్త [illegible] బ్రహ్మ [illegible]
[illegible]
[illegible] లక్షణం [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

శాంతి వేణు ప్రియ విదాస్య విలాసం

తస్మిన్ పారగ్రామం పద్మం సర్వ గంధ వితతం తతం

తస్మిన్ చతుర్ముఖం బ్రహ్మ సంకల్ప విత్తరమాన్మనః

రక్షత్సర్వ జీవానాం వచిల్లోక పితామహః

సద్యాతవరా తస్య శ్రీ వం నాన్యస్మిం విశ్వేట్టితా

ఏకాకిన భ్రమరాం విష్ణానకించిత్సు వివస్వతే

శకతనిం బ్రహ్మణా నామానసహాపాం సంపారగ్రామం

ఆదిత్యదేవతానాం రామాయ్ప్రేరకం పరమాత్మకం

భృగుం వరేణ్యం తదా వికం దివత్ప్రవర్తకం

ఆవస్తదతి వేదవిష్ణుం ఆవిభాతం రుద్ర భృగురా

[illegible] తం బ్రహ్మ రస్త్ర విమద్యానాం తవసః

దేవానాం పరమానాం విష్ణుః పితాత తస్య నామవా

తస్య శ్రీ వృక్ష తనకం నామం విష్ణు బ్రహ్మనావిదుః

ఆహాం పారివిత్రాహాం పంకుష్ణదానసుః

అన్నాః బ్రహ్మాండ వర్ణ భాగవంచ [illegible]

పురాణ విశ్వస్థితా వేదాస్య షడంగపదక్రమాం

వస్తురాం వం తుభగవాన్ భృగు బ్రహ్మ [illegible] రిః

పుణ్యాం తస్యం పరమాత్మ [illegible] మండల వంద్యగం

పురాణ వేనవధానాం గం [illegible]

[illegible] దిగసక ముఖ్యాపాసనాం [illegible]

పుష్కరాలలో సుందరుత్ప్రతిః దేవాన్ని అనిన్ని వమురస్య అనిన్ని

అస్మిన్ సువరానాంరసు అగ్నిందేవానాం వరుణ తత్త్వము। విష్ణు

రగ్నిర్నైరుత్య దేవానాం సర్వస్సు శాంతి। విష్ణువే పరబ్రహ్మ మునిత్రయః

చెప్పిన శ్రుతులకు అర్థమైన దర్శనాల శ్లోకం।

శంకర శ్రీధర దేవం శివ విధివిధానాం పితం

అగ్ని వందే శ్రీ కృష్ణం దత్త రూపం [illegible] వందే

అనిన్నిః పరమాత్మ నామరూపం [illegible]

పానః।

[illegible] పురుష ప్రణవం సుదేవ [illegible]

వేదానం తద [illegible] విష్ణు [illegible]

ఇతి కల్పవృక్షానాం [illegible] గంధవిశ్వాలు [illegible]

కదేవము [illegible] నగమందలి [illegible]

[illegible] ఆదిపురుష [illegible]

మునుచెప్పిన [illegible] విష్ణు। అనివిశ్వం

[illegible]

[illegible]

విధిప్రకార [illegible]

విష్ణునేనే [illegible]

[illegible]

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

అనియనుచున్నది గనుకను। అతిథిపూజనసమయంబున బ్రాహ్మగుంత
ర్పామిత్రివంపారవిష్ణోరిదమాసం। అనివున్నదిగనుక నుఁ శ్రైత్ర
కసమయంబున భూపదిపాంతరగోత్రకర్మణ్యశీవసుద్రాదిత్యరూపా
నామనంతరే అని అన్నదానసమయంబు। ఇఱరుంభూగ్నవాధరో
క్షోకృగఱనుఱనుండ్రిఁ విష్ణుపాదోదకమువిని చపిత్రం తర్పా
వంత్రిదినార్థేన ప్రఁయతా విలిచ।।

అసంశఱేభవేద్విష్ణుంమాత్యసాధనమవ్యయం
పిత్రాంగంచవరశ్రేష్ఠవికిరాన్నంచవైష్ణవ।

అనిచెప్పవలశినదిగనకనను। పూర్వోత్తరవాక్యాలకు చేరదుగ
నకనను. ఱుందుకొంకె। శ్రీవిష్ణుపాదె అనెడిచోటను। కొందరురు
ద్రపాదెదత్తం అంధరు అదిఅవైదికులైనశైవము తానుసారు
లకు కాని వైదికులకు చెప్పందగదు అదిక్లిష్టైన్సను। పూర్వోత్త
రవాక్యాలకు చేరదుగనుకనను। గఱుమాపాత్రైన నకు
చేరదుగనుకనను। గఱుఱుపాత్మ్యవుందు చెప్పెడిదేవతలు
ఱెందరన్నను ఇంద్రాదివిష్ణుకమలాసన। కార్తికేయు। వచి
ఱవుకరఖనేశ। గణేశ్వరాకం।

క్రౌంచావరేంద్రకలశోద్భవకస్పపానాం
పాదాన్నమామి నతతం పితృవమురికేపాంతుం

అనిచెప్పిరుద్రపాదెదత్తమనగా డుఅయితెను విష్ణుపాదెదత్త
నెడిదక్షుమ వెనెకదాఱుకున్నవం ఇతరదేవతలపాదాంకితాలలా

లఱు తనిపాదాంకితాలుచెపెకనకాయు తండేకష్ట్రగపాయుండ్రైన గదా
ధరుండనెడిపేరను అది దేవతఱెల్లరు నార్దు తనకను కొందరుంచెప్పిన
దేవతలకు త్రిసాధ్యర్థైన గఱనాసురుడ్రు యు తండెతనశ్రీపాద
~~[illegible]~~ తనపాదములతోప్పి నిలుచున్నాడుగనకను
శ్రీవిష్ణుపాదెదత్తమనెడి వైదికధర్మానకు విహితము। పాష్పకన్య
దికర్మములాచరించిమంత్రములు పనాంతిగాచెప్పి అపరాధక్ష
మాపణంత్రములుయస్యస్మృత్యాచనా

యూకతత్త్వైన ఉలోపాలు శ్రావలష్టి—

నిలుచునాద్రి దగనక సుత్రివిష్ణుపాదదత్తం అనిడిది। వైదికధర్మానికవి

హితం। యింకను పాపీకష్టాదికర్మాలాచరింపడిచినాటను। మం

త్రయోరాలుపఘాంతిగా చెప్పిది అపరాధప్రసమంత్రాలు॥

యనుష్టితస్వధనావెరాక్ష్మాతవెాయనుజ్ఞా క్రతూదిపు

ష్టానసంప్రాప్తితాం యోరాతిసద్భావందితముప్రీతం

అనియున్నదిగనకను। ప్రాయశ్చిత్తసమయోచె॥

ప్రాయశ్చిత్తాన్యశేషాణి తపఃకర్మాత్మకానివై

యాని తేషామశేషాణాం కృష్ణానుస్మరణం పరం

అనియున్నదిగనకను

కన్యాం కనకసంపన్నాం కనకాభరణాభూషితాం

దాస్యామి విష్ణవే తుభ్యం బ్రహ్మలోకజిగీషయా

అనియున్నదిగనక కన్యాదానవిచ్చేదివారు శ్రీకృష్ణార్పణమనకపోగా

నిష్ఫలంతమందున్నది॥

కాయేనవాచామనసేంద్రియైర్వా

బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతిస్వభావాత్

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై

నారాయణాయేతి సమర్పయామి

అనిచెప్పవలసిందిగనకను। యిందుకొరకే కృష్ణార్పణమనేడిచాటలు నాకొ

ందరు బ్రహ్మార్పణమందురు। అయితే కృష్ణార్పణమన్నా బ్రహ్మార్ప

ణమన్నా। యీరెండునామాలున్ను తప్పినచోటను యిద్దరు దేవు

ళ్ళలుకారాయున్నను కృష్ణశబ్దానకున్ను బ్రహ్మశబ్దానకున్ను కట్టి

భేదమేకాని అర్థభేదమున్ను వస్తుభేదమున్ను లేదు యెందుచేతయోయుష్ట

న్నను॥

కృషిర్భూవాచకశ్శబ్దో ణశ్చ నిర్వృతివాచకః

తయోరైక్యం పరబ్రహ్మ కృష్ణ యిత్యభిధీయతే

అనివేదవ్యాసులవచనం వున్నదిగనకను శ్రుతిన్ని॥

నారాయణపరబ్రహ్మ తత్త్వంనారాయణపరః

నారాయణపరోదేవస్సర్వపేధినార్థనః

అనిచెప్పింగనకను। కృష్ణశబ్దబ్రహ్మశబ్దాలకు శబ్దభేదమేవెరు అ

యినతెనుం। యిందు బ్రహ్మశబ్దమునకు చతుర్ముఖుడును శైవబ్రహ్మరుద్రా

దులందు చెల్లుచుండగా నున్నంగనా యో ఘనినిరెందుని

ల్లాగునిశ్చయించవలెనని యివరులయెందుచెల్లదనియో [illegible]

గు యద్భోయించవలెనదెను బ్రహ్మాదులయిందు పరబ్రహ్మ

యింతస్వరూపము [illegible] దివిమానవులు యింతెంవిగనినా [illegible]

అవి అందర్శ [illegible]

యోధా [illegible]

అందును [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సాంఖ్యకబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

కు తెలియనా నతినియ్యుమ్మని వేదవ్యాసుల నడిగితెను. ఆ వేదవ్యాసులు వారికి ఆనతినియిచ్చిన క్రమము. పూర్వమందున బ్రహ్మలుకూడి చేసిన దివ్యసత్రమునిండియుండగనుండు. దక్షప్రజాపతి సభనున్న సదస్సులు వారినందరింజూచి. పరబ్రహ్మనామాన కు ఆహ్వానమెట్లని ప్రశ్న చేసెను. అప్పుడు మునివృందిన బ్రహ్మలు స్వస్వభాగములు మొదలైన మహారుషులున్ను వశిష్ఠ మొదలగు నవబ్రహ్మ రుషులున్ను నారదసనకాదులు మొదలైన దేవరుషులున్ను శ్రుతిస్మృతిపురాణేతిహాసాదుల నెరింగియుండు. తావడుసవాక్యవిచారా క్య. రాద్ధాంతవాక్య సాంఖ్యకవాక్య సంఘటకవాక్య ముఖ్యవాక్యాలు వరం సత్ సాధించి గొంతద్వి పరబ్రహ్మశబ్దము త్రివర్గాస్త్రీర్గాయా గుని నొందె రుద్ధార్ధర్మమై చెల్లును. తక్కినవారలు నొందరు. అంత ర్యామి పరమపదారికగ అవాక్యాలగ ఆవాక్యాలని నిశ్చయిం చిరి. ఆదినాన. ఆ దక్ష ప్రశ్నకు ఉత్తరరూపమైన ప్రమాణవచనములు వినుం డా. యోనినాగదత్రాదులకు. వ్యాసులు ఆనతిచ్చినది. శౌనకా దులకు కథికుండు చెప్పిన ప్రమాణము. గారుడపురాణే॥

హంగ. పరస్మిన్ పురుషే సర్వకారణకారణే
సర్వేశ్వరేశ్వరే విష్ణౌ శ్రీమన్నారాయణాహ్వయే
పరబ్రహ్మేతి శబ్దో యం భగవత్యేన వర్తతే
దేవేష్వాదిప్రసంగాత్తు గుణయోగాత్ క్వచిత్ క్వచిత్
తన్నిష్ఠం చ బ్రహ్మశబ్దో ముఖ్యవృత్త్యా మహామతే
తస్య సర్వప్రవర్తేషు బ్రహ్మత్వరహితార్థకః

బహుత్వే బ్రహ్మణత్వస్య బ్రహ్మేతి ప్రోచ్యతే బుధైః
గుణయోగాద్ధి సర్వత్ర బ్రహ్మశబ్దః ప్రయుజ్యతే
యస్మిన్ ప్రయుజ్యమానేతు గుణయోగస్తు పుష్కలః
తత్రైవ ముఖ్యవృత్తోయమన్యత్రోపచారతః
తస్మాద్బ్రహ్మ పరబ్రహ్మనామనాప్యసతేపరా
ఏతత్ప్రమాణసతః ప్రోక్తా ద్వయన్న సత్యమిదంస్మృతం

అని యుక్తాలైన ముఖ్యవాక్యనిరూపణలు కలవు గనుక బ్రహ్మశబ్దము శ్రీనారాయణునియందు ముఖ్యమై చెల్లును. యుక్తాంగవాక్యనిరూపణము యుక్తియందున్నవి। ~~శ్రుతి~~
బృంహాంతి ప్రంపృగశ్రద్ధి విప్రవృత్తి కేశ్చిద్వా కృష్ణ
ఆత్మేకగన్న బ్రహ్మ దేవాన్నమన్య చాత్మా తపస్సుచ
అని యిట్లు బ్రహ్మ రుద్రాదులయందు చెప్పబడ్డ బ్రహ్మశబ్దము గౌణములుగా.

ఇంకొకప్రశ్నసమాధానమిది—

దేవతేది. యింకొకప్రశ్న [illegible]
మందు పూర్వ [illegible]
యజ్ఞములలో వేదగానకముక్తి [illegible]
గులు [illegible] గనుండు

సాత్విక బ్రహ్మవిద్యా విలాసం

సుండెడి విష్ణుదేవాలయములు గనుకను తమకులదేవత యను
సంపదలకు కర్తయైనట్టి కాటకు వ్యక్తముగా నున్న బ్రహ్మ గాయత్రి
లకు వామ సముద్ర [illegible] సముద్ర [illegible] గనుకను బ్రహ్మ గాయత్రి పా
ములందు తులసీవనాలైయుండుగా నివిల్లి వనాలు చెల్లి
వు గనుకను సేవా వార త్రయ తమ తపసు కావ్యముగా వైదికు
లకెల్లాను ఏకాదశి నిత్యకర్మము గనుకను బ్రహ్మ గుణకరము పా
దానకాలమందు త్రికాలస్నానయోగమునకు అనవలె గనుకను సకలా
[illegible] త్రయముల్లై వరము పారంపర్య విధానమ్మైనసాన్నెను
[illegible] ప్రతిపదము సత్తు [illegible]
వైకాలని [illegible] తరము దలంపరాదు గనుకను దేవ [illegible]
లమందు వేదార్థ సాధనము [illegible]
[illegible] మారెడు పత్రి [illegible] లు చెల్లవు గనుక
వైదిక కర్తనకు విష్ణుదేవార్చకులు శూద్ర ప్రాయులైనవి
వర్ణములవలెగాక వైదిక సమాధికారులయిన వైష్ణవానుసులు
[illegible] స్థానికులవలె [illegible] విష్ణుస్థానికులల్లాను బ్ర
హ్మగాయలు గనుకను సర్వ [illegible] మందు నిత్యముల్లో [illegible]
ధనాలు విధించెదట్లు దుర్లభ్యప్రాయనకే

అష్టాదశ [illegible] సంసారవిమోచకః
గంగా గీతా చ గాయత్రీ తులసీ గోపిచందనం
ఏకాదశీ హరేర్నామ సాలగ్రామశిలార్చనం
వైదికాష్టకమేతాని [illegible]

ఏకాదశీ [illegible] మపి సమానము॥

అని యున్నందున [illegible] వైదికాన్ని [illegible] ధనాలనికి [illegible]
[illegible] వివిధ వాక్యాలు వుండినాగాని [illegible]
పితురాచారమని ఆచరింతురు [illegible] ధర్మము
[illegible] రెండుంగల [illegible] దేవాని మిత్ర
[illegible] పితురాచారదేవాని మిత్ర పితురాచారము
[illegible] దేవము [illegible]
[illegible] దేవాని మిత్ర [illegible] పితురాచారము
[illegible] పురుషసూక్త మందు బ్రహ్మ
[illegible] దేవ [illegible] పితు
రాచారం [illegible] పురుషసూక్త [illegible]
[illegible] బ్రహ్మ [illegible]
[illegible] పురుష [illegible] దేవ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

దుకధర్మాధిదేవతయగుచుండును. శ్రీవిష్ణుదేవుండె పరబ్రహ్మ
మాటనిశ్చయము. యింకను యీవైదికధర్మానకమువా
లక్ష్మైనవేదాలకు ఆద్యంతాలయందు శ్రీహరి ప్రతిపా
ద్యుండనుటంజెప్పినము. యెందుకు వేదానకు హరినామప్రణవా
లు ఆదియందున్నాను చెప్పవలశిందె గనకను. వేదాలుమొదలుగయీయం
త్యేతప్పుడున్నప్పుడు హరినామప్రణవాలు తుదనేమొదయుంపవలెను
గనకను.
యుతవిద్యాతహారించెనాన్నీరెంచుటానివిష్ణుర్విదితః
వాక్సిగ్నానార్చితోదేవపియుభాషెతైనానాదేనిః
బ్రంగదంకరుకంఠాయ యీశవిశదానందమయాయేన
గళితాఖిలక్షేదాయ నమశ్శాంతాయ విష్ణవే
శ్రుతివేదాంతముకరంతకారేందె. అనిచెప్పవలె గనకను యీయందుకొ
కశంక. యీవేదాదిఅయినప్రణవము నైపులు రుద్రపరము
గానుంటజెప్పుదురు. అదివైదికానకుంట్తేరదు. అదియెట్లన్నను
వేదమందు నారాయణ రోష్టాక్షరీవ్రవాసుదేవద్వాదశాక్షరి
మంత్రప్రణవముతోకూడనేవుండ్ట్రావాచకమంత్రాలైనన్ను విగాచి
శివరుద్రములోనిశైవపంచాక్షరిలోనివలెను ప్రణవసంశ్లి
ష్టండులేదుకదా అట్లుగాన. ప్రణవము విష్ణుపరముగానే తెలి
సెదిది. అయితేను మంత్ర అన్నైనవిష్ణుమంత్రాలుమధ్యదుగ్గు
ప్రణవసైసర్గికాలైయుంబట్టి. ప్రణవము విష్ణుపరమని తెలిసెదిది
కారకమురిన్ని విశేషలక్షణాలు కలశైవాన్యమంత్రాలను కలవు. గనుకను

సత్యస్వరూపుండైనారాయణబ్రహ్మకంరభూలాంభవమెవరా
పరమాదేవాపాతకమునాంభవతోబ్రహ్మనమెంవరా
అనిచెప్పుటంజెశుండెబ్రహ్మనపాతమైనవాడ్నసాధనము నైనప్రణా
వము. రక్షస్వెరాదేవతామంత్రాలుగానంటజెప్పంగరాదదే
కదా. అయితేను మంత్రశాస్త్రాలలోపలను శైవపంచాక్షరి
కిప్రణవము మొందలుంగలాచుకొని. సర్వాక్షపంచాక్షరియను నిచె
ప్పుటు. యెంట్లన్నను. అప్పుడా పంచాక్షరికిశారదు. ప్రణవసంశ్లా
షైనదంగార్గగావచెప్పైత్రపాలకాదిక్షుద్రదేవతామంత్రాలకు
సహస్రప్రణవము మొదటబెట్టుకొమ్మనిశాస్త్రంకలదు. అటువలెనె
బెట్టుకొమ్మన్నశాస్త్రాలెల్లానను. దబ్బలాచియంతేను అవిఆరోపితప్రణ
వము ఉత్తాలతాటుగాని. నైసర్గికప్రణవమంత్రాలుగాదు. అయి
తేను. ఆబుముక్షులు ప్రణవసైసర్గికమంత్రాలలోపలిప్రణవము చెప్పు
కొనిప్రణవసంన్నైమంత్రాదులయందు ప్రయోగించుకొరా
మన్ననుటయెరిమొయుకన్ను ననుఆరుష్యులపాదయుమలుతెలియు
జెప్పెము. పేరుమాడమ్మార్గదేవిప్పుకొనిఅధికారిసవిగచెప్పుచుకొ
నెవిష్ణువవెసును. సహస్రబాదిష్ణుమంత్రప్రణవము చెప్పుపెట్టుకొనియు
తరమంత్రాలనన్నిశైరథు కొమ్మసుటగానెలుసుకొనెదిదియు
షుగాన్నైవరంబాడ్నసికారకషణభేసు. అట్లుగాన ప్రణవము
విష్ణుపరముకాని యెయుతరదేవతాపరముగాదని చెప్పుకొనెదరు.
అయితేను యీ ప్రణవ ప్రణవము విష్ణుపరము ...

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

త్రములుగా నువాడంబరమంటయెను సాత్త్వికప్రమాణావా
క్యాలు కలవోయినవ్వాను। కలవు గీతాయోరాం। గిరామస్మ్యేకమక్షరం।
ప్రణవశ్చైవ త్రివేదాః స్యుః షడంగపదక్రమాః।
తస్యరూపం తు భగవాన్ పరబ్రహ్మమయో హరిః
తత్రైవ రసోహమప్సు కౌంతేయ ప్రభాస్మి శశిసూర్యయోః
ప్రణవః సర్వవేదేషు శబ్దః ఖే పౌరుషం నృషు
అనిన్ని। ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ। అనిన్ని।
విభిన్నానాం స్వరధర్మాధర్మో ధర్మో తద్విపాకాస్పదోయెరా
పిక్షేన్నా పంచవర్గీనాం ఫలాయయుతంతేన యున్మస్మిన్
తేనైవ పరామవ్యక్తః శ్రీశే। సర్వం వందే విష్ణువేంకటేశాస్మిం
అనిన్ని। గీతాయోసారె॥
ఓంకారో భగవాన్ విష్ణుర్రూపా వచసాం ప్రభుః
తస్యోచ్చారణమాత్రేణ పరబ్రహ్మాధిగచ్ఛతి
అనియుంగంలన్ను। అకారవుకారమకారాత్మకమైన ప్రణవానకు। ప్ర-
థమాక్షరమైన అకారమున్ను। త్రిగానారాయణపరముగా అనే-
వారైయుండదు ప్రమాణం। గీతాయోరా॥
అక్షరాణామకారోస్మి ద్వంద్వః సామాసికస్య చ। అని కలదు గనక
కొన్ని ప్రమాణాలవారు యెంచువర్ణకవితమైన ప్రణవమ-
న్త్రము సాత్త్వికమని పలుకుచున్నారు। అది రాజ్యానకా
లకరగాముగా అని సాత్త్వికశాస్త్రాలకు చేరదు। అది యున్ను

న్ను। పరబ్రహ్మము సర్వదేవతోర్ధ్వమున్నైన త్రివర్ణాత్మకమైన ప్రణవం
చము సర్వాంగములుగా జెప్పడి సకలశాస్త్రాగమపురాణేతి
హాసాదులెల్లాను ప్రణవానకే వ్యాఖ్యానముగా వుండంగా
ను అంత్యంత ప్రణవము। వాక్యము తామసమైనదని వ్యాసులువం
టె చెప్పెగనకను॥
ప్రణవో ధనుః శరో హ్యాత్మా। బ్రహ్మ తల్లక్ష్యముచ్యతే। అనియున్ను
ప్రసిద్ధమైన పరబ్రహ్మవేదిమైన ప్రణవమునకు తులుగ్గురు కళలనిచెప్పె
గనుక నుం రాజసశాస్త్రప్రకరణమెంత సాత్త్వికశాస్త్రాలకుచే
రదు। అంతయు సాత్త్వికశాస్త్రప్రకరణమెట్లన్నను। ప్రమాణం॥ అ-
కారార్థో విష్ణుర్జగదుదయరక్షాప్రళయకృత్
మకారార్థో జీవస్తదుపకరణం వైష్ణవమిదం
ఉకారోऽనన్యార్హం నియమయతి సంబంధమనయోః
త్రయీసారస్త్ర్యాత్మా ప్రణవ ఇమమర్థం సమదిశత్
అని ప్రణవానకున్ను అర్థంయున్ను చెప్పెను। బ్రహ్మం
దక్షరాణాముదరదర్థాన్ని యున్నది ప్రత్యేకరంగమహా
త్మ్యమునందు బ్రహ్మదేవనివిత్తం నారాయణునుండువెది
శించినాడు। అక్షరంబు నారాయణుడే యన్నిన్ని। వేదాలు విష్ణు
పరాయెవనుచెప్పుచున్నవి। బ్రహ్మాకూన్నిన్ని। వేదాః శ్రుతయః
స్మృతయః శాస్త్రాలైన గనుక దేవుడెవడైనాయన్నాయెప్పుడున్నుటాపు
రాణవేదాః। ప్రకరణ॥

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

వేదేరామాయణేచైవపురాణేభరతర్షభః

ఆదౌమధ్యేతథాచాంతేవిష్ణుఃసర్వత్రగీయతే

వారాహే॥

యదిదంపరమంబ్రహ్మవేదవాదేషుపఠ్యతే

సదేవఃపుండరీకాక్షస్స్వయంనారాయణఃపరః

బృహదారణ్యే॥

యథాసర్వేషువేదేషునాస్తినారాయణాత్పరః

తథాసర్వేషుతంత్రేషునాస్తివిష్ణోఃపరాత్పరః

అనిపురాణాదిగనకనువేదాంతములనాద్యంతాలయందు।శ్రీనారా

యణుండుప్రతిపాదింపబడుచుంటకునే।అట్లుగనక।వేదాధిదేవతయై

నట్టిశ్రీనారాయణుండెపరబ్రహ్మము।యితనుసకలజగదుత్ప

త్తిస్థితిలయంబులకారణకర్తృత్వములున్ను।యితనియందెకలుగుండె

విపేవము।అయితేనుసకలజగదుత్పత్తిస్థితిలయకారులైనబ్రహ్మా

దులున్నకర్తలువచ్చుదిప్రమాణాలు।శివుండులొనగలవాలానుం

గాకర్తలుయున్నారనిశివుండులొనగానేతెవిపేవము।అయితేనుసి

వునకిజిహ్వమరగేలులెవనంటెయుండ్లన్నది అవిశేవనిచెప్పిదివా

రుసాత్త్వికగ్రంథిస్యావిధిపురాణేతిహాసనలువైనవారున్ను

తెలియువలయునువారిఅభిప్రాయమెట్లున్నదంటేశ్రీమద్బ్రహ్మప

రశాలుమయుండుగానుసకలజగదుత్పత్తిస్థితిలయకారులైత

విపేవము।మహానారాయణోపనిషత్।అథపురుషోహవై

నారాయణోకామయత।నారాయణాత్ప్రాణోజాయతే॥

మనస్సర్వేంద్రియాణిచఖంవాయుర్జ్యోతిరాపః

పృథివీవిశ్వస్యధారిణీ।నారాయణాద్బ్రహ్మాజాయతే

నారాయణాద్రుద్రోజాయతే।నారాయణాద్ద్వాదశాదిత్యాః

రుద్రావసవః।సర్వాణిఛందాంసి।నారాయణాదేవసముత్పద్య

తే।నారాయణాత్ప్రవర్తతే।నారాయణేప్రలీయతే।అనిన్ని

అథపురుషోహవైనారాయణోనారాయణాత్ప్రజాపతిః।

ప్రజాయంతేనేసృక్షా।మననసాధ్యాయ।తతస్సృష్టాన।

మహాస్థితస్స।లలాటాత్స్వేదోబుద్బుదమభవత్।

బుద్బుదాత్త్ర్యక్షశ్శూలపాణిః।పురుషోజాయత।సంవ

త్సరేకమనారాయణత్రైవి।శ్రీతంపద్మకల్పే।అనిన్ని।తథానైఆంగి

రసస్మృతికారనారాయణునిపిన్నబ్రహ్మాసదాశంకరః।సమునిఖండి

తాన్।సముద్విజితరోయుశతతరోయుద్ధ్యాత్జారాయణతవిశేషః

రక్షాగతెనస్త్రియమువరమాత్మాథిః।మహోపనిషది।సర్వాంతర్యా

గాత్మ్యజుతిః।సకలజగన్నివాసమయుండు।సోనుష్టుప్రియలయమండపకవ

కంపివపారి।పరిహారనందన్నిరాయణు।ప్రహరా

జగతః।ప్రసన్నత్వే।అంపకనమందికవరిరాదరంతి।అం

భస్సపాదికములసమస్తములసక్లిష్టమవుతూరుహావాయుస్సాది

అనుశాసనికేపాంచరాత్రే॥

ప్రజాపతింపరదండనలాపోస్వస్థానాత్త్ర

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

శాంతుమాంచనజ్ఞానితో మమమానవామిమాపాపా।

హరివంశేకజ్ఞాతిబ్రహ్మగీతానామజ్ఞానరూపంసర్వదేహినం

జ్ఞానరూపంసర్వదేహినాం

శివాంతతాంగసంభూతా తన్నిత్యైశ్వనామవాఞ్ఛి

వేద్రి॥

అధనారాయణుకాః కామ్యావస్త్రరసంధ్యాయచేతసా

ధ్యానాంతస్థపాలాన్నిస్వదబిందురజ్ఞారసత

తస్యదాంబుద్ధాదాకారఃకృష్ణాన్యకుపతిష్ఠతి

తస్మాత్తుబుద్ధాదాతేన్నాహాంవర్ణత్వసేవాస్త్రీష్టవరాభవే

నిరోధాజ్ఞ్యవంతుసంహారేవృత్తైవచక్షునాదేనః

శింజాగపతే॥ తత్రైవమన్నతిక్షేత్రంభగవాన్ప్రభుగర్భరయః

తస్యప్రసాదజాంబ్రహ్మరుద్రఃక్రోధసముద్భవః

భవిష్యత్పురాణే॥

తత్త్వోపసంభవారుద్ర తమసాంచసమాహృతః

తత్ప్రసాదజగద్ధాతరజ్ఞానావతారూపాః

భారతే॥

ఏతత్త్వాన్నిబుధశ్రేష్ఠ ప్రసాదక్రోధజాస్మృతా

తదుదర్శితపంథానా సృష్టిసంహారకారకా

బ్రహ్మాండే॥

ఏకఏవజగత్స్వామిశక్తిమాంసచ్చిత్ప్రభుః

తదంశాశక్తిమంతోమే బ్రహ్మేశానాదయోమరాః

స్మృతిసంగ్రహే॥

నారాయణాద్భగవతోర్భంసర్గకాలే ప్రజాయతే

తస్మాద్వపునస్త్రుక్షేప్రళయేసంప్రవిశ్యతి

అనియమియమన్నిస్సగాదిరుండు శ్రీనారాయణుని

వల్లను బ్రహ్మరుద్రాదులకు ప్రమాణాలు చెప్పబడియుం

కను సగాదిగుండు రుద్రుడు బ్రహ్మకుంబుట్టినప్రమాణ

ములు చెప్పము॥ రుద్రుడు వేదప్రమాణంతమందు రెండో

ష్టకమందు। రెండోప్రశ్నరుండుపదార్థమావాక్యమందురుద్రుం

డు బ్రహ్మకుంబుట్టినప్రమాణాలు చెప్పబడు॥ శ్రీహరివంశే

హరుప్రకీత్। ఆరణ్యరుద్రాదికిబ్బనాతిగృహాన్తేదేవథా

ప్రద్విష్ణా తపస్సాధ్యరుద్రుంభవతి। ఏపాసాంవంశంతోవిష్ణుస్తు

వ్యగుహ్యప్రసిద్ధం। భవస్సాభిరభూద్ధార్ష్ట్యరుంభామా॥ ఆధా

తస్యక్షేత్రేణాంతరాత్మా తత్రఆత్మారుద్రప్రాదుర్భవతి। యందు

శేషః ప్రజాపతిరేకః। ప్రకృతిర్వశోనసమత్యవతి। లలాటక్షేత్రోదభూ

రుద్రస్సకృష్టి। ఖండపరశుర్మాకీర్తి। నందిరకావతారారారు

తయుండుప్రదరుకావేరాదు॥ పశ్నేస్త్రారణము బ్రహ్మ

గః। హరః। అశ్నీశ్వరః। బ్రహ్మశిష్యాయమునొస్త్రారుదుకుర

యమరుద్రాయమసావిత్రిబ్రహ్మకురుద్రుడు జ్ఞానదుర

డునిః బ్రహ్మసేకరండునామదునకర్తాననికినదు। కుక్కికుశప

సాంఖ్యకబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

శౌ॥ అథాతస్సంప్రదం ప్రతిష్ఠితస్సార్థస్వభావానాం చ ప్రధానపతిః॥
సంవత్సరాణాం సాంద్రితభూతానాం పతిగ్రహపతిరాశికేతుసా
పత్నీస్సాందికవలు॥ కాలభూతానాం॥ పతి సంవత్సరబుధశిరతో ऽసిం
వత్సంవత్సరేకుమారః॥ బ్రాహ్మణసాందర్భితస్సతం ప్రభావతి
రబ్రవీత్॥ కుమారః॥ శంకరో విష్ణుస్సత్ శమాంతపసాధిబాం.
తో సబ్రవీత అనపహాతపాం పహావుస్సు॥ అనఖిహాతనామానా
మదేహాం॥ పాహ్యసైపహాస్సాప్రతిత మబ్రవీత్॥ రుద్రోస్సైత తప
స్సైతస్స్మాదుకరోత్॥ అనిన్ని॥ నుబుషి॥ అథవాస్త్రరంతపి ప్రబా
పతాపారతశ్రీ॥ సంవత్సరేగాకుమారగోబాతతం॥ ప్రబాపతి
రబ్రవీత్॥ కుమారంకింకరోద్భూషి॥ సుఖ్యకామాదేవతతపసాపి
బాంతోస్సైత్రినామకరణం శోబ్రవీత్॥ అపపాతపాపాస్త్రదపా
మువసి॥ రుద్రోభవః॥ శర్వ ఈశానఃపశుపతిః॥ భీమ ఉగ్ర ఇతీస్త్రసా
మాని॥ శ్రీంభాగవత॥ ధిరునిగ్రహస్యమానోపి॥ స్వావోవ
ధైస్వప్రబావతిః॥ సద్యాభారంనుతతస్య॥ స్వాకుమారోసీల
లోప్పాతః॥ వారాపేం॥

ఏతేపాం పరపావిష్ణూ స్వస్త్రిభ్యాతష్ఠితుమర్వణః
తస్మిద్రుద్రో భవేద్దేవశబసర్వద్విత్రాగతః

భారతే॥

మనాస్త్రిభి పంకజోద్యాతపద్మయో నిషితావుహః
తల్లలాటోద్భవోరుద్రస్సహస్రిజ్ఞాతపద్రాసః

బ్రహ్మాండే॥

రాత్రిందివం సుఖనః ప్రాప్తిస్సస్వవిమితిజనః
స్వనాధాత్ప్రదుశబ్దవత్సద్యపతినిఖిద్యాః
అహర్షిభుంసెలలాటుత్సుతతోదివక్షుస్వైద్యబి
క్రోధాద్విష్ణుస్సంజజ్ఞరుద్రసంహారకారకః

విష్ణుపురాణే॥

క్రోధుబులలాటస్సలలాటుత్పోద్భవాద్రుమః
సముత్పన్నస్సద్యారుద్రోవద్సాహ్వక్రోసమప్రభః

భారతే॥ ఖస్తిపాదు॥

నారాయణసగోమహాదేవ॥ గిః సద్య ద్విత్రిః పరవరాత్స్వాద్
బ్రహ్మీభూతస్సద్య్యా సంబ్రహ్మగవస్యజస్యసుం
సనత్కుమారణరుద్రం చసత్యప్రోకసాధనాద్
సర్వపాపమునస్కభద్యహ్మితతోలోకాంతరంప్రబాః
ఖారతే॥ బ్రహ్మరుద్రులు ప్రాణంరుంగామునిరుదముధస
మరెంటదివారంటధాపానీముస్స్వాకనధానారాంసు
స్తోమతంపితావివాదనాసద్యస్తిసమవిష్ణుశిద్రపితామహాః
రుద్రః శుష్మభ్యద్రతి॥ జతుమయస్తిపితాశిష్ణావేంమానసతుముణః
తపసామంచసబ్రహ్మమానాజనముస్వితః
సారుశిష్టావాఖ్యనే॥
వతస్తద్రుతస్సస్యభయమర్గస్తోస్తిబేమాతః

౩

సాత్వికబ్రహ్మవిదాం విలాసం

లలాటద్భ్రూభవో భ్రూత్రిశివ ఆసీద్ధ్రువం పరా

శ్రీవిష్ణుధర్మే॥

యస్యత్యద్ధ్యమభూత్పాంరంతత్ బ్రహ్మస్పదాయసత

బ్రహ్మణస్త్వాపిసంభూతాశ్శివభ్రూణేభిధియన్తే।

బ్రహ్మశంభూ స్వద్వైవార్కచంద్రమాశ్శతక్రతుః

ఏవమాద్యాస్త్వద్వైవాస్సేయుక్తాప్రైతావతేభిసాం

జగత్కార్యావసానేతు వియుజ్యంతేచతేభిసాం

వితేభిస్త్వాతసర్వేపంచత్వముపయాంతిచ

బ్రహ్మాండపురాణే॥

సర్వేశ్వరస్య విష్ణోశ్చనాభికమలసంభవః

రజోగుణసముద్భూతో నాదాంతాచ్ఛక్తితోచతుర్ముఖః

చతుర్ముఖాద్విధాసా శివలోకసంహారకృద్ధరః

జాతోర్విష్ణునియోగాచ్చతమాత్మాతామ నః పయః

నారసింహపురాణే॥

తత్రసుప్తస్యదేవస్యనాభౌపద్మమజాయత

తస్మిన్పద్మేమహాభాగవేదవేదాంగపారగః

బ్రహ్మోత్పన్నస్తతోవాక్యం ప్రభూనాప్యజాయతే

ఏవముక్తస్తవిరోధావంగయతో నారాయణాత్మజః

తదైతన్మర్త్యాసతందేశం విష్ణుబ్రహ్మాదివింతయిర్

నాచిత్యావిచ్చిగత్వాంతుంనాద్భుగచ్ఛతికించన

తాపత్రస్యమహాఘోరో బ్రహ్మణోఘ్నా స్మహాత్మనః

తతోఫాలసముత్పన్నస్త్రస్తాంగిరోషసంభవః

పరంధ్రాహాతిరస్స్యబ్రహ్మణో వృక్రమయాతోనాం

నామమేనామపదేహి రాచేదస్తతస్సరుద్రస్స

సాదరుదరానాపితేనస్సభిస్సతి ప్రోక్తలోకమిమంప్రజః

అనిత్యాదిసాత్త్వికప్రమాణాలువలన్నికలవు. యందులచేతత్ర

విసర్గయందునన్నరుద్రుడుబ్రహ్మపుత్రుండౌటనువివిధవిధ. యం

కను నారాయణుండే పరబ్రహ్మవిశాటకుప్రమాణాలచే

ప్రసిద్ధంకెతిః॥ నారాయణుండవివిశ్వస్యాత్మైరగ్గంశాశివం

శివమచ్యుతం. నారాయణంమహాజ్ఞేయంవిశ్వాత్మానంపరా

యణం. నారాయణపరోజ్యోతిరాత్మానారాయణః.

నారాయణపరబ్రహ్మతత్త్వంనారాయణః పరః. నా

రాయణపరోధ్యాతాధ్యానంనారాయణః పరః. యచ్చ

కించిజ్జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేపివా. అంతర్బహిశ్చత

త్సర్వం వ్యాప్యనారాయణస్థితః. విష్ణు రుద్రాక్షాస్త్రివిధః. నిత్యో

నిత్యానాంచేతనశ్చేతనానాం. బ్రహ్మా ... విష్ణు ... ఇతి ... మహా

సర్వం విష్ణుమయం జగత్. ... ఇతి తస్మాత్ ... ప్రధాన ...

సహస్రమహాశిరసా ... సహస్రాక్షః ... దేవ ...

యద్దర్శనాత్ ... వహ్నిపరమ ... కారః

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

శివాయనం॥

సర్వభూతానికాంతయుక్తివిరాయతిపాదవికాం
కల్పిలపాసెంప్రసన్నధానికలాపదావిస్తేభూతవ్యాప్తం
బోధాయనే॥
వనమస్సంగాం పరావిప్రవిప్రాగాం పరమాత్మతిః
బ్రహ్మేంద్రరుద్రాదిదేవానాందేవో నారాయణః పరః
శక్తిః పరమా విష్ణుః అండః శక్తిసంభవః
అండభూతానిభూతానిస్స్థావరాణిచరాణిచ
విభిన్నః పరః శక్త్యా చక్రోత్పరతరః శివః
శివాత్పరతరో బ్రహ్మా బ్రహ్మణః పరమో హరిః
మాధవః పరమాత్మైకస్త్వాత్పరోవ్యయః
నాస్తితస్మాత్పరోదేవః సర్వవేదేషు నిశ్చితః
విష్ణుః పరమ ఇత్యర్థాన్నిత్యం భవాంబుధాభిగః
నారాయణః పరమపదం యమభూవేదేవపర్షితే
వాసుదేవపరాక్రమ ఇతి సామవేదే ప్రగీయతే
నారాయణాత్పరంవస్తు నహిఉపనిషద్భిస్తుతః
ఇతి విష్ణుపురాణే॥
బ్రహ్మాదయః సురాః కాలస్య దైవాఖిలభృత్సవః
విష్ణోరంతరేతాపరేశతః ద్విగతస్స్థితిమంతవః
రుద్రః కాలాంతకోద్భాశ్చ సమస్తా స్త్రైవభూతవః

చతుర్ధా ప్రళయే ప్రాప్తే ఖానార్ణవవిభో తయః
శివాయనం॥
అధవా బహుస్త్రైతేన కింజ్ఞాతేన తవార్జున
విష్టభ్యాహమిదం కృత్స్నమేకాంశేన స్థితో జగత్
యస్యాఽశ్ల్లోకాధ్యాయోక్తః శ్రుతి॥
వేదోక్తవిశ్వభూతానాం ప్రపంచస్య వర్తింపదివిః ఇత్యా
దులు ప్రమాణాలుగలవు బ్రహ్మరుద్రాదిదేవతాచేత
నాశ్రయింపఁబడదగినవాడనెను క్తిస్థితిసంహారకర్తలకు
శ్రీమన్నారాయణుండనెడు ఆధారభూతుండై వెలయుచుండు॥ అది
గాన శ్రీవిష్ణుకా ర్యభావసి ద్ధిసాధకరహితమైనపరబ్రహ్మ
ము శ్రీమన్నారాయణుండెడు పరబ్రహ్మము॥ అనేకకాలవిశేష
ము॥ బ్రహ్మరుద్రాదులకున్ననమురగాలుంగలవనియును
వేదపురాణాలు మహోదర్శితమైయుండుటచే ముఖ్యమైన
కవలందుచెప్పబడినది దయ్యకోదడి॥ బ్రహ్మకు కాలముదగామ
కాల్యాదిపర్వత్వములుయెన్నదా తరువాతజ్ఞెప్పుడేదు॥ రుద్రు
న్నైతెను అవతార్వతములు చెప్పబడినట్లుండిదినృసింహవిరుక్తద
సన్నని॥ యనుచు వేదాంతరములు శ్రీమద్భగవద్గీతలయందు సహస్రా
పేరాధనము చేయుటను దాము సమస్తాదివేదముత్తుణ్ణమైన
ఉత్తమ వేదపురుషుని ఖండకరిహపితదనకవిటిఅనిచెప్పితిరి యా
శ్రుతిశిఖరమునందు బ్రహ్మభూతపాదిముఖ్యమయినదాని

సాంక్షైకబ్రాహ్మవిదా స్వవిలాసం

రుద్రఉక్త్వాశ విష్ణుస్సర్వతి॥

ఇంద్రోపవంమిరూపేణాభినోత్రి వసవశ్చిరదదత్

రోహిణ్యై రోగాంత్రీవగేణ సహిమతఃభార్గవత్వైత

అత్రేసాంబవిదానేనచదర్శనేపి ప్రవాదతః

రసుభువానస్నసిద్ధార్థం ప్రాణసుకృతం విధింరోతే

అనికలదుగనకనువురిన్నిపుత్రరకుకార్యఫలరాసుమందుశరత్వం

పుత్రికాస్సంసింహాధీవాదః

రక్షితుంస్తైవశక్తిషి సామ్యమానాత్సాసవులపిశారకరః

రసుద్ధైకింబెప్పేశసత్త్వంవరాందువర్ణాత్కధ్యతెవురరా

దామధ్యకృష్ణశకుస్యంరుబిజ్ఞైవిరుక్తేతస్వరూ

తదాపాంతశిరచ్ఛితాస్వతత్త్వతారక్షితోవురరా

తత్ప్రస్తంప్రార్థరూవామాసవువారిష్టారుచార్యతి

తదాప్రైతత్త్వనాదేనప్రాగాశ్చేతెభైభవాశ్శివా

రుఖపన్నకధార్థత్రాంతవు. తొల్లిరెయుకల్పింద్రుండువరవుపై

ధకనిష్టుండై రూగవుచేసున్న రూగభాగాలువిష్ణు

దేవునికెకానితక్కినదేవతలంగుచ్చిపిల్చికరుబ్జించెన్నను

ండాగానుదేవతలందరున్నూరుషువెనుచేశిదరు. అప్పుగా

సరిరాంరసూగం విష్ణుంసెరువెనని అసారాపా

రుద్రుడుని ప్రాధించిరూగం విష్ణుసెరుంబంపితేను

రుద్రుడువిష్ణుశ్వాంరుదారకొన్నరు. ఆవైష్ణవాత్పుము

శైవదేవేంద్రుండు శ్రీమహావిరంగూరాచే ప్రార్థించినను అక్షయుశ్రీమహా

రివక్షుచక్రమునచేతను క్రతువు విష్ణుంచెపెడితు రుద్రుని తలత్రుంచి రూగ

మునకడమగాంకండానుతావద్దనుండి ఇంద్రుని [illegible] తను రూ

గవునచే రూంపుచుండగా నదిగొతు పార్వతిదేవి తన పెనివిటుంచ

చినవార్యవినివచ్చి శ్రీమహారిశరణుచొచ్చి ప్రార్థించివేను. శిరస్సురను

ష్టుటుంపవేనె అంటుండి బ్రతికించెను. రూకధవుత్సవపురాణము

నువచంచుకొనెడి రూందులకువుందరం భోప్పడినా [illegible] యూ

వతారరుద్రసంగమందు చెప్పంగా వివరించెను. అదిరుద్రుండైను

రూషువవేనరుద్రుని పుర యువెళ్లల రక్షించినవాండికొండె. రూమి

గాక శ్రీమనారారుడుండె సర్వరక్షకుండైన బ్రహ్మవితాడుకు

యుంకాను. కొన్ని రూమిలు తెలిపెను. అదిరుషువవేనన్నవు.

అవస్థితము గర్వించి దేవతల సర్వస్వము బుద్ధిరూపంచెసి. అను

శరత

రులుండెని రక్షించె [illegible] రగ్స్ [illegible]

గ్లానికళిపబలివి ఫుత్రాసురబ్రహ్మహత్యాగ [illegible] పెందు

లవల్లి వచ్చి [illegible] రక్షించెగనకను

అంధకాసురకుడిక్షైనురుద్ర [illegible]

గుణ్ణా [illegible]

[illegible]

రక్షించెగనక [illegible]

[illegible]

[illegible]

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

[illegible]న్నియు తని మంత్రాలున్నియు తని శాఖచె
స్త్రములందుంజెప్పకయు తనితోగూడాను తక్కిన దేవతా
దిపాలును నన్నియు మంత్రాలున్నియు శాఖలున్నియు చెప్పుటయు
తనితోగూడాను కార్యగావించి। ఋషులకు ర్యా సాత్త్వి
కబ్రహ్మవిద్యా నివాసనచేదోకాక మునిన్నియుమైనాకారగాము
కర్తో అని విన్నవించిన శిష్యునింజూచి ఆచార్యుండిట్లనుచునా
డు। వినుమా శిష్యోత్తమా। ఆరాజ్యమ్ము వల్లాన్నిదమ్మైన వా
రం వేదవాక్యతాత్పర్యమ్ములుం దెలిసి వేదపురుషుని హృద
యంబుం దెలిసి దేవదానవమానవుల కోరికలుం దెలిసి। అధి
కారానుగుణ్యములుగాను పరమవైదికశాఖలు స్మార్త
తిహాసపురాణాంతరాలను విధించిరి। అయితేను వేదపు
రుషుని హృదయంను మెప్పువలె వేదవాక్యతాత్పర్యాలుయెం
చేసెన్నను। వేదపురుషుడు తనయెందుంగల కర్మకాండ జ్ఞా
నకాండలు రెంటిచేతను సర్వముముక్షువులకు న్నుతగినఫ
లసాధనములు విధించెను విధించినరీతి వివరమెట్లువలెన
న్నను పూర్వపక్షమైన కర్మకాండములోని। తామససా
స్త్రాలచేతను। జీవాకులకు। రుద్రదుర్గాగణపతిక్షేత్ర
పాలాదులలాంఛనమంత్రశాఖలు విధించెను రాజ

సశాస్త్రాలచేతను ఆస్తికులకు చతుర్ముఖసురేంద్రసూ
ర్యాగ్నిగణ్ణలలాంఛనమంత్రశాఖలు విధించెను ఉత్తరప
క్షమైన జ్ఞానకాండములోని సాత్త్వికశాస్త్రాలచేతను ము
ముక్షువులకు శ్రీనారాయణుని లాంఛనమంత్రశా
ఖలు విధించెను। యీక్రమంబుండంజెప్పిన శాస్త్రగణావి
భాగప్రకరణమందు। శ్లోకరూపేణ చెప్పినాము। యుక్తద
స్మృతుల ఉత్పత్తికి హేతువయిన ఋషుల హృదయాలు
చెప్పెదము। ఆ ఋషులు దాంతము। ఆ వేదవాక్యతాత్పర్యా
లు తెలిసికొనుము కేవల ఇహలోకసుఖమే అపేక్షించినవా
రికెల్లాను రుద్రదుర్గాదిశాఖలు విధించిరి కేవలమోక్షా
పేక్షగలవారికెల్లాను విష్ణుశాఖాధికములను విధించిరి।
కేవలాముష్మికులకెల్లాను మనుష్యాధికారమే విధించిరి। అహా
కాముష్మికములలో నన్ను మోక్షము స్వర్గమే అనెడి యుక్తిని
అపేక్షించినవారికెల్లాను ఆదిమపక్షమైన దేవతావైదికులో
పలి రుద్రదుర్గాదిగణపతులను స్మృతిముకపక్షమైన సా
త్త్వికవైదికమను లోకమందు శ్రీనారాయణునిన్ని ముఖ్యముగా
మైన రాజసవైదికంలో చతుర్ముఖసూర్యాగ్నిగల్లలకును
ప్రీతికంచ శాఖలుగా విధించిరి। యీ వివరమైదికములు విభం
చుకొనుము। [illegible]దురకుపదానాం।

సాత్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

ఏకం నామత్రికం చైవ మోక్షమేతత్ఫలత్రయం

యద్భావేన క్రమాద్భేతద్భవం మిశ్రవైదికం

ఈ యందుల సందేహంగలిగినవారిందరకున్ను వైదికత్రయము,

విమర్శచేసెడుప్పుడు తెలిపెను। అదియెట్లుండెనను మిశ్రవైదికత్రయమైన

యీ పంచప్రాణములలోపలను బ్రహ్మాదిత్రయుండు లేడుగదా

యున్నాను। మధ్యేచ్ఛగుణాపాసంబట్టుండె। బ్రహ్మకుప్రా

ప్తిపెదారిని। నాడున్నదేకదా। రుద్రుని శివలింగరూపా

వశమని నిదురలు ప్రాణప్రాణవాయువుండును। అట్టివెన్నదేవు

డు పంచప్రాణములలోపలను లేడుగదా యున్నాను। ప్రాప

సనాదిశ్రోత్రవాగ్గ్రాణంగదా అత్మీయంతోదులకు ప్రా

ణాలు విధించుట అయితేను పంచప్రాణములున్నయేమన్నను।

ఆదిత్యవంశకా విష్ణుంగణనాథం మహేశ్వరం

ప్రాణాయామపంచప్రాణాశ్చ తత్త్వజ్ఞలముపాప్నుయాత్

అనియొంగుకున్న కూడినది పంచప్రాణ। అయితేను పంచప్రా

ణము కున్న ప్రత్యేకఫలాలు యేమన్నను॥

ఆరోగ్యం యశశ్చోగ్యం యా అనిర్విణ్ణస్వకర్మగాః

తత్త్వజ్ఞానం యుమోక్షం పంచప్రాణాశ్చ ప్రాణయేత్

అనిచెప్పినట్టి అర్థము నంబట్టి స్మృతికర్తలైన బుధులలంబ

లు వ్యక్తమములుగా తెలిపెను। శరీరమారోగ్యంబులు ధర్మసా

ధనం। అనెగా నశరీరం ఖల్వాద్యంయుండతెగదా। సకలధర్మాలున్ను

ఆచరించవలెనందుకు। ఆరోగ్యం భాస్కరాదిచ్ఛేత్। అనెగానను

రవ్వివిగలామర్ణకొనిరి। ఆరోగ్యమున్నప్పుడు మెయ్యమువలిదె। సకల

ధర్మాలకున్ను మనసు యైరుభూతశరీరవిచ్ఛేదంకావలెనె

అందుకు। శ్రీరామరుయిచ్ఛేద్ధుతాశనాత్। అనెగానగ్నిదేవ

త్వనిగా ప్రార్థనకొనిరి। ఆరోగ్యంపైన ఐశ్వర్యనిలుపవలెనె।

మోక్షపాదులైన జ్ఞానమున్ను కావలెను అందుకు।

జ్ఞానం శంకరాదిచ్ఛేత్ జ్ఞానమున్నిచ్ఛేత్। అనెగానె। శివలింగమున్ను

గామర్ణకొనిరి। ఇందుకు। శంకవిమర్శకలదు। అదియు

కనడెచెప్పేము। యీ షట్చవంచప్రాణములలోని శివలింగ

ప్రాప్తిమైతెను మిశ్రవైదికమున్ను। జ్ఞానమోక్షమున్ను

అవుంగాని త్రయీ కేశివలింగప్రాప్తి గనకా యిరు నా

అదివైదికమున్ను శుద్ధధర్మమున్ను కాదమ్మమున్ను।

అవుగాని వైదికంకాదు। బ్రాహ్మణ్యమున్ను కాదు

మోక్షసాధనమున్ను కాదు। యిందుకుత్తరముగా

యుత్తరునకు చేసంధచేర్చగా ఇది మంత్రార్థ్లి తెలిపెద్

తత్రో బ్రహ్మాశ్రీనిలవిద్యారంభవిధానం చతుర్వర్గాది

అథాస్తు॥ శ్లోకం॥

17

[illegible]

సాంప్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

సాంప్వికం విష్ణుధర్మే తు పూర్వపక్షం తు నారదా
తామసం శైవధర్మే తు విశేషోత్తరపక్షకం
మిశ్రితం వైదికం ధర్మం రాజసం గుణకర్మభిం
తతః పరస్తాత్స్వర్గం వలంపదం ప్రాప్నోతి వైదికః
స్వర్గాదిబ్రహ్మలోకాంతం పదం ప్రాప్నోతి వైష్ణవః
కైలాసనామకం ధరం పదం ప్రాప్నోతి శైవభాక్

అనిన్ని! ఇత్యాదులచేతను శైవవైదికుల గుణములు నిశ్చయింపం
బడును. యిట్టి వేవిధిం చెప్పుడు తదను గుణములైనలాం
ఛనములు లున్నవిధిం చెరి. అదెట్లన్నను. తామసుండైన రుద్రుడు
యేచిహ్నములు ధరింపంగా నందు వచ్చి నిలుచునని అవితా
మసచిహ్నములుగాను తెలిసెడిది. సాత్వికుండైన శ్రీమన్నా
రాయణుండు యేచిహ్నములు ధరింపంగా నందు వచ్చిని
లుచునదివి సాత్వికచిహ్నములుగా తెలిసెడిది. యిందుకు ప్రమా
ణం॥ శ్లోకం॥

ఊర్ధ్వపుండ్రం త్రిపుండ్రం వా మధ్యే ఛిద్రప్రధారయేత్
శంఖచక్రాబ్జఖడ్గధ్వజైర్మాంగళ్యహంత్రి రాహరిః
మనుః॥
తమసోద్భవరుద్రస్య గంధసర్వస్వపుత్రికా
తస్మాద్భస్మ విభిన్నైశ్చ యేరక్షాంతసిద్ధమాత్మనః
రామానుజ శ్లో॥

శైవక్షేత్రే తు తత్తాభస్మ సవస్త్రం స్తుత్య చందనం
బ్రాహ్మణానాం చ వస్త్రమాత్రం కస్తూరి సహస్రచనచందనం
అని ఇత్యాదులు మరిన్ని శ్రుతిస్మృతిపురాణాంతరములందు
ననేక ప్రమాణములు కలవు. పరంతం తమందు మొగిశిన శైవాక్షు
కమందుం జెప్పెదము॥
భస్మస్నానం త్రిపుండ్రం చ బిల్వపంచాక్షరీ జపం
లింగార్చనం చ తస్మాత్సంస్కారం సోమవారవ్రతం తథా
శివలింగ ... గసారంగ ... స్వరం శైవశైవాన్యకర్మమూనె
అని యిట్లు చెప్పిన భస్మస్నానభస్మధారణాదులు మొదలైన యివి
నిమిదిన్ని శైవులకేకాని వైదికులకు కావని తెలిసెడిది. యిం
దుకొందరు అగ్నిహోత్రభస్మ వైదికభస్మం. పక్వనవల్లానను శై
వభస్మాలనని చెప్పుదురు. అట్లు పనికె అగ్నిహోత్రభస్మములున్న
వైదికమని చెప్పినట్లు తిర్యక్త్వల్లానను రక్షాపరము గాను
చెప్పిన విగాని పెట్టా పరపెట్టిన సాత్వికధర్మం చెప్పినదిగా
దని తెలిసెడిది. యిందుకు ప్రమాణం॥
జాబాలిశ్రుతి ప్రదర్శనా వరం స్వపవస్త్రే ... త్వయా ...
రక్షార్థం ధారయేద్భస్మం త్రిపుండ్రం శ్రీఖండం నా శివరకం
అని యిట్లు పైన ప్రమాణాలలోం గలవిగాన వైదిక భస్మము
యెక్కడం బెట్టినా ... [illegible] ... వెల్లా ... శైవ
పాంశుపత ... [illegible] ... సకల ... జ్ఞా ...

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

మంత్రాంతస్సమ్మతి యెఱుంగుండు వెస్సగా విధించి యెఱుఁగునది। మూ
ముకౌనెడది। బ్రహ్మగానము మముక్షువులకు గాదు। మోక్షము
కాన్నే పరమార్థనిశ్చయము। అయితే వైదికమార్గాలు
యెఱుఁగుమంటే వద్దనుచు॥

ఉపవీతం శిఖాబంధమూర్ధ్వపుండ్రం వినా కృతం
అపవిత్రకరం కర్మ పుత్రఘ్నం విఫలం భవేత్

అనియిత్యాదులు మఱిన్ని కలవు వైదికానకు సరిచింత
యుండుచున్న॥

గంగాగీతా చ గాయత్రీ తులసీ గోపిచందనం
ఏకాదశీ హరేర్నామ సాలగ్రామశిలార్చనం
వైదికాష్టకమేతాని యెఱుంగుమనవేదినె
యెంబుజుంచికవానిత్రంతెషాంతుపినవెయనము:

యెందివుండుంజె జ్ఞానగాని ప్రకరణమునగుజంగా
క్రదానము పెట్టు తెలిసెను। యెందుచేత వైకచిహ్నాలు వ
క్రమతాటుతెల్లుసుకొనెడది। యింకను పరమవైదికచిహ్నాలు
యెంట్లివన్నను॥

శైవం వైదికం త్యక్త్వా పరమం వైదికం బుధః
అవలంబ్యానుసంధానే చద్విష్ణోః శిష్టో భవాత్మనః:

అనివిధింపంబడిన యీ పరమవైదికానకు చాచ్నె వివ

లు యెంట్లివన్నను। బ్రహ్మాండే॥

వాతపెత్యభగవద్దిష్టా యెరుమైనా యెరుత్రిపుండ్రాలాంఛనం
సతతం కరాద్యష్టోత్తర ధృతమ్మాల్య ఊర్ధ్వపుండ్రకం
పద్మబీజమయం మాలా తులసీదివ్యమాలికం
పవిత్రంచాదికాపీనం వ్రతిమాత్రేతవెంఘుత
పంచాయతనధాత్యబ్జతాక్ష్యాదిలక్షణకరాదికం
వేషాశ్చానల్పగాంక్షాక్షాంధ్రైతమప్రత్యుండ్రవాసనాం
ఇత్యేవ వైలక్షణ్యే యుక్త వైష్ణవా ఏవ కల్పతాః
విష్ణోస్తస్య స్వయం రూపంగా చేతనాచేతనాత్మనాం
అభిన్నం రూపవదేకత్వలక్షణేనిప్రతాంవిదః

అనియిత్యాదులు మఱింగలవు। పరమవైదికానకు సరిచూచి
తమందువున్న॥

వేదాంతవిష్ణుదేవస్య తత్త్వసారోక్తధాతగుం
ద్రవళంచి హరి ఊర్ధ్వపుండ్రం త్రిరు మందస్తాంశ్చూడిబుమం
సాలగ్రామార్చనం ముఖ్యం తదంగస్నాన తీర్థసేవనం
శ్రీమద్భగవన్నామ సంకీర్తనం ఏకాదశీవ్రతాచరణం
ముఖ్యేదాష్టకమేతాని కల్పేపరమవైదికే

అనియింపబడి పరమవైదికాష్టకము వెలయక్రమతాటు తెలుసుకొనెడి
ది। యింకనను పెంకకరంక। పరమవైదికధర్మకేడిన వ్యాఖ్యానవేష్టన

యీతప్తముద్రాధారణము, బ్రాహ్మణేతరులకేకా
నిబ్రాహ్మణులకు కూడదని వైదికులున్నశంసింతురు। యి
ందుకు శ్రౌతస్మృతిపురాణాధారాలకు। ఆకారాలున్నాచె
ప్పెదరుంజెప్పెదము। అథర్వణోపనిషత్॥
బ్రహ్మసూత్రైర్ధృతైస్తుభుజాభ్యాంవిప్రః। బిభ్రాణయాద్వైసుదర్శనం
సప్తతంశంఖబిభ్రాణయాదితిబ్రహ్మవిదోవిదుః
అనిన్ని యింకను తప్తముద్రధారణ ఊర్ధ్వపుండ్రాలుకూడా
చెప్పినశ్రుతి। కాండవేదిదేవాయత్తెనవిష్ణుతే। సహారహలనా
సుదర్శనే। ప్రయాతంసర్గవయరాంకెరావునవల్యా
కవిస్పష్టతప్తయంతి బ్రాహ్మణాస్తద్వ్యయంతి సర్వదే
వతానాంసర్వాగ్నైవిధాగం సర్వశ్రేత్రియనాం
సర్వదేవైర్నమస్యేనాంశుద్ధిరవితన్యస్మాన్నైవేతా
స్తప్తంచక్రంద్విభుజేధార్యేయతోర్ధ్వపుండ్రమా
లిఖే। తస్మాద్విరేఖంబిభవతి। పునరాగమనంనయంతిబ్రా
హ్మణాస్సాయంజబ్లిగంసల్లోకతాంపరావృత్తి॥ శ్రీమా
నార్నసకు శ్లోకం॥

సాంతరాళోర్ధ్వపుండ్రస్యమధ్యేత్రింశ్రేష్ఠధామని
హరిద్రాసారసంభూతారజసాధారయేచ్ఛ్రియం
విష్ణుదేవవరామృష్టం యచ్ఛూర్ణంనిరసావహా

తాన్నిష్ఠే పేద్యఫలం ప్రాప్నువిష్ణులోకేమహీయతే
అనిమరిన్ని తప్తముద్రాధారణం విధించిన ఆధారాలు చెప్పెదము।
అథర్వణబ్రహ్మసూక్తే రుద్రాక్షతేవయాదుము బృహద్ధా
రణ్యాంకబేదవ॥ అథర్వణే। సుదర్శనోపనిషత్॥ బుక్తాయేమ॥
యయఖుషిత్రాచరకిఫ॥ కరవతస్యక్రైవల్యోపగస్యాయన। యివిగా
కమరిన్నేకయుండలశ్రుతులందుజెప్పును॥ యింకను స్మృతులం
దు। వృద్ధమనువాశిష్టవిహాగెంద్రశాండిలస్మృతిస్మృతుల
ను। పరాశరతవిష్ణుతత్వ। వామ్నేఆదిత్సెలింగఆఖ్యాయబ్ర
హ్మాక్రైవర్తబ్రహ్మాండపంశపద్మవరాహగరుడాదిసం
హితలున్నుంజెప్పియున్నది వానిచూచుకొనేదిది॥ యిం
కనుదూర్ధ్వపుండ్రాలను॥ యనబుక్రి। బుహ్మృద। కఠవల్లీ చ॥
వపోపనిషద్దాంది॥ వాసుదేవోపనిషత్। పరాశర
స్మృతే చవాశిష్టమాంద్ర। బోధాయనః। బాలా। బ్ర
హ్మసూత్ర। శాతాతప। భార్గవ। విష్ణుస్మృతి। వృద్ధమను
ముఖ్యాదులందున్న అనేకప్రమాణాదులయుండున్న
చెప్పినవిచారించుకొనేదిది। యిప్పుడువెలసినవైష్ణవులకు
దుర్భిక్షించినపుడు ఆచారాలకు యిందిగచ్చియున్నదిసత్వ
రక్షణపూజాగుణాలు పరస్పరవిరోధాలైనాకలుగుచుంచున్న
సహాయములున్నాదెలిసి విశేషముగాం శ్రీహరిసేవించెదవారాం॥

సత్తాంశములలో వాదానకుం జోపనిలేదు। అట్లన్నను। అ
ధిగాసత్యస్మారణాదులు వెలుదవ్యైన శైవవిభాగ్రలు శైవులకే
కాని వైదికులకు ధార్మ్యములుగాకుండుటని ద్ధాంతము। యిం
కరొకము దుగదలంబినావా అడుగు మున్నా। నాంచారత్వ
నింబులాకవిశిష్టిండె మును చలనాశ్రీదు। అయితే వాసాత్వి
విం వైదిక శబ్దము వేదసంబంధమ్మైరొగలుండగాను। అ
వేదమందె చెప్పంబడిన శబ్దరుద్రాక్షలింగప్రభాలతోడి
శైవమత్తానకు వైదికనామవాహార్తతలేకపాపస్నవతో
ధిరొకపువేవెనన్నను। పంకజశబ్దము పంకమందుంఛుట్టి
నసార్వ వరథింగమాదులకెల్లాను చెప్పవచ్చినాంగాని। వా
నికింజెల్లక। తామరలందె అసాధారణమ్మై చెల్లినట్లు వైది
కనామములు వేదవాక్యానకు గుణమై తోచెడివుత్తా
లురొకొన్ని గలిగినాగాని। వానికెల్లా చెల్లవు। అయితే
ను మరిరొకపువేకన్నను। సర్వదేశసర్వకాలములు వైసనా
తనమ్మై నిత్యమ్మై। నిత్యస్వైరుత్తీరాత్మకమ్మై। బ్రహ్మాగ్నిసంక్షిప్త
మ్మైన వైదికధర్మమందే కాని చెల్లదు। కాక వైదికశబ్దవలనా
నలిబడ్డుండి శైవములున్న వైదికమెరొకునిసాధించేము
ఖువాం। అప్పుడె వేదమందలి నిరాకార నిర్గుణాదిప్ర
తిపాదకవాక్యాలకనుకూలమ్మై తోచెడిది తురుకమ
ముతమతములున్న వైదికమెంకావలెను। అపాంసాది

వాక్యాలకనుగుణమ్మై తోచెడి బౌద్ధములున్న వైదికమె
కావలెను। శక్తిస్తవాదివాక్యాలకనుకూలమ్మై తో
చెడిశాక్తేయములున్న వైదికమెంకావలెరొకును।
సాంఖ్యులకుం జెప్పిన అబోధనారొకివాగవాక్యా
లకనుగుణమ్మైమురొకకర్తలు వేరు బౌద్ధలయొనహా
వెం బ్రహ్మలమునిఅపాంబ్రహ్మత్వనిపొంచుగ
తిఁచెకచెడి ఖరొకొప్పడినరిశేవిరవాందముతావెల్లా
నవైదికాలెకావలెను అట్లుగాన వైదికనాములు
తామసాంధిమతాలందు చెల్లదు। అట్లుగానవే
దపురుషులు నివృద్ధలకుం వివారించెయున్నాడు।
సాంఖ్యకమెంగనకను తామసమతాలందు చెల్లదు।
అయితేను సరెడెవాదుకలిగిరొకు పొండెను। యి
ంకను పరమవైదిక వైదికాలకు ప్రరొకాధినాఖ త్రుల
పా లకు పెంపువ పెనన్నను సద్వి మయుక్తమయుక్తి। మా
గాన్తైనుండును। యిమురొకు పక్షి సవిధం। అధ
ర్మగాకిరమందున్న వారిపక్షాలపక్షాలందున్న
శివముహాభాగవతదిమతరొక్ష్ణ పండాంశమున్న ప్రత్యక్షముగా
సుంజెప్పవచ్చు। నాంకొనడిది। అయితే నిష్కలవిశేష
వైదికధర్మాలిరెండు

సాత్విక బ్రహ్మవిద్యా విలాసం

కొందరు ప్రవర్తింపనేమి గోరుదురు. అష్టవంశపు వరాలకుం
జొప్పడి వారు తాము సులోకా నిరాభాసులు సత్వ సాత్వికులు సత్వ
వారదరు. అందుకు ప్రమాణాలు కలవా ంగురున్న సు. కల
వు॥ స్కాందే॥ బ్రహ్మవైవర్తే॥ శ్లోకః॥
బ్రహ్మేశానాదిభిస్సర్వైః తదేవానిష్టాతిశోదినిం
తామసాః పురుషాః సర్వే సత్వధర్మం వదామ్యహః
నారదః॥ నారద సంహితాయాం॥
రాజసాః సాత్వికా వాశ్రిత బ్రాహ్మణదే బ్రహ్మిసి వా విష్ణుః
విష్ణుం తద్దాస విద్వేషం ప్రచరంతి హితామసాః
అంతశ్శాక్తాం బహిశ్శైవం సభాయాం వైష్ణవం తథా వైష్ణవం
కలౌ కేచిత్ప్రవర్తంతే వనాశ్రమ బ్రాహ్మణాః
విశిష్టేతా॥
వైష్ణవే కలిం గోరుగ శ్వేతాంబర సంభవిష్ణుంతి చ సురాః
వేదాంతం గురుదాస్యం సర్వం ప్రవక్ష్యంతి కలౌ గురుగె
వామన పురాణే॥
త్రైగుణ్యే నాంబహ విధానిష్ఠం వదా స్వర్గం సత్త్వత్రిగురాం
నింధనం జేశ సాహస్రాణి శివభక్తిరసా పవరా
శ్రీవిష్ణుర్ధర్మసూత్రవిధాభ్యాం తత్రైవ సంర పివవ
విష్ణుభక్తిప్రవరో దేవో విపరీత స్తదా సురః
తైగ్రిత॥

వాసుదేవ పరాంగుస్త్రీ వేదవాగాది నుసారిగా
రుద్రభక్తప్రస్థా విశ్వ భిక్ష్మదరాశి తపిగ్రహాః
బృహన్నారద నిరోధ్రిత కొథసాంగెలు॥
శ్రీకృష్ణ సుబ్రహ్మవిధాజ్ఞాం గురుద్వైవాసుర విభేదతః
హరి భక్తిం గురు తాదేవ సద్ధి హన్సీసుగాస్మృతః
భవిష్యే తత్పురాణే॥
శ్రీ సునీశ నర గురు పరా సాత్వికాసక్తి వనసః॥
రాజసాః పురుషా లోకే నానాదేవత గురాధినః
తామసా నరశ్రేష్ఠా దిశక్తి పురాణ హర స్మృతః
అనిరుద్ధాదులు పరిగణింపు గనక ప్రైవము వైదిక వరాలు విశేషు
లు. అంగుడె విష్ణువే వైదిక వగవాడు కులదరాపీంచినవా
ళ్లు లు వైష్ణవులు కులాంగుస్తుసు. కలవు. కలిగాగావల
వి వాళ్ల విలాసము అది సత్యే వచనాలు విష్ణు పురాణం తవ
కలు సు ప్రకాంగు వైష్ణవాచ్యుడు కదా కలుసాంఖ్య
గురుస్త్ర తత్త్వ సుజనాదులు గురుగా లంగురుంగుసుత్రై వెల్లి
సవా గ సంభవిష్యము. గాయిశె॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాంఖ్యే త్రిభువన విద్యావిలాసం

ఏకస్మై భువి రాజమాన సుధారాధిరోహాయనే

సాంఖ్యః కపిల సహిత శారీరక భాష్యకారః శ్రీశంకరాచార్యః

రుద్రస్సుందరపాద ... దంతపత్రముద్రాదయః

తే వై విష్ణుప్రభృతిభిః ... వయుపలాపితం

కలయతి పదవాక్యబుద్ధివనుష్షః శంకరభిక్షుః

అస్థాయిం పరమార్థ ... సిద్ధాంతరుయుక్తిపాత్రికః

అనిరుక్తాదివాక్యాలచేతను తాదుసవేకానిసాంఖ్యకులు.

సైద్ధాంతికులు కారకులుండుటకు శిష్యులు. పరమవైదికవైదికారులుండును.

ఆలోచించిన వాక్యార్థమైన వారలను అంగీకరించుటకు

దుష్టవైరులు. లౌకికులు. పరమవైదికులు. సాంఖ్యులైన వారిని చెప్ప

బ్రైవము.

స్వేదసాదన పరమపాశరపుండరీక.

శ్రీమాన్ సాంబరిష్యశంకరానకటిస్పుదాల్సా

రుక్మాంగదారుణిన వశిష్ఠ భృగురుద్రావిభీషణాది

పుణ్యాన్విమాన పరమభాగవతస్మరామి

అని చెప్పబడిన వారలు. మును పుండరీకాక్షుని రుద్రభక్తాదుల వలెను

శిష్యులైనారు. అట్లే యువులు చెప్పిన వాక్యాలు నిజమైనవియు ౹౹ యుండు

కోకశంకరుడు పుణ్యులందరును గ్రాడమగ్నప్రమాణకాండే ఉరా

దులు శైవులు మలికార్జునని చెప్పుదురు. వారు భాష్యాదుల

సేవ్యోత్యః అని చెప్పుటంజేసుండి భాష్యకారులైన శిష్యులైన ... భాష్య

సనకాదిచేత. అనగ సనకశంకరులుండు భాష్యానుసారోపదేశకులైన తపోధను

లనిన్ని పుస్తకములలో. పండితులు చెప్పిన బహుభేదభంగీవ

రులు మరియు సంప్రదాయకేశవ పాదపద్మః శివము మహాభాగవత

స్మరామి. అని చెప్పుటంజేసుండి పరమభాగవతోత్తములుండని ఆ

చార్యుల బుద్ధి నంగీకరింప అతని వల్ల జైనులైన విష్ణుభక్తుడు ప్రాచీనం

వడనిపిదపనందరుపృథ్వైదిక. పరమవైదిక. నిష్ఠలైన వారుండిరి. శైవ

వైష్ణవులుటవేరు. లోకాన్వేషణం చేసిన మహాభాగవతులందు

వర్ణ అగస్త్యసంభవాదులనుండు వస్తుమహానుకొనెడిది. అయి

తే నాటుదురు. భాష్యకారోపదేశకులైన భాగవతోత్తములుండ

నియమ్మడు చెప్పిన ప్రమాణములను పూర్వులను గని చెప్పిన

ప్రమాణ శిలకు విరోధమునునుగదా వినుస్తునుకాదు. శా

కుండుట చెప్పున. అనుకరించి వారి అర్థముచే ... పాశా

స్త్రీ శ్రుతి నిష్ఠ ... తీర్థులు ... సుఖుండు వాడరక బ్రహ్మ

మం ప్రోవదేశము ... సంప్రదాయము వలంబించు సిద్ధాంత

... ... భాష్యార్థము చేసిన ... భాష్యానుసా

పదేశక ... గనక ... వాక్యా

ము విరోధము ... ... వాక్యాలు

సాత్విక బ్రహ్మ విద్యా విలాసం

జ్ఞేయముప్పు సని శ్రుతులనేక ప్రమాణాలు చెప్పంగాను। శ్రీనారా
యణుగారుండే బ్రహ్మమని వుపదేశించెడి। వుపదేశమాత్రమె నేను
ఉన్నట్లు స్థను అప్పవలెనె సాధులు జ్ఞానవంతుడెకాదు బ్రహ్మేంద్ర
సారాశ్మి దేవతలున్న తమ్ముంగా భావించినవారికి తమతి సాధుసు
జ్ఞానిమిత్రం రం యుచ్చినాగాని ఆదివిష్ణు సాధులు జ్ఞానం వలెనిష్ఠా
లుగా వనికదవల్లి నసుందు ఉండెప్పిప్పుడి చూచుకొనెడిది। అ
దినలునలంగాక వేదాంతనకు కర్తలు పెక్కండ్రుంగలిగి తెపర బ్ర
హ్మవులున్నా పెక్కులైనా అదిసకల ప్రమాణావిరుద్ధము గనక శ్రే
ష్ఠగాదదు అయితెను శ్రైవానకు ఫలవెంపెద నలున్నసు। ప్ర
లక్షింనదటనం స్వైదిక ప్రకరణముండుబెట్టినారము। యుక్త
దాజెప్పెను శ్రీభగవద్గీతాయాం॥

ఊర్ధ్వం గచ్ఛంతి సత్త్వస్థా మధ్యే తిష్ఠంతి రాజసాః
జఘన్యగుణవృత్తిస్థా అధో గచ్ఛంతి తామసాః

[illegible]శ్రు॥

తమసః పరస్తాత్పరమం పదం ప్రాప్తి వివేకినః
స్వర్గాది బ్రహ్మలోకాంతం పదః ప్రాప్తి వైదికః
కైలాసనామకం ధరం పదం ప్రాప్తి శైవభావితి
అంత్యవత్తు ఫలం తేషాం మధ్యకర్మణాం తపసామపి

అనియు వ్యాదిప్రమాణాలు గలవు గనక రుద్రుండున్ దైవమని

కొలిచిరా ప్రమదాదిభూతగణాలుంగూడి కైలాసమందుం
డంగల్గునని॥

వింశత్యా గ్రంథసారైస్తు ప్రభృతిః శంకరేణ తు
త్రిభిః ప్రధానవిద్భిః కల్పితన్యాయైః మైత్రేయభిర్భవేతి

అన్నియు రివిక కాణినమాంతమైన భగవత్తత్వముండనికొ
చిరాబున్నంతరము దుర్గమ తయిత్రివారాదులు కేవలసంసా
రక్షోగమె అప్పెప్పించికొలిచిరా అదిగల్గునను। అయితేకాని సం
దేహః స్వైవం వల్లమే వేంకటెప్పుగూడదు। అయితేను। యుక్తవ
వేరు ద్రష్టాంత్యమైన శాస్త్రాలు విహ్వలులు భాందాదులు ఫలా
దులు। [illegible] సర్వలెప్పవుండగాను। కొందరు సత్వ
ల ప్రసిద్ధ సమైనుండిప్పు భ్రష్టులు శ్రీ హరి భజింతుం కలవా
రైనయుండిన్నా తావు సర్వశక్తులకు పాండుకూడవెదకొరయు
న్నను చెప్పెదము॥

బ్రహ్మణస్సత్వసంభూతా [illegible] రాజసోద్భవః
[illegible] తామసాః

[illegible] గనక [illegible] వధర్మ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాళ్వకబ్బశాస్త్రి విద్యావిలాసం

లుగాంధ శూద్రులకు లింగధారిగా పతులు గాని
విష్ణుసాలగ్రామములు ముట్టినవారే తపేదు. ఇందువల్ల
ను బ్రాహ్మణస్త్రైవమెవ్వండో, శూద్రుడైనమెవ్వండో చూచుకొ
నెడిది. అది అప్పుడెను. శూద్రులకుల శుద్ధులైనయుండిన్ని బ
హుశాస్త్ర పరిచయముగలవారైనయుండిన్ని తామున
వర్ణకులెంటకుపెతు విమని తాలు తనడిగిన ప్రశ్నకుత్త
రమువున్నను అది వారిబుద్ధి కాలాంశఫలాలు గాదె
లెసిడిది. అది యెంక్కడనన్నను దక్షప్రభుపతికి రాంతుతైన,
దిచికిన్ని, కస్పప ప్రశ్నకున్ను ఫారస్వకసి ఫుండు ఫుత్రయ
కుల శుద్ధులైఫుఫ్టిగ వాడె నేకదా అంశఫలానకు
తగిన గుణసంబట్టుండి వాడు ప్లప్నాదు నితో యెంమును
చునాల్రిదు వినిపించెను॥ శ్లోకం॥

ప్రశిష్టం ప్రము గాఃస్వయం విద్యా [illegible] ద్వైర్విబుస్యనాం
కో విష్ణుః కిం ను తద్రూపం కుత్రాస్య సంస్థితో హరిః
అహమేవ శివో లోకే త్రైలోక్యాధిపతిర్గతః
మామేవ వా [illegible] గోవిందం త్వం [illegible] దురాసదం
అథవా శంకరం దేవం సర్వేశ్వర ప్రదం శివం
త్రిపుండ్రధారణం కృత్వా [illegible] పూజితం
పాదుకాం [illegible] దేవం [illegible] గతిం

ఇతి దైవ పత్రా [illegible] విష్ణుప్రసాద బాలకః
అహో బల [illegible]
అని రుద్రుని బట్టుండి. తన కుమారు కాండమును [illegible]
రచిన వేదవిద్య సంప న్నగాండా అయియుండిన్ని.
[illegible]
అష్టాద [illegible] లంకా [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
అని వృద్ధ [illegible]
[illegible] గాని. వాకి విష్ణు దేవస్థానమ్ము
[illegible]
[illegible]
[illegible] విష్ణు [illegible]
అది [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
డె [illegible]

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

ధ్యాయామి మానసం విష్ణుం పురుషం రంగేశం పద్మే మధుసూదనః
సాత్త్వికస్తు వివిక్తో రంగసంస్థైకమార్గార్థచింతనః
పురాణసంగ్రహే॥

యస్మింతేనంబు ధ్యానం రంగమానం బ్రహ్మరుద్రాదివాపురః
రఘునాథము సాక్షాన్మానసం సవిభిప్రతం
భవిష్యత్పురాణే॥

మాంగిను గిరాపహ్నే తద్విష్ణానాతిసురంభావం గనాశ్రితాం
గనానపన్నే ధ్యానం గరుమానా నీపరపెనా మధుసూదనః
బ్రహ్మరుద్రాదివాపస్థ బుద్ధిసాత్త్వికసాత్త్వికః
అనియున్నది॥

సాత్త్వికేషు చలస్తేషు భగవానాం విష్ణుద్భవరా
తామసేషు చలస్తేషు తమోదేవత్వద్భవరా
ధ్యానబుని గురు సేవింగు ప్రాప్తే రుద్రదుగాగేగుహాదంగుః

అనిషిత్తాదులు కలవు గనక। యెందవత చాలెలగ్నానసుం
బుట్టెను। అతండా దేవతనె కొలిచి ఆ దేవతాగతినె పొందుగా
ని। కులశాస్త్ర తపస్సుల వల్లనైనందు అధికారకసాత్త్వికుల
ప్రసాదముచేత బ్రాహ్మణులు తామసవంత ప్రవర్తకులైనట్లుకు
మానస్సు హింకపాదముకలదు అది గొప్పవనేనన్న సువ్యార్థిగా
లవుందు వేకస్మా మగాలవెళ బ్రాహ్మణులు గాత మాత్రము
ముందిరి బ్రహ్మ. కడశ్రే యుసత్త్వమైనవారిదేనువని మిత్రా
సనాగాతము నిరూపించి వెడలిపోగాను వాదికిలె తప్పుతంబె

లశిగాతము ఉండుతామస పాషండమతాలంబిత పొమ్మనివా
రలకళపించెను। యిలా నా పథము నన్నుపైనొ మైత్రుండను। బ్రం
దుకు ప్రమాణాలు। భవిష్యత్పురాణే। దివిశతాంధికధతా ప్రరింగో
భాస్వరేణ। భగవాన్ శివాంథ॥

గాంతమెన పురాణ శివాన్నే పవధిరాత్మాకలాగయుగే
బుధస్తగురుస్సేవరిత్యబ్దిసామునాన్యేసుఖఖుంతితాః
బుధస్తగురుపాలఖిలాన్యే అనాన్యేదివాన్యేధుంతిపా
పతిపాషండినః ప్రోక్తాః పుణ్యకర్మబహిష్కృతః
తత్రాన్యత్ర గంతమెన దశవత్రాంగె ఆసురరకాత్మసాక్షుంగె
సంప్రాప్య మానుష్యలోకం తస్మిత్తా నీపహ్నే ష్టుగురూణాం
మంవా శ్రీరంగమద్యే ప్రాప్తే తమసాంచసమాన్వితః
విశేషాత్పుకతాప్రాప్తె గనుగిమామచేగునుంతిసాం
ఆదిత్యపురాణే॥

శ్వేతచ్ఛందంబు విప్ర వేషాక్షపమద్యాంపిలగధరా స్వాదా
బ్రహ్మ శ్రీ శంపా గిన్నె దర్శ్యారుద్రభకశాజుల్యధరాః
అన్యేభక్త్యాఖలప్రభా శుద్రోక్త్యాగాంధకారావృతాః
శాపవశ్యాఖ్యా పరశవేదా స్థిరంవా గనిరాగసోగర్థా
తతైవ త్రిపుండ్రధారిణో నిత్యం భస్మధూసరవిగ్రహాః
భవిష్యంతి తత్రాన్యే మద్యాంధి నరాపతిః
అనియున్నది। శ్రీ గౌతమ ఛాంకర। చతుర్దశస్థంధే బ్రహ్మాత్మ హరి

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

జ్ఞానసమయే భృగుం నందికేశ్వరసంవాదే భృగుం॥
సూ నంద్రైపేన విహంతాపనాదప్లుతకథా సుధాం
హంతాశ్వశ్లేష సద్గాధాం పురశ్రుత్వా మవిభుంబః
భవప్రతపరాపవపేచనతాప్తమనుప్రథా॥
పాత్యుండిన స్త్రీవ తలు తప్తాస్త్ర పరిపంథినః
సప్తతాంశాం మయా దర్శితో బాహ్యాం ఋషాస్తిథారిణాః
వింశతి కేవధిష్ఠా యిరా యిరు తద్దైవం దురాసదం
అన్నిత్యానందుపైన ప్రమాణాలు కలవు గనక। అసురాంశ
తామసాంశలంబుట్లున వారున్నతామసదైవతాదృష్ట
రాపైనలగ్నాలంబుట్లున వారున్నశాశ్వపొప్రపైన వారున్న
ఆయినట్టి వులు రుద్రభక్తిశాదురుగాని విశేషాంశ సంభ
వగుణాలవారలు వారరు అయితేను। పరమవైదికులకం
టేను। శైవులు నన్నవైదికులున్న ప్రపంచమందు తరుచునుం
డంగారగాము మన్నను। వేదమందు జ్ఞానకాండకంటెను
కర్మకాండము తక్కువ। విస్తారమున్న పూర్వదిగదా। అయితేను। బ
హుప్రకారియునారు నుగ్రహాన్నియు॥ అనుటయు
ట్లున్న తద్విశేషగుణాబహుళాత్వాంగీకారాముగాని
హీనగుణాబహుళాత్వాంగీకారము కాదు। హీనగుణో
గినాకారము చెప్పుటయునా। అప్పుడు సాలగ్రామశిలకం
టేను। పూజా ప్రదక్షిణ నమస్కారాలకు సహర్షలు గావ

ను। అప్పుగనక తరుచైనా గాని రజస్సమున్నవైతేను। వృష్ణ
లున్న। విశేషగుణాముగాహన్నముగాదిపేన ది। అయితేను
విశేషమైన పరమవైదికములకే వల పెరాత్మసాధనమేకాని। ఆ
హికాముష్మికసాధనము గాదని చెప్పుటవ్వుడు। పరమ
వైదికాదిదేవతయైన మునుకుందుండు మోక్షప్రదుం
డే కాని। ఐహికాముష్మిక ఫలప్రదుండు ఈనుటవ్యక్తముగా
యిరుగదా। యిటున్నను। అప్పుడు చెప్పుటమేముక్షఫలవిరూ
పగాం చెప్పుటగాని। ముక్తిఫలాలు అసాంధ్యము
టగాదు। అదిచెప్పవలెనన్నను। కల్పవృక్షం అవృష్టతఫలా
పేఫలించునంటేను। మావిడిపండ్లున్న నేరేడుపండ్లు
న్ను ఫలింపనేరదనుటే। యెటువిందానికి అవి ముక్తిఫలా
లు కాదనుటు। కాదు। అప్పుగానే మోక్షమిచ్చే సర్వేశ్వరునికి
విహాకాముష్మికాలు క్షుద్రులని చెప్పరాదనుటగా
దు। యెటులు తిరుమనుష్యులు నిట్లినను। ఐహికాముష్మి
కఫలాలు బడసిన వారుం కలరా। అతండుండు
ప్పిన తాత్పర్యాలు కలవా యున్నవు। కల్పాంటుం చెప్పవు।
శ్రీమముషాబైరకచే। చతుర్థస్పందః॥
ధర్మైర్ధ కామవెంకాజ్ఞాభిం కుంజితైదేనమూర్ధ్యనః॥
ఏకమేవమహాలింగస్సాంగం సారాగాంపాంగకైరనం

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

అనిరుద్ధాది ప్రమాణాలు కోట్లపర్యంతాలు కలవు। అ
యితేను ముఖ్యాలు నన్ను సహజికాత్మయై యుండును। అయి
తేను హస్తులు రెండు వేర్వేరన్నను। చెప్పెదను। శ్రీనారసింహస్వామి
హిరణ్యకశిపుని జంపి। ప్రహ్లాదుని వద్దనుండి పట్టంగట్టించెను।
శ్రీరఘునాయకుడై రావణుని జంపి సుగ్రీవవిభీషణులను
వద్దనుండి పట్టము గట్టించెను। కంసదుర్యోధనాదుల సంహరించి
ఉగ్రసేనధర్మజుల వద్ద నుండి పట్టము గట్టించెను। వామనుడు బలి
ని వధించి యింతని చెడ్డ ఇంద్రపట్టం యియ్యండు నరకిచ్చి నిలిపెను। ధ్రువునికి
ధ్రువపట్టము నిచ్చి నిలిపెను బ్రహ్మను సృష్టియిలంచి బ్రహ్మపట్టం గట్టెను
తనదాసులైన హనుమంతుని శ్రీరామావతారమందే
యిట్టి వినోదబ్రహ్మపట్టము లమనియు ఫుడే వరమిచ్చెను॥
యితరదేవతలందు వెదకంబోయి తెను కుండెదు కొమ్ములె
టకంటే ఏమి। యిది అందరు న్నారెరుగుదురే। అటుగాన శ్రీ
నారాయణునికి వెనవిలేవు। అతని వల్లం బడయువారు నిత్రేయ
స్సులు న్నాలేవు। అప్పు రెవరిని కదా పరమవైదికులైన వారు। ది
వతాంతర। మంత్రాంతర। సాధనాంతర ములొలు వలాని।
అనన్యాహమునై। ఏకమేవ ద్వితీయమ్మ బ్రహ్మ। అన్నవేదాం
త వాక్యానకనుకూలమై। ప్రకరణ... కమ్మై ప్రవర్తిం
పుచున్నారు। అప్పుగాన పరమవైదికమే వేదాంతమార్గం

పరమవైదికమే శేవస్వకత్రమేలు। శ్రీమన్నారాయణులుగుండె। స్వ
మానాధికరహితపరబ్రహ్మము మన్నత్తప్పదు। యిట్టి అనతిస్వైష్ఠ
ఆచార్యనిం ఖాబి శిష్యుండె మనుచున్నాడు। అయితేనానా
విధ। వేదాంతమార్గ నకు సిద్ధాంతమార్గ మిష్టవచనుండం
గాను। కొందరు శైవాదిమతాగమాదిపురాణోబవారు శ్రీ
హరిని బ్రహ్మను। తమలోకపలందు నవుల। హింసాదిక్షా
లేకురకు ఫాధించెనము యిండమును సిద్ధిలినదుమానుశివుండు
రులింగాకారమైనవిచి తవపాదాలు న్నా। శిరస్సు న్నాయె
వైరుబొడేగంటురు వారెవుడును పొన్నంట్టెను। హంసవరా
హరూపాల తోను అటుకట్టుగ శయనుని విద్ద రంన్నా పోయి
గానక విరిగి వచ్చిరి అప్పుగాన శివుండె పరబ్రహ్మమున్ని శ్రీరఘు
నాయకులు ... శివలింగప్రతిష్ఠ చెయ్యడము చేశిరా
హాపదని మిత్త మై బ్రహ్మహత్యా విడిపించుకొనెగనక శివుండె బ్ర
హ్మమనిన్ని। శ్రీకృష్ణుండు పుత్రార్థియై కైలాసానకుం
బోయి శివునిం గూర్చి। తపస్సు చేసి ప్రద్యుమ్నుని వరముగా
వేడుకొని వచ్చెగనక। శివుండే బ్రహ్మమనిన్ని శ్రీహరి బలంధర
ధాతృక్సైక సనకన్నదేసి। ధ్యానించి మొక్కింపివశ్య మందుకొని
ఆందువల్లలక్షగత్తు ... యెరుగనక శివుండె బ్రహ్మమనిన్ని
శ్రీహరికి ముఖ్యమైన దైవము సాంబశివుని ఛత్రపురాణములను

సాంబశివబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

సాధించెడివెళ్లలను। సర్వదేవతలను మశకులలాగను ఓపయుద్ధసా
ధనాలుగా భావించుకొని తాపశుపతియై సాధించెగనక
। శివుండె బ్రహ్మమనిన్ని శ్రీరామ ~~రావు~~ దక్షైన దేవతలు సా
~~ధించిరి~~ దక్షయాగమందు వీరభద్రుని పొడగని। త్రిపురా
రిమొదలైన దేవతలెల్లాను పారిపోయిన్ని। పోరా
డి పోడిన్ని భంగపడె గనక। శివుండె బ్రహ్మమనిన్ని। నారసింహస్వా
మియై శరభరూపమైన రుద్రునిచె తంబుచ్చెగనక శివుండె బ్రహ్మమ
నిన్ని। శ్రీరామావతారములు క్షయతరావతారాలున్ను। సంహా
రకర్తయైన రుద్రునిచె తధుచ్చెగనక శివుండె బ్రహ్మమని
న్ని। కాశీలొ పలువెదశ్లోకాలు। వద్దైవం కేశవాత్పరః। అ
నిచెయెత్తి తేను। ఆ చెయ్యి అట్లె స్తంభించెను। ఆ వ్యాసు చాం
రాయణునుగనక శివుండె బ్రహ్మమనిన్ని కాశిలొ పలజీవులకం
తారకాలమందు శివుండుపదేశంచేసెడి తారకబ్రహ్మరా
మమంత్రుండు గాదు శైవమంత్రమనిన్ని। ఇయ్యవిగాక
సకలబిగడు శ్రుతి అంసరాను గ్రహంతద్ధార్నక కార్యం
మై బించుంచిన్ని బ్రహ్మరుద్రయీశ్వరసదాశివులెగురుస్తు
త్రాపలాసనెస్వరుకర్తమైన పరబ్రహ్మముగాని వీరిలొ
పల పరబ్రహ్మము వేదు విరించెంగురకంటెను పరుండైన వా
డు ఫెకడుంక లెతు అతనపెరు పరశివుండని చెప్పుదురు। యి

షుగాకవురికొందరు జీవుడె బ్రహ్మముగాక। జీవులనంగా
వేరె కలరా జీవపరభేదాలు చెప్పెడు శాస్త్రాలు దబ్బరలని చెప్పు
దురు అటుగాన వారాంశమియ్యా ప్రశ్నలకెల్లాను। విశి
ష్టగుణాశాస్త్రలక్షణోక్తులను వృత్తరూపు విరచ్చిన అధరించిన
కల ప్రమాణాలున్నాదెవిపి। సంశయరూపమైవిన వాతిఅనె గన
క నిష్టంశయరూపతరు నింబెసి। రక్షింపవలెనని। జుమాస్తా సుంతే
న వుంస్తరించిన శిష్యుని జూచి కటాక్షించి ఆచార్యుండె
మునుచునా శ్రీదుశిఖానైత్రమాయాశంకవిన్నివన్నైవను
యిరావాదిమతాలవారు శంకించె శంకవింతకాని శుద్ధ
వైదికులకు పనిపెడు। పెకలనా గ్రాంని ~~అడిగి~~ నడిగి విఘవ
క ప్రశ్నకు ఉత్తరువిచ్చెము। ఆ శంకలు శుద్ధతాదమన మా
పాశాస్త్రప్రతిపాదితములు గనక ఆ వెయాఘాశాస్త్రప్ర
తిలక్షణలు వినుము వుంజె ప్తి అష్టుతరువాతను। వేఘచేసిన శంక
లకెల్లాను క్రమానవుత్తరువుండెట్టెము। సాధారణముండెనైవి
సుఖముంమని ఆచార్యుండె వినువునాద్రిదు। శిష్యనెత్రమా
తెల్లినై షంగారుకుపనేసుమున్ను కాలముబ్బాత్తరుగ్గిరాదరిన్నా
శ్రీయుంలుంబిననిదిగావరిగదర సమునా క్రిరని స్తుతించవారిచిన
లువని యుంసుకిలుచెసు సునాక్రిరనిన్ని కాలెవిదెవిసా
ఘకాలదముండు। నేషాంబిఘలఘానురాదిరా కర్ఘసుఖంవ

సాత్త్వికరుద్రశాస్త్రవిద్యావిలాసం

ష్ణుభక్తిపరుడై పారిపరాశానష్టుగాను. యనుబ్రహ్మాదులు చేసి
అందువల్ల బలవంతులై దేవేంద్రాదిదేవతలం గెలిచి. ఆయింద్ర
పదంబ్లై కొని యెల్లలుబుండంగానుదేవతలయుపద్రవాని పోయుచు ఋరా
ధితయుమందు శివపారింగురాచిన వెంటపెట్టి తెను అభుడు తనలోవి
చారించుకొని తన్నుగొల్చినవారికి చేటు లేదు యింద్రాదులకంటె
నువిశేషించి యిందుబ్రహ్మాదులచేతను యీమానము చిబంధాసుర
దులు నన్నుగొలిచిరి యింక వీరు దేవతలకు నశాఆసాధ్యు
లుగాని సాధ్యులుగారు. మృత్యురులేనటుంబట్టుండిన
కున్న వీరినిగ్రహింపదగదు. మునుపు నిఖిల యింద్రుని
యింద్రపట్టంకట్టంకాలం యెంతవల శింది. యింద్రునకె
మోక్షయొనకుండు నని విచారించుకొని వీరికై పాశుపతాస్త్రాలు
కల్పింపం జేసి. అందువల్ల యిరాక్షసులు నాశనాదితలం
ష్టులు మరపించి. యుతరదేవతలం గొలిచేటట్టు చేసె. యిరా
క్షసులకును. ఇంద్రాదులచేతను పరిశ్రమయింపించి. యింద్ర
పదంబులు వదలెనని. పరస్పరం యిరుత్తం. చిత్తమందు యిరు
కించి. బ్రహ్మదేవతలందరిని యిరువదరించి పొమ్మని. ఏకాంతా
నరుద్రుని దలంచి రప్పించి ఆరుద్రుని తో. శివశార్చిరుగానవి
చ్చినవార్నీం. రుద్రా నీవు దేవతలకు కారణగాను అసురభావ
వెదాదాన నర్ధంగానున్నా నన్ను నామతము విశేషాలు

గావనియనుక్రిసావదార్థ్యముసదుపాంచి శంకరా చపర
చి తోచినీవే పరబ్రహ్మవుని కానిపాశుపతశైవాగమవాలుం
గల్పించావరాక్షాకరభూతబ్రహ్మగుంపి. సకలోపనిషద్ధాం
తప్పవరాగోలకుయనుకృలను విపరీతార్థాలు కల్పించి
వాయిలపాదముతమనగాసెంకటుంకల్పింపుమురా. అం
దుకు తగినబుషులకొందరినింగురుచర్లకానిబ్రహ్మ యొక్కతెలా
పాశుపతాస్త్రముత్తాలు విస్తారముగా విస్తరింపుము. యిపు
డుగా విస్తేను. అవివిన్ని. పదివిన్ని. బుంఖాసురాదిరాక్షసులు
వాయిసుండవికర్మశ్రద్ధలు వదానికొందరు శైవులయున్ని.
కొందరు వరాయిరావాదుష్టైనరశైవరమార్గానసపాం
బ్రహ్మశైవానుకై పరముక్తై చికధర్మాలువ్యాప్తపక్షప్తపాం
రదశలవిన్ని. నిరాకరించి. భూమస్కృకులై నసింతురు. అప్పుడుబ్రహ్మేం
ద్రాదులు తముత మపదవులుపొంది బ్రతుకుదురు. అట్లు గనక
దేవతల కొరకు ఫుపాదివిగప్పుని అరువిన్ని యిరుతనిచేతను. పా
శుపతశైవవరాయిరావాదిమత బలుకొయించినా
రుద్రుకల్పితాశ్రైనపాశుపతాస్త్రాలు విన్నిపదవిన్ని. నవమని
బుంఖాసురాదిరాక్షసులుతో యిలిబి విష్ణువందవిత
లంపులుపదలిగ వితరణలై దేవతలు రుపొందనునిచ్చి
అదేవతలు విష్ణు విన్ని అమరగకరజాడనిబిరువరవిని దనరా
వెరాపాశు రుదరి విన్ని గకులుకుమారా పాశుపతాస్త్రాలు యింది

సాంఖ్యకర్మశ్రైవిద్యావిలాసం

నింగలస్య। ఆసందేహాన్విప్రత్రైవత్వరాశ్శ్రోత్రరఖండమం

దుష్ప్రవాశోధ్యాంయుంయుందుగాచదివిచెప్పవు। తెలియువి

నువు॥ పాశుపతివాక్యం॥

పాషండినాం తు సల్లాపం వర్జయేచ్ఛబుధ్యేస్తుయా

ఉక్తం మహేంద్ర భగవాన్గతం తేయు దుర్గామవా

వచ్చేకైలింగిశ్రుతిశ్రీతాశ్రుతి। రుద్రభవాచ॥

యేంబద్దివం వరత్వేన। వంద్యాబుధ్యావేదాఇతాః

నారాయణపచంగేన నమస్తేవైపాషండినశ్శ్రుతాః

విష్ణుర్విష్ణుభక్తానాం వైష్ణవసంశ్రయాః

పాషండైవిశ్వసంయుక్తా తేవైపాషండినశ్శ్రుతాః

కపాలభస్మాస్థిధరాయేంపాస్త్రైదిరలింగినః

రుతేవస్థాయాస్తేబుధావల్లలధారిణః

అన్యైదుకర్మయేచాపేతా తేవైపాషండినశ్శ్రుతాః

శంఖచక్రోర్ధ్వపుండ్రాదిచిహ్నైర్బ్రియ్యైవచిర్యైహరేః

రహితాయేద్విజాదేవ: తేవైపాషండినశ్శ్రుతాః

సర్వస్వయుక్తస్నోక్తరమవిదిత్వాస్యస్తతంపాయిం

ఉద్ధిశ్యదేవతాయన్యైబ్రాహ్మణాపతిచయదాదయః

సపాషండిభవేద్విజః

శివాత్రపీఠవాచేనాశ్కైనచాపహ్మాగచాచాన్వైష్ణవః

తేవైపాషండినోజ్ఞేయాః సర్వలోకేషుగర్హితాః

అవైష్ణవాస్తుయేవిప్రాశ్చండాలాదధమాస్మృతాః

తేషాంసంభాషణంశ్లోకస్పర్శనంప్రమాదేనాపివర్జయేత్

వశిష్ఠోవాచ॥

శంకరేసాంఖ్యభాషేతు॥

విష్ణుఃపరమంగతాత్వేషుసఃస్వభావాబ్భావిని

పాశుపత్యావాచ॥

భగవాన్పరమంగుడాసంపృష్టామిసురసత్తమః

వుంఫుత్రిష్ణాసహాచవస్తుర్వీపంశయేరథతెచ్ఛకం

కపాలచర్మభస్మాస్థిధారణంశ్రుతిగర్హితం

యత్వయాధార్యతేదేవగర్హితంకేనహేతునా

శ్రీసూపల్స్యసదేవకృష్ణస్యవిలతాస్యగావపావహితి

మహారాజసుఖావైరభితం। చతత్వేనసంవహిఇశ్వరా

శ్యాయయాబగరిత్రమిత్యేవప్తైనస్వరంసర్వంవిశ్వభో

అకర్యక్షేమబుకృష్ణంమనుష్యవచాపిహిత

అతిచిద్యైరపాశ్రేష్ఠిఃరపాశ్చేయివప్పిరి

ఏకానవరమంసుఖాన్నియింయువచాపిందాకరగుంప్రకం

రుద్రోవాచ॥

కురువీతావిపస్వాన్నియెజ్ఞప్రవ్యంభరామాద్యం

సవత్సబ్రహ్మ ద్వైరస్యా శేషభూతైః కథితం మయా
అథ భక్త్యా శరీరస్థా ప్రవక్ష్యామి తవ సంప్రతి
సముద్భవా మహాదైత్యా ఘోరాః ప్రారంభపేవరి
మహాబలపరీవారా మహావీరా మహౌజసః
సత్త్వకర్మరతాః శుద్ధాః సర్వపాపవివర్జితాః
తే సద్ధర్మరతాః సర్వే భగవద్భక్తిసంయుతాః
నిర్జిత్య సకలాన్దేవాన్ సర్వాన్ మహాపరాక్రమాః
పదం తేషాం చ జగృహుః బలవీర్యసమన్వితాః
తతో దేవగణాః సర్వే బ్రహ్మేన్ద్రపురోగమాః
విష్ణోః సమీపమాగమ్య భయార్తాః శరణాగతాః
తమారాధ్య దేవేశం ప్రణిపత్య జనార్దనం
దేవా ఊచుః దేవదేవ ॥
మహావీర్యమహాదైత్యైర్జితాస్సురపుఙ్గవైః
స్వం స్వం స్థానం పరిత్యక్త్వా భవన్తం శరణం గతాః
అర్దితాః సర్వదేవానాం తపోనిర్ధూతకల్మషాః
త్వమేవ త్రాహి దైత్యేభ్యో జహి తాన్మహాశక్తిమాన్
ఇత్యాకర్ణ్య వచస్తేషాం దేవతానాం భయార్దినాం
శార్ఙ్గధన్వా నిర్విధితః మహావిష్ణుశ్చక్రపురుషోత్తమః
శ్రీభగవానువాచ ॥

త్వం చ రుద్ర మహాబాహో మోహనార్థం సురద్విషాం
పాషణ్డాచరణం ధర్మం కురుష్వ సురసత్తమ
తామసాని పురాణాని కథయస్వ తదాసురాన్
కణాదం గౌతమం శక్తిముపమన్యుం చ జైమినిం
కపిలం చైవ దుర్వాసం మృకణ్డుం చ బృహస్పతిం
భార్గవం జామదగ్న్యం చ దశైతాంశ్చ మహాఋషీన్
తపస్త్వేవ సమావిశ్య కురు సృష్టిగతోత్తమాన్
కపాలచర్మభస్మాస్థిచిహ్నాన్యమరపుఙ్గవ
త్వమేవ ధృత్వా తాన్ లోకాన్ మోహయస్వ జగత్త్రయం
తథా పాశుపతం శాస్త్రం త్వమేవ కురు సంప్రతి
కంకాలశైవపాషండమహాశైవాదిభేదతః
అవలంబ్య మతం సర్వే వేదబాహ్యం ద్విజోత్తమాః
భస్మాస్థిధారిణః సర్వే భవిష్యన్తి న సంశయః
త్వాం పరత్వేన వక్ష్యన్తి సర్వశాస్త్రేషు తామసాః
తేషాం మతమధిష్ఠాయ సర్వే దైత్యాః సదానవాః
భవిష్యన్తి [illegible] దేవా న సంశయః
అహం చ [illegible]
తామసే [illegible]
మూఢ [illegible]

సాంఖ్యకబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

నాంత్రాగ్రాంశాం(...)సంతేవత్సభృవేత్సత్సాసనోరమాలిః
దేవతానాం హితార్థాయ మకరంధ్యవచనం మమ
తవాఖ్యవిభీవసేరాపాం(...)నం కథ(...)రా మసురాత్మమా
నిత్యం జపవమహారాత్రం మమ ఘన రమసహస్రకం
హస్తాదరోరమాంసదాంధాన్నె(...)రఖమమంత్రం మమమాత్వ
రసం
షడక్షరమహామంత్రం తారకబ్రహ్మ(...)ప్నోతి
ఏభిబిం తివిమలాం భక్తానాం తేషాం మమ కీర్తిసంశయః
ఇందీవరదళశ్యామం రక్తపద్మవిలోచనం
శంఖాదిశార్ఙ్గధరం సర్వాభరణభూషితం
పీతవస్త్రం చతుర్బాహుం (...)సః(...)సువల్లభం
శ్రీరామం(...)సకలావర్తదుశ్శాస్త్రం మంత్రముత్తమం
సర్వదుఃఖహరం శ్రేతత్సాపినామపి మమ కీర్తిదం
ఇమం మంత్రం జపం నిత్యం మంగళస్థం భవిష్యతి
భుక్తిముక్తిప్రదాః తుసంఖ్యాతమశుభివృద్ధయా
మంగళం తదభూత్పుమస్యం తోహరతో స్తుభాత్
త్సుచిత్తత్తనాం భస్మ మసదా సర్వసురోత్తమా
మదస్సె దేవతాః భక్తి సదా(...)రం తే త్వపోధనె
నమస్సె వాంచ హస్తా దినా మమ ఇముం ఘరుష్టోత్తమం
మదాం ధాన్యాం కురు మత్స్రితాన్ సర్వమత్పుఖంతవ

173

ఇతి సంధిస్సమాదేశో విసర్జమరుద్గణేః
విసృష్టాస్త్రితిదేవానిత్యత్తమానం సమ(...)రామ(...)ముః
తతోమహాం(...)పోర్ద(...)రాం మహాహాం వేద ఋంద్రా భూరోగమహా
శ్రీష్ణుం కురుహాం తం దేవ(...)రుద్రోక్తం మహారిశుద్ధునా
దేవతానాం హితార్థాయ(...)నుప్రత్తిః పాషండినాం శుభే
కపాలచర్మభస్మాస్థిధారిణాం తత్వతం మమ(...)రాం
తామసాని పురాణాని రుద్రోక్తం విష్ణునా మమ
పాషండశైవశాస్త్రాణి రుద్రోక్తం కృతవాన్ సదా
మంత్రకాన్త్రై సమ(...)మిస్సగా తమ(...)విధినాపి
వేదబాహ్యేన శాస్త్రాణి సమ్యగుక్తం మం(...)రావన్ను
ఇత్యుం మంతమ వక్తుర్మహాత్వృష్టు సద్రాక్షసాః
భగవద్భిమమక్షాస్సర్వబహునా మనిస్సమసాత్వతః
భస్మాద్విధారణం క్త తత్వమహారోగా మమసాన్త్వహాః
మహాపేంవభూరా(...)రాహూ మమద్రాత్మ సంస్థ్యాదినాదిభిః
మంత్రోక్తవర(...)నా(...)భూతబలముద్ధోద్ధవా
అత్యంతవిష్ణుభక్తాః కామమకోధమదాస్వతాః
తత్వహినాం సన్నవిధేష్ణా భావాద్వికటక్కె స్వతా
కర్మభర్మవరిత్ర స్థాం(...)గా(...)మమగరం
ఏమం(...)మ(...)ద క్త భ్య మకం(...)త్ర

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

తెసర్వధర్మరహితంబుచంతించిరంబుసదా
ఏవందేవపితాధార్యంబుపృథ్వివేదవిగహితం
విష్ణురాజ్యంబులక్ష్మీతస్వభావంభస్మధారిణాం
బాహ్వన్విభూతిమిదందేవిపూర్ణానంబుసుభైక్షస్వాం
అంతరేపహ్నాదంబెంనిత్యంధ్యాతాదేవంబునాదరం
సర్వైస్తైసతతంవందితాంరకబ్రహ్మైవాచకం
సహస్రనామసర్వేశంవిష్ణునారాయణంగుణ్యతు
షడక్షరంమంత్రంరక్షలుగోంకులవర్ధనం
బుధైస్తైసతతందేవిసదానందసుధాకరం
సుఖవాసంతికంబాహ్వనైమునిస్వామినసతతంశుభైః
ఏవంతెసర్వమాఖ్యానైతంథ్యంబుమాహృష్టంశుభానన
శిశుస్నిగ్ధతుకావరాశిత్వప్రతింపరిభవాం
పార్వత్యువాచ॥
తామసానిచశాస్త్రాణిసమాచక్ష్వమమానఘ
సుప్రోక్తానిమయావిప్రైర్భగవద్భక్తివర్జితైః
తేషాంచనామానిక్రమశోమమాచక్ష్వసురేశ్వరా
రుద్రోవాచ॥
శృణుదేవిప్రవక్ష్యామితామసానియథాక్రమాత్
తేషాంశ్రవణమాత్రేణపాతిత్యంజ్ఞానినామపి

ప్రథమంహిమయైవోక్తంశైవంపాశుపతాదికం
మచ్ఛక్త్యావేశితైర్విప్రైఃసంప్రోక్తానితతఃపరం
కణాదేనతుసంప్రోక్తంశాస్త్రంవైశేషికంమహత్
గౌతమేనతథాన్యాయంసాంఖ్యంతుకపిలేనవై
ధిషణేనతథాప్రోక్తంచార్వాకమతిగర్హితం
దైత్యానాంనాశనార్థాయవిష్ణునాబుద్ధరూపిణా
బౌద్ధశాస్త్రమసత్ప్రోక్తంనగ్ననీలపటాదికం
మాయావాదమసచ్ఛాస్త్రంప్రచ్ఛన్నంబౌద్ధముచ్యతె
మయైవకల్పితందేవికలౌబ్రాహ్మణరూపిణా
అపార్థంశ్రుతివాక్యానాందర్శయన్లోకగర్హితం
కర్మస్వరూపత్యాజ్యత్వమత్రచప్రతిపాద్యతె
సర్వకర్మపరిభ్రంశాన్నైష్కర్మ్యంతత్రచోచ్యతె
పరమాత్మజీవయోరైక్యంమయాత్రప్రతిపాద్యతె
బ్రహ్మణోస్యపరంరూపంనిర్గుణందర్శితంమయా
సర్వస్వజగతోప్యత్రమోహనార్థంకలౌయుగె
వేదాంతేతుమహాశాస్త్రేమాయావాదమవైదికం
మయైవవక్ష్యతెదెవిజగతాంనాశకారణాత్
ఏదిక్త్వానాస్మిన్నాగవెదశాస్త్రమపిదృశః
నిరీశ్వరేణవాదేనకృతంశాస్త్రంమహత్తరం

సాత్త్విక బ్రహ్మవిద్యావిలాసం

శాస్త్రాణి శివమానిని శిక్షితా మానసాని నిబోధయః

అనిచెప్పెను। యీ పద్మపురాణాంగాక మరిన్ని మహా

శాస్త్రశ్రుతిలక్షణాలుం జెప్పిన తామసులుగల వుణ్యపు

భవిష్యపురాణమందున లుక్తైనాలు గా అర్థనారీయము

దున్ను ఆదిత్యపురాణం మున్నైమున దో అర్ధనారీమ

ందున్ను బ్రహ్మాండపురాణమందున్ను విధిన్నా నీశ్వరము

దున్ను పారాశరసంహితమందున్ను నారదీయ

బ్రహ్మాండ వామన సగారుడాది పురాణాలయం

దున్ను చెప్పియున్నది యీ పురుషపైనా సురమోహ

నార్థమై పాపారాదులచే తప్పించబడిన మో

హశాస్త్రాలపేళ్లు యీ యిన్నియున్నవి ॥

విధిరయుం కారికంశైనం మూఢభేదయువాంతులం

మకుటం రామికం చింత్యా వైరనాగమతం తథా

చంద్రజ్ఞానం శక్తయం శుక్రం సంధానం పారమేశ్వరం

పాశుపతం మంత్రవాదమనిపాత్యం విమలంచిన్నిరుంతథా

నిశ్వాసం సవిలంబింబం వసంతతిలకం

శైవాగమాగం జ్ఞానసంపుటం సద్భావం శితం తథా

అష్టవింశతిపతానశైవాగమాని పార్వతి

అనిచెప్పంబడిన యీ యిరువై యెనిమిదిన్ని యేంకను

175

పోక్తి వచనాలు చెప్పెను ॥

తంత్రసారం మంత్రకౌప్రం శివసారయుద్ధపాశుపతం

పరమార్థం శైవధర్మం వీరమాహేశ్వరం తథా

శతరుద్రం జ్ఞానసారం శైవసిద్ధాంతమేవచ

శైవధర్మోత్తరం శైవతత్త్వ పరమహంసకం

మాహేశ్వరం సంవాదం చ స్వరూపం ప్రవేశం తథా

వజ్రసూచికోపనిషదం గమనాని తే। యివి గాక వైదుకపురా

ణాదులంగూడ చదివి పాషాండ ఖండన ప్రకరణగ్రంథా యిగూ

లున్ను కాన్ని కలవు। యివి యెంతమాత్రం గంగవచ్చునంటేను శ్రీ

దక్షుం జెప్పిన పరమవైదిక శైవిక విశ్వమశ్రైవ నాలకు విరోధమై

మతం పాశుపతం మున్నంది విరుద్ధం శైవ ముక్తేత

త్రైవర్ణం వీరశైవం తు శైవ త్రయం మధ్యాత్మం

కపాలికం పాశుపతం శైవం చార్వాకమేవచ

ఆర్హతం చ బౌద్ధమేతాని సమయాని దురాగమాః

అని చెప్పిన శైవపాశుపతవీరశైవ కాపాలిక ఆర్హత బౌద్ధా

దిశకమయాలు వాదాది మతాలను [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

పశుస్సాత్త్వికమైన వేదాంతమందు ప్రథమసూత్రమందే ప్ర
త్యగాత్మ సమం సంస్మృతః। అనిత్యత్వాదిగనక యుండుటకు నభేదా
దియున్నైన శంకరుండు మొదలుగాను। శంకరభాష్యమందు
పశుపతి శివుండతను సమంధుసాస్వదసంగతం సాస్వదర్శః అ
నెగనక పుణ్యంబు వేదాంతాలవారివాతను పాశుపతా
దివాదము సమతాసెల్లాను దూష్యలెంతు నిశ్చయముం। అ
యెతను యుక్తశైవపాశుపతాలు రెండు స్వవేదబాహ్య
ముగానె ప్రతిష్ఠించెటప్పుడు అక్కడ తోలు తను గంగాత్రయ
విమర్శనె యును చున్న శివసంబంధమైన శైవం తమో వైది
కమని వైదికశబ్ద పురస్సరముగాను విధింపనేమి యున్న
సు అక్కడను స్వతమే శబ్ద పురస్సరముగాను కేవల వైస్వదా
రగా లింగప్రాణాదులు తమో శవసర్గమైన శవాదులకే
కాని సాత్త్వికవసర్గమైన బ్రాహ్మణులకు విధింపటువెటెక
దా। అట్లుగాన నక్కడం జెప్పిన తమో వైదికము న్యాయుక్త
దంజెప్పిన మాహేశ్వరాస్త్రోక్త శైవపాశుపతాలు స్వతంత్ర
భేదతారతమ్యముల మాత్రమేకాని అధిదేవతరుద్రుండు
క్షేదికాదా। అట్లుగాన యెక్కడం జెప్పినాను రుద్రమతా
లు అపార్థంగాను। బ్రాహ్మణాతిశిష్యులు రంగారు।

సహాయంగా వని తెలిసెది। తమో వైదికమని మునిపుత్రులెనెా
నింబిన ప్రయోగాలనె విరక్తాను నునుటంగాను సన్న।
అభాగశస్త్ర। అమాత్రంగాను తెలుసుకొనేదది। శైవము
లు బ్రాహ్మణులను సాధనులకు ప్రమాణాలు। పాంచిత
స్వతార్థ్య విరుద్ధాలు॥
స్వవర్ణవిహితం ధర్మం వేదబాహ్యం త్యజేత్ సదా చరేత్
రుద్రాచవనబ్రాహ్మణులకు ... నమతా ఉపజీవేత్
తత్ప్రపంచమేరాద్ధాంతం॥
నుత్తరుద్రాక్షసంధన విద్యారహితం ...
తదబ్రాహ్మణ విప్రరుం వివాహించనమకవి
అనిశ్చాదులుకలవాగనక శైవాదులకు ఆధారమై
గాంచి విశేషది। అందుకు ఫలమెందన్న స్వతత్త్వపవాదమ్మై
నత్రిలమతికి కేవలమయ్యే యీక్షరరావాయుని యెయుక్తమేమ
లకు విశ్వంబడినక్కాలమునము సమ్యక్ప్రతిపాదనాదు
లున్నాపలాలు యున్న వెనె నిశ్చయము యుక్తములను॥ యు
కను కరమునైదికమ్మైదిక విశ్వైదిక సంబంధాల్యైనస్వభేదాలను
నూత్రములోను అగమములోను వివాదించిపురా
ణాలను గ్రంథాలను సంవాదాలు ...

సవిచారించి చూచినప్పుడు బహువిధ ప్రతిపాద్యములు
న్ను బహువిధ మార్గములున్ను అవి శాక్తము క్రాకము।
విష్ణ్వంగములై వున్న విగానివి ఏకకం [illegible] ండదని కారణమేమి
యున్నవి అవితే విరుంచ్యైవు [illegible] లయుండువు ఖ్వే
వ క్షేత్రపు కవాక్షే సంధానావాక్షే భేదతారతమ్యమున్నే కాని
ఆప్రమాణాః ఏకవేళకు లేదు। అష్టవేళను నిత్యాలున్ను స
త్యలున్నైన వేదః [illegible] లంబుట్టుండి। బ్రహ్మ రుద్రేంద్రాది దేవతలు
న్ను వశిష్ఠ [illegible] శకరకాత్యాయన భృగ్వంగిరసా
రదా [illegible] లవే సనత్కుమార విష్ణు రాగి గమాదులు ర
[illegible] బరిరవి యుంచే ఉప్పుండు సాత్త్విక బుద్ధి పుట్టిన నవే
సుకను శ్రుత్యర్థాలు యుద్ధార్థాలుగాం దీర్ఘను
అటువలె సాత్త్విక బుద్ధి యుంతదద వుపుండును। అంత
దడవున్ను చెప్పిన స్మృతి ఇతిహాస పురాణాలు ఖండా
లు ప్రకరణాలు వాక్యాలు వెల్లాను సత్త్విక శాస్త్రాలని
పంచు కొనును అందుకు సాత్త్వికగుణోదయు వేళ యు
ధార్థము వేదబుద్ధికిం చును। అందుకు ప్రమాణం। శ్రీ
భగవద్గీతాయాం॥

ప్రవృత్తించ నివృత్తించ కార్యాకార్యే భయాభయే

బంధం మోక్షంచ యావేత్తి బుద్ధిస్సా పార్థ సాత్త్వికీ
యుంకను రాజసగుణోదయు వేళను యుద్ధార్థాలు కొ
న్ని తోచును। అందుకు ప్రమాణం॥

యయా ధర్మమధర్మంచ కార్యంచాకార్యమేవచ
అయథావత్ప్రజానాతి బుద్ధిస్సా పార్థ రాజసీ
యుంకాను తామసగుణోదయు వేళ సర్వ విపరీతాలే తో
చును। అందుకు ప్రమాణం॥

అధర్మం ధర్మమితి యా మన్యతే తమసావృతా
సర్వార్థాన్ విపరీతాంశ్చ బుద్ధిస్సా పార్థ తామసీ
అని వున్నది గనక శాస్త్రకర్తలు బుద్ధిభేదాల వల్లను తై
విశాస్త్రాలయుండున్ను విష్ణు గతులు గలిగెను అ
యుతేనుశాస్త్రాదిదేవతలైన బుధులకున్ను సహజ
గుణాలైన సాధనాలు వర ఇతర గుణాలున్ను అహం
కారాదులు అందు వసున్ను పొడగున్నందున నాయున్న
నుండును। అందుకు ప్రమాణం॥ [illegible]
ని అని చెప్పబడిన యు [illegible] క్తి తోను కలంత గాలము
న్ను బ్రహ్మాదిపిపీలికాంతమైన చేతనకోట్లకు ముఖ్యా
తరతారతమ్య భేదాలను కాలాంతరాలు [illegible]
లందున్ను ముఖ్యాందుగుణా లందున్ను వస్తుం [illegible]

డును. అందుకు ప్రమాణం॥ గీతాయాం॥

నతదస్తి పృథివ్యాంవా దివిదేవేషువాపునః।
సత్వంప్రకృతిజైర్ముక్తం యదేభిస్స్యాత్త్రిభిర్గుణైః॥

అనిత్యసాధిప్రమాణాలు కలవు గనక బ్రహ్మాదులచేతను రచింపబడిన శాస్త్రాలకున్ను త్రిగుణాలుంగలవు. అందున సాత్త్వికశాస్త్రేషే మోక్షసాధనాలని నిశ్చయించుకొనేది. అయితే మనే సాత్త్వికశ్రీనారంచు గుణానికిన్ని పైకి సెంకప్పుడు రాజస తామస గుణాలు కలవని శాస్త్రాలు చెప్పుచున్నవి. అతడుంజేసిన వాక్యాలవల్లనను. అప్పుడవెనెపున్నదిగాని అందరికంటెను విశేషమైన పరబ్రహ్మబిహాన్నిలు కానేమే కదా రున్నను. ప్రకృతిలోపలంగలదేవబ్రహ్మాదిగారక్షణార్ధమై వత్తాత్మ రాన్ని సుగుణములుగా నవతరించిన ప్రద్యుమ్నానిరుద్ధ సంకర్షణ వాసుదేవులనెడి వ్యూహావతారాలందున్ను రామకృష్ణాది విభవావతారాలందుందున్నసాలగ్రామాది అర్చావతారాలందుందున్న అంగీకరించిన లీలాగుణానటిఅనలుగాని యుదార్ధములుగాను। అందుకు ప్రమాణాలు యింకమీదటంజెప్పంబడియెడి అవతారప్రసంగమందు చెప్పంగా తెలియరంబోవుము।

118

అయితే మనే సాత్త్వికా వైదికశాస్త్రభేదమే పాశ్శాస్త్రభేదాలున్ను శైవాదిసమయభేదాలున్ను వైదికత్రయభేదాలున్ను శైవత్రయాదిసమయాలపుట్టెటగతులున్ను. యుధార్థముగాదెలుపుము. యింకను రుచిరొక్కవాది శంకలకెల్లాను పుత్రరుపులు ప్రమాణనేనాసహింర్యవతేను అనివిన్నవించిన శిష్యునింజూచి ఆచార్యుండేమనుచున్నాడు వినుము. శివసాత్త్వికులు శ్రీవాసుదేవుండు పరాత్పరవతారమెన్న పరబ్రహ్మవాంసమ్మై పురులింగాకారమై నిలిచిన రుద్రుని అడుగులున్ను శిరస్సున్ను వెదకి కడాననెకవిరిగివచ్చిరని శివరాత్రి మహాత్మ్యం లింగపురాణేదమైనతామస పురాణాతామసప్రకరణములందుంజెప్పి ఉన్నది. చెప్పిన యీరుద్రునిపురంవింగామ్మవము వైదికసంబంధామైన సాత్త్వికపురాణాలకున్ను చెరదు. అదెట్లువినన్నను. యాజ్ఞవేదికి. ఆరణ్య॥

అద్వైతాశివరావహేంగాకృష్ణనకతబానుహాయనాలఅనిత్యాపారిపరాపవతారమ్మనూరుపశాస్త్రాలచేతను భూమింగంతుకవచ్చిప్రారప్రమాణసనిపినసఖుండంగానున్నఅభూమిమినసశిష్యునికంటేను. ఆవలనాదికూర్మమున్నర్ని మహాసంకలాఖదిపంక్తులంజెప్పుచుండంగాను. ఆదికూర్మమాదిగాను నతుర్ధశభువనాలున్ను నగ్గీకరిం

సాక్షీకబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

ములకాని బ్రహ్మాండవిగ్రహాలండ్లై విశ్వేరలాపవిరాట్స్వరూపా
లని పురుషసూక్తప్రమాణాలందు స్పష్టపడుచుండఁగా సం
దుకష్టేలి. కర్మహాంతమైనామహాదహాంబ్రంచరాస్రి.
బుభూతి. అనిన్ని. రోమకూపేష్వనంతాని. బ్రహ్మాండా
నిభ్రమంతిరే. అనిన్ని. అండానాంతుసహస్రాణాం. సహ
స్రానిశ్వాస్ఫురుషః అనిన్ని. పాదోస్య విశ్వభూతాని త్రిపాద
స్యామృతందివిః అనిన్ని ఇత్యాదిప్రమాణాలచేతనవంత్రబ్ర
హ్మాండములలోని యొక్క ఉత్పత్తిస్థితిలయాలకువాతు
స్థానమైనసహస్రశిరస్సులతోగూడిన మహావిరాట్పు
రుషునిం జెప్పఁగానున్నాయి. యింకొక బ్రహ్మాండము
లోపవిపడిపాడుకోట్లుదశ్శైనభూవివినివరాహా
రూపమై త్రక్షేపికటిరిగివచ్చి యసుడుగులుగానైతినని ఆరు
ద్రునితో జెప్పెననెగనక. పంచాశత్కోటివిస్తీర్ణమైనభూమిం
కొరటంయెయాజానలదశ్శమనిన్ని దశోత్తరాణ్యావరగాని
యరాణిచ అనిన్ని. వున్నదిగాని పడిపాడింటు శిన్నిదశగు
ణాధికమునిన్నిచెప్పుదుగాన యుదిప్పైదికశాస్త్రాలకుచెరదు.
వైదికశాస్త్రవిరోధావైన ప్రమాణాలున్న ప్రమాణాలుకో
పయుక్తియుక్తములుంగాపయుక్తియుక్తాలుం
గాంభీరంచెప్పువెనన్ననుసాంఖ్యకరాజుసాలురెండన్ను

పానాదిక్షాలకువాందింపంగానురెంటుకన్నిస్త్రము
వచ్చినివివిత్తామసత్తామసవుంఘునము యొకనని. చెప్పంగన
కను రుద్రుని అడుగులు ఆదికార్యము వెపుటైదించుకొనిదిగ
పోవుటనిఖమయింకునా. వరాహారూపముగానేవనిదె
దు. రాకయునడుమునెనిలిచెనాకానకపోయెననుట
నువరాహామునంజెప్పినస్త్రీ [illegible] విరుద్ధము. అప్పుగనక.
యుక్తియుక్తముగాదు. అయితేను పురాణాలకు.
గతియేమంటేను. రుద్రునిగర్వంశమనుండలంచిత్రసా
రినటుంచినవటవంగానేరింగెడిది. అదియేమంత్రండేను. యిం
కను త్రిపురనామయొకలుసేతువందురు ద్రువిష్ణు
ప్రాంతులుకేశిరావాచధనివిచిత్రవను బ్రహ్మవిష్ణు
విడిపించుకొనెననిచెప్పుదురు అనిన్ని. శైవవైదికసంబంధశా
స్త్రాలకు చెరవు. చెరకుండుట యొంట్లస్పను అరావాయని
యెందు బ్రహ్మజ్ఞానముగనిగితెగదా. పంపినవారికి
బ్రహ్మవాక్యచెప్పవలెను అయితేను పుట్టక్షనివమనము.
పుగాదెవారావాయునియందుచెబ్రహ్మజ్ఞానవాబెకపోవు
టయెంచుప్రవలెనన్నను అదితెవిపమను. అహారమువల్ల బ్రహ్మ
జ్ఞానముగల్గక. బాస్తించినద్వైతమువల్ల బ్రహ్మజ్ఞానముగల్గ్గా
అంత్యంపల్ల బ్రహ్మజ్ఞానముగల్గా. కాలముచల్ల బ్రహ్మ

సాంప్రైకబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

హ్మణ్యము గల్గినేయుంటేమా। మరి యెయింటను రావేదు। మ
ద్యపానము మనుష్యమాంసభక్షణాది అబ్రాహ్మణాచారాదు
లు బ్రాహ్మణాచారాలు విధించెను। అష్టాదశస్మృతులను
న్ను విరోధాలు గనక ఆచారము వల్లను బ్రాహ్మణ్యము లేదు।
పుణ్యమును కుల శుద్ధుండైనాగాని పతితుండైతేను। మరి బ్రా
హ్మణ్యము గలదని చెప్పరాదు అది యెట్లువలెనంటేను। బ్రా
విప్రక్షేత్రము వల్లను బ్రాహ్మణ్యము గలదనే చెప్పరాదు వుంఛ
మాత్రైగర్భాంగవతి సుమాలికూతురు అయిన కైకసి రా
క్షసి గనక క్షేత్రము వల్ల బ్రాహ్మణ్యము లేదు। అంశ వల్ల బ్రా
హ్మణ్యము గల్గినేయుంటేమా భగవద్భాగవతద్రోహిన్మాం
వచ్చినవారన్నే కశిపుని అంశ గనక అంశవల్లను బ్రాహ్మణ్యము
లేదు। బ్రహ్మకాలంవల్లను బ్రాహ్మణ్యము గల్గినేయుంటేమా।
పుత్రార్థియైన కైకసి విశ్వవసును వరింపవచ్చినప్పుడు ఆ భీకరతర
యైన విశ్వవసు। ఆయమ్మంబు అసురవేళన సంధ్యాకా
లమందు వచ్చి గనక తనవల్లనే నీకు అసురవే పుట్టుదురని।
వరమిచ్చెను అప్పుగనక కాలాన్నసంగ్రహ విశేషాలవల్ల
ను బ్రాహ్మణ్యము లేదు। యీ అయిదువిధాలా వెకుం
టిమానని బ్రాహ్మణాళి తప్పును పుట్టుటే ప్రధానమంటె
ను అప్పుడు బ్రాహ్మణాళి తప్పుకున్నారు। శూద్రస్త్రీ కిన్నీ। పుట్టె

నవారెల్లాను బ్రాహ్మణులైరావెను। అదిసకల శాస్త్ర
లవిరుద్ధముగాన అప్పువప్పుంగూండదు। అయితేను। అ
గ్నిహోత్రాశ్వేదాశ్వరాంతకసానాంగ్రహాంగ్రహాం। అని వే
దార్ధమందున అగ్నిహోత్రాదులు గలుగందాళ్ళగాను।
రావణుడు బ్రాహ్మణుండుగాకుండుటయెట్లువ
లెనన్నను। అశ్లోకమందు। రాక్షసానాంగ్రహాంగ్రహాం।
అనేగాని। బ్రాహ్మణానాంగ్రహాంగ్రహాం అనుటలేదు। అ
ప్పుగాన రావణుడు రాక్షసుడే గాని బ్రాహ్మణుండుగా
దు అయితేను రాక్షసుల నంగాను యెరుగుదురు। వా
రుయెట్టివారున్నారు। అదివెయెవరుంచెప్పుము మర్త్య
లోకమందు మనుష్యయోనులంబుట్టినవారిభా
ములు। బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యశూద్రులైనవారు వరు
సేనిమిదిభాతులభేదాలు యెలాగు యుష్టవలెన
భువలోకాదిపూర్వలోకాలందు దేవతాయోనా
నింబుట్టినవారిభాములున్న దేవగంధర్వసిద్ధసాధ్య
విద్యాధరఖేచరసారంగవారగ్రస్తదానవయక్షరా
క్షసకిన్నరకింపురుషగుహ్యకప్పుకసభూతపిశాచ
లా నెపథుని నీ యిదివగలదేవతాయోనిభులకున్ను। అ
పదితదారాభేదాలు సుస్థిర్లును అప్పుగాన రా
వణుండు రాక్షసుండే కాని బ్రాహ్మణుండు గాడు।

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

అయితేను బ్రాహ్మణుండుఁగాఁ కుండితే మానవా యీ
లోకమును షణ్ణులకున్ను సుదేవతాఁ యెరాని ఋలులుశ్రేష్ఠి
గదా। అందుం బుట్టుచుండిరా వగుండు దేవతలలో
వాఁకదేవతాఁ యెంగదాఁ రాఁవగావధి తేవతవధ అయి
గదాఁ యున్నను యిందుకు పుత్రరుచు చెప్పెదుఁగా
నివునును పఠంరాఁవగా బ్రహ్మ గ్నేరాఁమ బ్రహ్మ
శ్రీలు రెండున్ను వారిక యెంచెంగదా అది పోనీ। యీ
శంకరకు దేవతలందున్ను వైదిక దేవతలందున్ను అనంగా
ద్వివిధమై యుండును అందుచాంధ స్త్రీ దేవతా
జింవాఁ ఛన్న లోనిద్రైత్వ దానవ యక్షరాక్షసాదులు
అయితేను యిందుకు యింకర్తలని చెప్పుట యెరాఁ వాక్య
ప్రమాణం గల్గి యున్నను ప్రమాణమున్ను చెప్పెదను। వా
మనపురాణే॥

సర్వప్రవర్తకో విష్ణుః సహసర్వప్రవర్తకః
బ్రహ్మేంద్ర రుద్రసూర్య చంద్రాగ్ని రాక్షసాః పరికీర్తితాః
రుద్రవస్వాదిత్యసాధ్యాఁ యక్షగంధర్వరాక్షసాః
దాంహస్వని దేవతాస్సాని తామసాః పరికీర్తితాః
అనెంగాఁ నరాఁవగుండు దేవతలలో వరి। వాఁడుగాఁడు
బ్రహ్మయులులో పలివాఁడుగాండు కేవలరాక్షసులు।

181

సృష్టిపైరికల్గి। అందులోపలివాఁడు అసురగర్భ రఘునా
యుకులకు దేవతాశాస్త్రను బ్రహ్మశాస్త్రను చెప్పం
గాఁడదు అయితే అగ్నిహోత్ర వేదార్థానిన్ యుంనాలకు। గ
వియెంచదన్నను ఆలోకానకు అసురలకున్ను యీలోకా
నకు క్షత్రియులకున్ను చెల్లుగనక శింశింపంబనిలేదు కాఁకనా
నాఁథపం యీరాలసురాఁవజయుండు బ్రహ్మణుడనిన్ని
రఘునాఁ యీకులకు బ్రహ్మశాస్త్రవచ్చేనన్ని చెప్పెడి పురా
ణాలు తాఁమసమేఁపరాశ్రయ లేకాఁదెలిసెడిది యీవిగా
కమలిన్ని కొన్ని శిష్టాంతాలు చెప్పెవుదుర ప్రతాఁపతి
కాఁతలనైన తిక్కన్ని కన్నబ్రహ్మకున్ని పుట్టిన భీయుకు
ఢులైన హిరణ్యకశిపు హిరణ్యాక్ష సోమున్నాఁసురులంబూం
పినానింరసింహస్వామితా రాఁమత్వాని తాఁరాలందునే
నిబ్రహ్మశాస్త్రతారక బ్రహ్మోపదేశమైన శ్రీరఘునా
యీకులయెందు చెప్పంగాఁడదు యెటుదంపెలుబ్రాహ్మ
శాస్త్రములుచేసిన వాండే కస్మానికి ఆయెందువేలు బ్రాహ్మణ
స్త్రీలున్ని నరపుధాంలుగాఁ నైకాని। విషాకాదముక్షీరా
వాఁక్షమయిచ్చిన శ్రీకృష్ణావతారము తాఁరక బ్రహ్మ
వాఁచాన్నితారకుండు బ్రహ్మశాస్త్రపఠంగాఁడదు।
యిది యెరుఁగగాఁక। సోఁడా బ్రహ్మశాస్త్రకపోంరూరాం

సాంఖ్యకబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

పమ్మో। చాంతను అంయు కాని అనేక కాలము తిరుగడగాక
తిరుగుచుకొని తిరిపెమ్మెత్తి తిరుగుచున్న రుద్రుని యొక్క బ్రహ్మ
హాంత్యకాశిలో కపాలకాశివాంధ్యుండు తనద్వారాపైన
శ్రీమహాలక్ష్మి చేతి భిక్షము చే తను విడిపించి ఆకాశైశ్రం
ప్రార్థించిన రుద్రునికి యిచ్చి పద్దెనిమిది అక్షౌహిణులనే తల్లిరు
తనకు రక్షపానవారితి అడగిన కపాలానకు వచ్చి కోశ్మ
ష్టుండును నైయిచ్చెంగాని పొమ్మనివర మిచ్చి తానముప్రరా
గకుపెంచెశి ప్రరాంగవాంధ్యుండని పించుకొని యిప్పు
డున్నవృన శ్రీదుర్యాకథ ప్రరాంగవంపాత్నివం
తురాము వరసహాంతరెండులున్న చూచుకానెడిది। అప్పు
గానన ప్రబహ్మలకు సురుషులకున్నతండ్రిరెస్సైనల
హాంద్రదేవుని తలద్రుంచ్పంగా సంటుంనంతయు బ్రహ్మహ
త్యవిడిపించి రుద్రుని రక్షించిన బ్రహ్మహత్యాదేవానకు సకల
దేవబ్రాహ్మణద్రోహాంర్యోనరాక్షసంత్రి దేవబ్రాహ్మణులు
ప్రార్థింపంగాను తద్రుక్షగ్రోధ్ద్విమ్మ చంపితేను బ్రహ్మహ
త్య ప్రాప్తిపెమ్మెత్తి తిరుగా। ఆ రుద్రుని ప్రాణించెనని యెండిదిత
పెంవగోర్గమువ్వసాంకాదోం తెలుసుకొనెడిది। అయి
తే అప్పుడే బ్రహ్మహాత్నినిమిత్తంకానుండెడె వాంసని
ద్రైవాబుద్ధినైసాంగాని లింగప్రతిష్ఠాఫలంబులు నేయు

టకల్గుగడాంరున్నను అప్పుడే నేకల్గు। కలిగితేను। ఫలాంబం
బినవాడు భక్తుడున్నఫాంబుగొన్నవాండుదేవుండున్నానా
టన్నిష్ఠవలాంరుంగడాంరున్నను అప్పుడు అతండెరాం
డు। అతనిచేతను దక్షశిరువపందుర ఘునాంధునిచేతను
బుపద్మాంసెంపవాసరలచేతను ప్రార్థించుకొన్నసముద్రు
డున్న శ్రీరఘునాంధునికంటె యెక్కుడైనదేవుండెకాంవలయు
ను। శితాంసమెతుండైనరఘునాంధునిచేతను గంరుంకై
తుండు। నైమ్మకాంచేసలు నైకొన్నసముద్రుడున్న। పిత్త దేవ
తలైనదేవతలెల్లానను। అతనికంటె శ్రేష్ఠతైనదేవతలెకా
వలయును। అప్పుగనవదేవతాంబుద్ధినిలింగప్రతిష్ఠాప్రాం
బులౌచేసెడునుటకలాండరు। అప్పుగానప్రాశితువుపాం
త్నవందికతువ్వుదర్శనవయున్నవేంశ్రహెంతువనియు
బుద్వేదమును లోపలదానైసము ర్యాంతతాంపబుయిది
పర్వవహిత్తెబుద్రవదాం। అనిత్వన్నదిగాని। యింగదశగ
నవయున్నపెంరుమునిమ్మంటితెను। అప్పుగానప్రాం
బుగొన్నవాండుఅద్దిదేవత అనియెండిబుద్ధిచనెరు। అయి
తేను బ్రహ్మత్వైనవాండుఫలాంబులెల్లానునేయుటకు
పాంతుచేసున్నను తుష్పవతాంరాంవకునిర్ధనుండెడిదిక
హాంబుమ్మిస్తుబరుపాంపతాంరానాఫాంకతింపెకవించె

సాత్త్వికబ్రహ్మవిద్యావిలాసం

యెంత్రైడి దివ్యసహస్రాబ్దమైనట్టు, నరసింహావతారానకుఁ గొన్ని
జిప్పైడి దివ్యసహస్రాబ్దమైనట్టు, బ్రహ్మచే విరచితమైన వామనావతా
రానకుం జూచిందేడి దివ్యసహస్రాబ్దమైనట్టు కృతయుగమైన,
రామావతారానకు భూతిరుద్రులైన పాశుపత్యాదిక
వాశ్యాలు సహస్రాలుగా దెలుసుకొనెడిది, అయితేను
పాశుపత్యాదుల వలెను భూతిరుద్రులైన నిష్ఠైకర్తవుగా
దేకదా లింగపూజ జేసున్నను అందుకు వాకపాతుపకల్లు
భృగుశాపానప్రాప్తమైన లింగభంజన లింగరూపాల
దలంచి రుద్రుడు దుష్టతుల్యమైన దేవతుల జోడట్టు తనకు పూజ
లేదాయెను నిత్యమహాలింగరూపాన తపస్సుచేసి ప్రతిష్ఠించె
సుకొన్న కృష్ణుడు శివారి ఆ రుద్రుని ంబూవి సాన్నిధ్యం
వపున్యంతరమందు అసురవేషపానార్ధమైన పవ
శాస్త్రాలు కల్పింపుమని దేవతాది పక్షపాతమున్న తనకు
గామగానుఅవతారాలందు నిన్నుబూజించేవం
టివెం అప్పువేసి యూజ్ఞ్యగురుశాపానని కుంభ్రాప్తమై
నయినా లింగరూపమె ప్రతిష్ఠించి పూజించి, ఆదూ
షించిన దేవతులచేతనే పూజించెయుంచిమని వరమ
మని వరమిచ్చెంగనక వాకపూజుమున గల్పించుకొని లింగ
మూర్తిపూజలు చేసెను, యిందునకు ప్రమాణం॥

తథా వాక్ప్రాణసంద్రష్టా దేవో బాలేందుశేఖరః
శంభురోభిన్నలింగస్య కారణే విభవారవా
ఏవం జ్ఞాత్వా పరం రుద్రం ప్రాకారం తత్త్వం తత్పదధారిణే
అపకరణి యన్నవెంతదా రాజ వందనం వపుః
అనిన్ని॥
అప్పాముక్తావతారేషు తాప్యంచ రుద్రవుహాబలం
తామసానాం వేదానార్ధం పూజయంతి యుగే యుగే
అనియున్నందులు గలవు గనక పద్మపురాణ శివసూత్రరాకాం
దమందు అందుచూచుకొనెడిది, అప్పుగాన త్రిపురసంహా
రాదులు శివుడందు శ్రీలింగప్రతిష్ఠలు చేయుట, రుద్ర
రక్షోర్ధమున్న తామసాసురదునవేషానార్ధ
మున్న అప్పుటి సిద్ధము॥ శ్రీకృష్ణులు సంధానార్ధమైన కైలా
సమునకుం బోయి రుద్రునిం గూర్చి తపస్సుచేసి ఆతనిచే
త పుత్రసంతానవరము గాంచుకొనెను, అనివిష్ణుదురు,
అదివటు నగానె యుద్ధార్ధము నంగారాజు ఆ విధంబు
వవిసన్నను, ఆ హాని వలశమందె తపస్సుచేసి నక్షత్రవిపద్ధికవన్ని
రుద్రు జన్మశాంతు వాదాస్వామి విద్వాల నడిగె విచారణ నమ్ము
గూర్చిన తపస్సుచేసి, బ్రహ్మాది దేవతల జాపవ నమ్మం చెద్దెలా
రుపలకిం యొమివిసయుంభులు యొకొరుం గణా కా నన్ను

సాక్షిక బ్రహ్మవిద్యావిలాసం

వేధ్యబాహ్యనరుసు యంత్రవలెనా సెడులగదా త్రివెశవ

హాస్యలునా వసకులం రెంక్కైనను అనివిన్నపంచేసెను అందుకు

అక్షదిబ్రహ్మం॥

వెదెషువమాం సఫ్లాబార్థంత్వం యాక్త్రతమిదంతథా

అర్థ్యమెవ వకుబేరాధం త్వత్త్వాబ్జంయుగంపారె

యాశ్లోకానకు తెలుంగుచేసిన నాచనసెవయువారివ

శలూపవిపర్ణం॥

రెండువంశాబుధిచంద్రునావదిగుతురారాపిక్షనాలోనెరుం

గుడునాచెవను వృందలంబిరుంథపోషారకి రుక్ వింప్పగా

విదవంబెప్పిడివాడప్టైతగునసుక్ బృందారకశ్రేణికిక్

హృద్యదయాంప్రాదముగావందిమ్లెవమకుటంబెక్కై భవహ్ప్ర
దములు

అనిపుడు స్త్రీరుద్రుండవనంబునాద్రు॥ వాసాప్యమి బ్రహ్మను

నేనుస్ని యిరుందుబుట్టితిమి నీకుంబుట్టిన విద్దలసదుగంధ

వస్తుచేతురాయింతవడిపింపవలెనా అని అనేకవైధికపు

రుషసూక్తాదివాకొన్నవనెన్నెనా బ్రహ్మవతాదవ్స

క్త్రముగానవమాడు అర్థ్యారులను స్తోత్రముచేసి

అక్షదసున్నదేవతులకున్ను రుషులకున్ను అప్పుడవేడితెపి

పమష్టలంబితిరిగిపోయెను యా యాధాధార సఅక్షది

శ్రైత్రి [illegible]

అపా [illegible]

అనియాశ్లో [illegible]

కపదంబునన [illegible]

కపదంబునయెనబి [illegible]

కువకపవనికేకవప్ద్యము [illegible]

ప్రపస్త్రవకల ప్రవంచవాలవధురా [illegible]

అనా స్త్రీడయుబియునయుగా [illegible]

యెలవుడదు శ్లోకము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

అనియుష్టా గా తెలిసెడిది గాని రుద్రు పరత్వంగ [illegible] దదు।

ఆయితెను। [illegible] శివదేవి కొడుకును।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

మధ్యే పినాకగతా గంగా పావనార్ధం స్తిగంశివం

తాం దృష్ట్వా వెంరు వంద్యా తత్పురప హాం తిశుభా నస

[illegible]

ఉపశోభితే విష్ణుపదగంగా [illegible]

[illegible]

[illegible]

... సకలమైన రాజ్యములందున్న ప్రాణులు ... [illegible]

[illegible] ... చేసి ప్రారంభించి లోకముల ... [illegible]

[illegible] ... రక్షకమైనము. అప్పుడు ... [illegible]

[illegible] ... వారికెల్లా ... పరదేవతలను

[illegible]

[illegible] ... దేవతాంతరాలు ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

...విన

...ప్రకంటె

...అయితేను। శ్రీ

...యున్న చదివినవా–

...వము–ండో అధ్యా–య

...న్న మరిన్ని అందెరొండొ ధ్యా–

...న్నసెంబు వేదవ్యా–స అరగల్లెవు

...అనువా–కము ందున్న సా–మవేద ప్ర

...న్న ద్వాదశ అధ్యా–యముమందున్న। శ్రీభా–గవత

...న్నస్కంధా–లలో నుందున్న శ్రీవిష్ణుపురా–ణమం

...వా–యణ ముల్లో పలనురా–మాయునకుం జెప్పె

...హరి బుద్ధి నుందున్న అవరా–హ–పురా–ణమం దెవ్వ

...ర ఖండమందున్న శ్రీ–రి శంఖ చక్రాది చిహ్నాలం అనాదు

లని చెప్పి ప్రస్తుతి అష్టగనకంయున్ని యుండిన్ని విరోధము లైన ప్రవా–గ

ము। ప్రవా–గము గా–దు। అయితేను। అయితేను అరుద్రు

చిచేత చక్రం పుచ్చుకొని నేనెడి ప్రా–కథ బొందికా–రుంటేను। ఆ

శ్రీనా–రా–యణాంని చెతుర్భ్రా–లకంటేను। అప్పీంచుమతా

రాలందరి చరిత్రలు। వినం గా–తిశెది। చెతుర్భ్రా–లకంటేను

[illegible]

ముల ధర...

పెట్టుమున్న...

శ్రీ...[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

...డు

...దెలిసెడి

...యు చెప్పినదివి

...ందన్ను సంపూర్ణ

...అం[illegible]యుద్ధంబె దనెను।

...సుదర్శనమంచేత నిలకల

...అతండె సుదర్శన చక్రము ఉంగా

...ముచే తవరము గా... [illegible] ...లం

...సంధించిన ... శ్రీర కర్త [illegible] నని చెప్పిరియు

...[illegible] అగస్త్య సం[illegible] ...నిరు

...[illegible] సంప[illegible]

...[illegible]

...[illegible] గురోర

...[illegible] సంప[illegible] అష్టు

గనక సర్వ[illegible] [illegible]

ని[illegible] దేవతలందరు [illegible] కను సముద్ర [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] దనని [illegible]

వె...

దు విష్ణు...

దరప...

నన్ను [illegible]

వ... రము [illegible]

[illegible]

[illegible] ధరించి...

[illegible] రుద్రుని [illegible]

శ్రీ[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ఎదురు [illegible]

[illegible] బుద్ధి [illegible]

[illegible] దేవతలు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

...పకం

...నదుదగ

...ల్లు। అయితే

...ండు తనశక్తినే కాల

...రక్షింపబడ్డాడి। రక్షకుం

...తడు తనకు అంతర్యామి।

...సబలానసేకాని తనశక్తిని ధ

...నిసంబెప్పి ఉంచున్నాడా ఉంచున్నాడు

...ండు। తద్దృష్టాన్తేపై ఆకాశంకాకాశం ప్రాదుర్భూతః

...షం। ధ్యానాధ్యానారాంగులగాండీవం హస్తదయా

...। నారాయణంబువంటి మంత్రంబు పద్మక్రాస సమన్వితః।

...సువులపై ఆరంభాదం ధరంసర్వ భూయుంకరం। అనిన్ని।

...త్ర। నారాయణంబుపూరా వచ్చువిష్ణుస్సర్వగతస్సర్వే। విష్ణుంతుర

భూపెట్టిన లోకసంహారకంపుపాత్। బ్రహ్మాండే। యోనజెననం

పగరక్షం కంతస్పంచకపాలినః। అంతరాత్మద్భుతంతన్నీహస్త్రదలెగరు

దద్భుతాః। మంత్ర శాస్త్ర। అచ్యుతానంత గోవింద మంత్రమూ

నుష్టుభ్ఛందం। జింసమున్సంపుటేకృత్సుబుద్ధివిష్ణుధరాకరాక్షః।

గారుడే। పాలపతింపు తిరుద్రః। అప్రకాశమిదందేవి గుంహాప్రద్ధం

ద్ధి తరంపరం। పురాణాపామున్ద్రి మంధన శుతంగానవిష్ణావపాంతి।

౭౦

యు...

ండు తనశ...

ము గల్దు చెప్పిన...

డేధరించుంచెంతుపె...

దగంతాలు వాన్నిపి...

యున దేవతలు తనకుశరణు...

దురుగానదరితానున్నభితిల్లి...

క్రతుకతాశిరునెష్వరః। అనిచెప్పంబడిన...

విష్ణుని ధ్యానసంతెంగ్సగానుఅతండుపచ్చి...

తనింబునాచినారాయణుగాపాద్ధమా।...

షట్ చివునానిపేరని అభయమిస్సినీ౭౨ నివశ...

యుంచరాకుద్రుడినిచే ఉపేక్షింద్బోనినావవుచుల్లుని...

పువాన్సను। తద్రుద్రకుండైన సూతవిష్ణువు ఆవిష్ణువు నాంబు...

వాంకరించి దద్దు సంకులవిన్నరవిష్ణుంతను సంకుకు వ్యాపించర

నితినినవు యుంచరి సంచబుల్లో గ్రంథనపోత్పుదునా శంకరా। అం

దెసలు అనిచ్చిండి నిదుంచుల్లో క్రిడలొనపిలించి మానివిరవి...

ంతవద్దు నిచప్రుచాగ్రన్నెనిసిరిలించదగలేగానా నాన్నసా...

న

...ఖికర్తృక

...ము। తాయెను

...ర్వ ...డాయెనవు।

...నీలకంఠుడాయెను

...శుక్లాంబరధరం విష్ణుం। శశి

...ధ్యాయెహ। సర్వవిఘ్నోపశాం

...యముగాలందు। నాలుగు గుణనాక్ష

...లు గుర్యు పదాలంగలవని భాగవతవిష్ణు

...ంబె ప్రయున్నది చూచుకొనెది। యీరుద్రు

...ము విష్ణువుభక్షింపంగా మిగిలిన విషము రుద్రుండు

...చినని యెండుండెప్పియున్న దప్పను రుద్రుదవుండున్న

...నివిని దొఅష్టకవుండు దున్న। రెండో అధ్యాయము రువుండు

యుకంపైనాలు గోవర్గము౦దు॥ కెశివిష్ణుపాత్రయా యెరుద్రు

ద్రేస। ఇపి। పిదవ్రుపా॥ అనిళున్నదిగనక॥ నవుద్రు వుధనంపై వ

కాలు। శివాద్భవం విష్ణుపారిబదిష్ణుము। శివపాపనవుండ్లు

తె॥ అనివున్నదిగనకను। యింకనెంకవిశేషం గద్దు। చెప్పెము। భక్షించిన

వస్తువులెల్లాను। కంఠము గడని పాదాయము వుంచాడు। ఈదరానకు

దిగపెగాక రుద్రునికంఠమందె నిలువకాదరాము నుంచున్నాను। వి

చేసి...

నినందు...

రానకు దిగ...

కంఠేస్థితం భా...

తలయెను గరుడధ్వజం। యి...

గధా పరాదము। యి...

తరాన ఆ విషము పలికెక్కెరి...

తిని త్రొక్కు వుండైనవెండ్రుని అంశా...

భించబుట్టిన చెంద్రుకెష్ణు ర్పాభ్యముగా సు...

తన్ను పకారంగా నురుద్రునికి ధరియించెరి। ...

191

చంద్రశేఖరుండాయెను। యీ కథార్పత్తాంతమ...

సంహార రుద్రుండుండు ...నెడిది అ...

రాలను రుద్రుండు ...

దము ... యింకను ...

...దవుండు ...

...న్నది ఆశ్రమి ...

కొని ...

రదము ...

...షు

...డిని

...న వారంన్ను

...ద త్రిపురాసురవ

...రం ధూడుతీరంగా వి

...కు పశుపతిత్వము గాని

...వచ్చినని। ఆదేవతల అక్కరంబెరి

...। ఆదేవతలు అందరుకు సంభాక్షిన

...ర్తై అప్పుడె నేకాని పుణ్ని అతనికి వరము

...పుడె తాం వెడలిగాను। వారు తనకు యిష్టి

...పశులపతిష్టు అపుడు। ఆవేదవండె పున్నది। చూచుకొ

...షం వలె దేవతలచేత పశుపతిత్వముగ్గె కాని త్రిపురాలవా

...త్రిపోరయి వారితో భోరాడి కొంతకాలం సంభావతెను ఆ వి

...రి నింగోంపోయి ఆత్రిపుర పురాలు నిర్మించిన రాక్షసవిశే

కర్తగొప్పైన పుంరుని పురందరం బెట్టుతెను వాండు తన బా పరవెళ్ళి న

దివాన్నెరగ్నె పుద్నుకిద్ధరస కలాపగత సిద్ధరస ప్రోక్షాచేత వారిని బ్రతి

కించెను। యుంకపుచెనెకి పుండు చంపంగా వారు బ్రతికించంగా

మున్ను త్రిపురపురములు చెలిచిరయుంగాక నంధిపుటంగా కపుం

డెను। అప్పుడుకు దూడా దేవతలుంబుాచి గ్గుపడి త్రిపురారి

నృ...

నిదిలిపి...

వెంటుంబుట్టుకొ...

త్రిములనుం వరాన్నై...

మునిచే గయ్యైన బ్రహ్మ...

తగులున్నసిద్ధరస కలాపమ...

పెట్టుబిం వన్నైనిదుగాంబు...

గౌరి శ్రీమనానేనెపెగాదానల న్ను...

నుంబిట్టు వానురుద్రుని వద్దికి వచ్చి యుంక...

మిన్నవారియుం...రక్షించుదుని నీచ్చి పోయెన...

పురుల దెవా భారాడికి నలంబుండి పెను పద్ధరసము...

వచ్చిన వారు బ్రహ్మకర్తైరి అవి నత్రిపురంతో భోరాడి గాం...

ద్వైనకులు విష్ణుల త్నీ పులులు నకనవాంచు ప్రతి తత...

కను బ్రహ్మా...గజబలాన్ని...నకను మున్ని...ంధ్వలు గా

క...ంకి ఆ...డి...లిగిపాని...దిమ్మనెంబెయ్యి గా

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] త్రిపురం [illegible]

[illegible] త్రిపుర సంహా [illegible] రథ [illegible] విష్ణుర్భగవాన్ [illegible]

[illegible] ధనుర్బాణ [illegible] సవిశేష మహా [illegible] రథః। [illegible]

[illegible] గనుక। రుద్రుడు [illegible]

[illegible] రుద్రునికి [illegible] త్రిపుర [illegible]

[illegible]

[illegible]

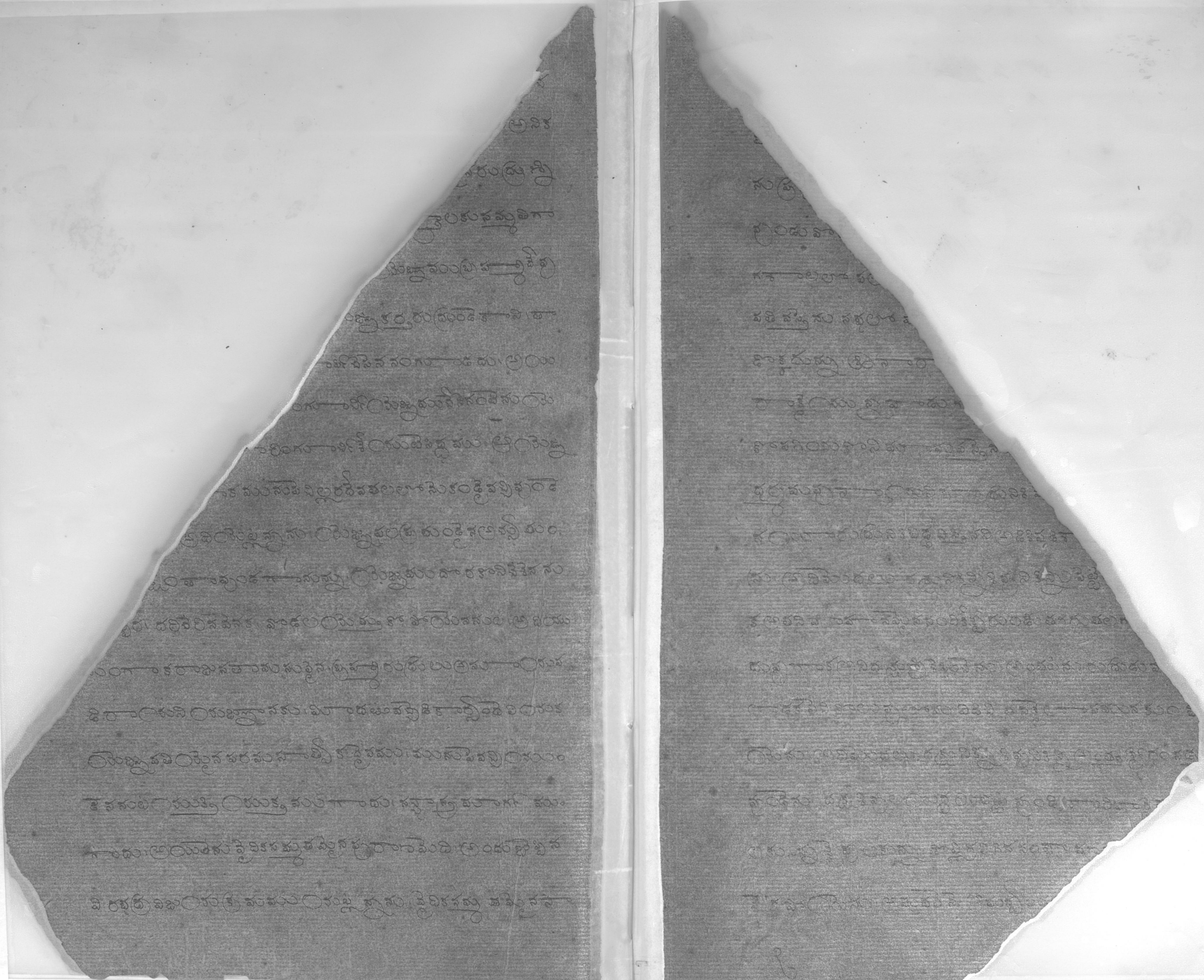

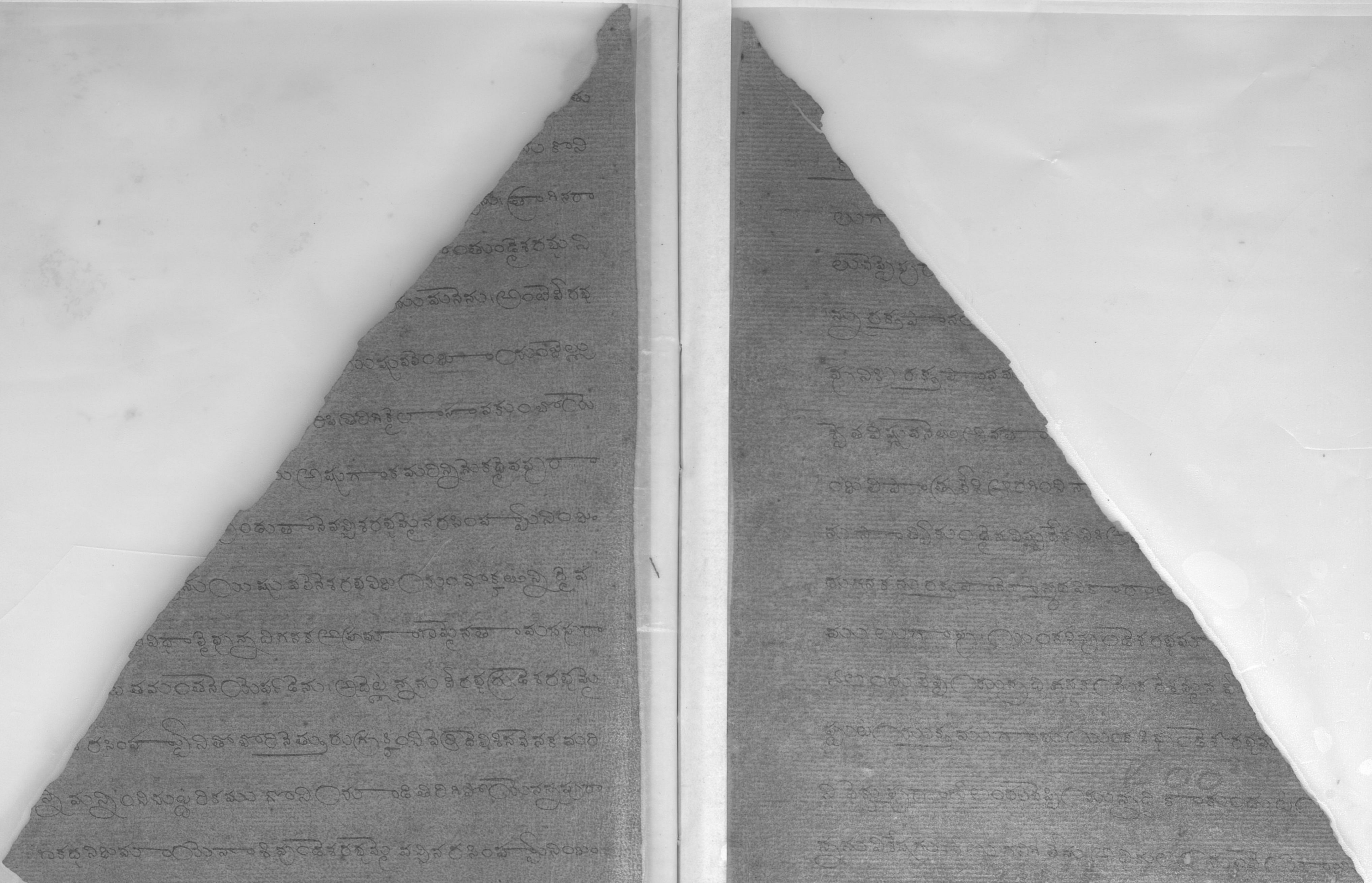

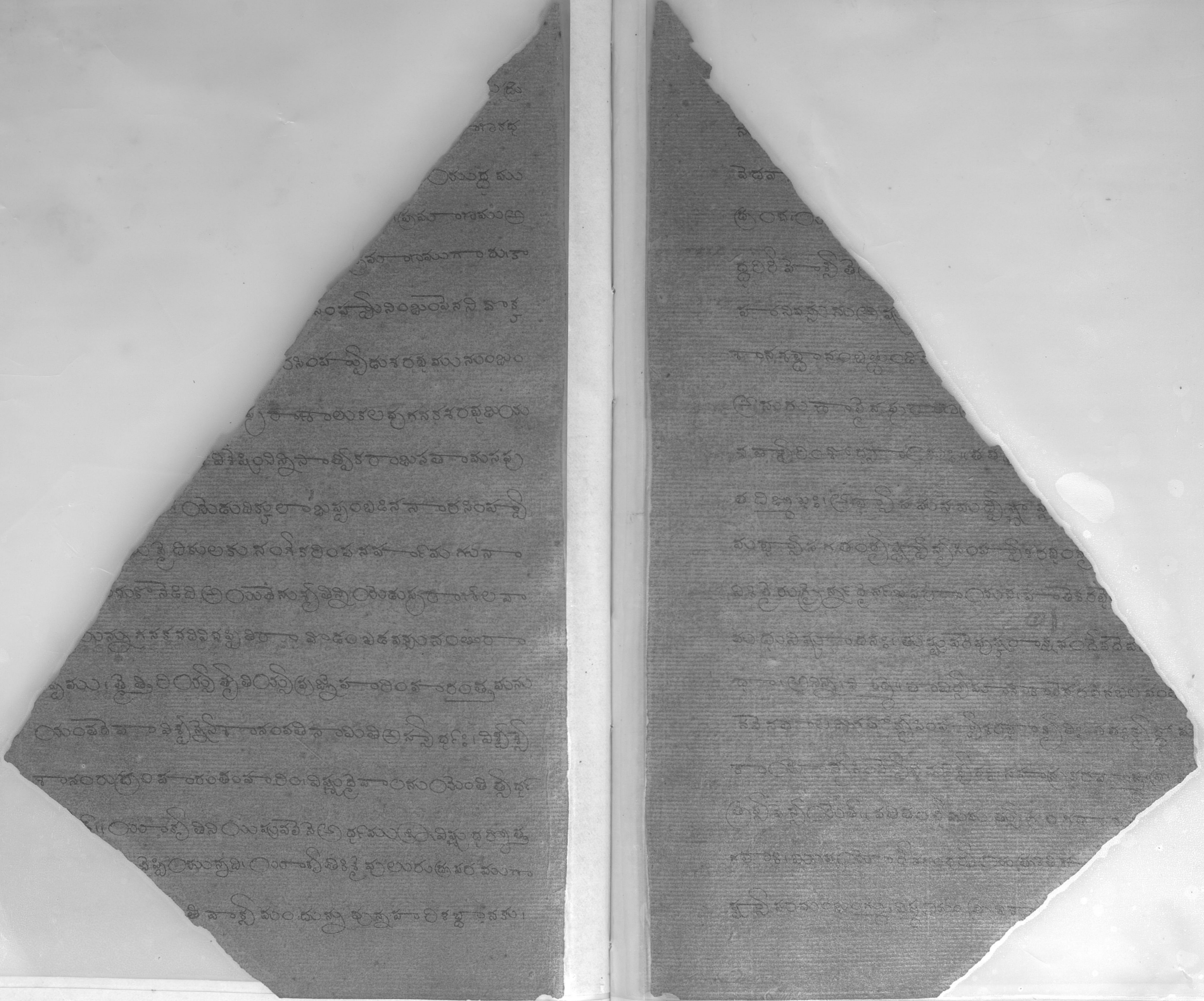

...ధని చేత

...కు। పారతా...

...శింపబ్బేండెప్పుడో

...లానకు మూపహా

...ంపబ్బేండెప్పుడో విచారిం

...దెప్పుడో విచారించుకొనేది

...రూపమైనట్టిము। గాని శరద్వి

...డదు। అదిగ్రమునుంగా ...కే ...యుం

...ంజెప్పెను। విష్ణుశబ్దవాసుదేవశబ్ద అనంత

...శబ్దాలకు వాచ్యమైన బ్రహ్మస్వరూపమున్ను

అనాదులున్ను నిత్యాలున్ను సత్యాలునైన। సహా

...పురుష పరమపదనాథులు ఇయ్యదరున్ను అష్టుండంగా

పరమపదనాథుని అంశమైన వ్యూహాల వ్యక్తి ...వతారము

...ఉండగాను తని వాంశమైన ...మూర్తి ఉండంగాను

...తని వాంశమైన స్వరూప ...మూర్తి ఉండంగాను అతని వాంశ

...మైన వైకుంఠనాథుండు అష్టైవుండంగాను। అతని వాంశమైన

...అనిరుద్ధుల అష్టైవుండంగాను। సంకర్షణాదులుం

...అష్టైవుండంగాను। అందులో ప్రతి అనిరుద్ధు

...ఒకటి ...లలో నెక

...

రూ...

...

రు...

...ంశమైన ...

కపిలాంశమైన నరసింహ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

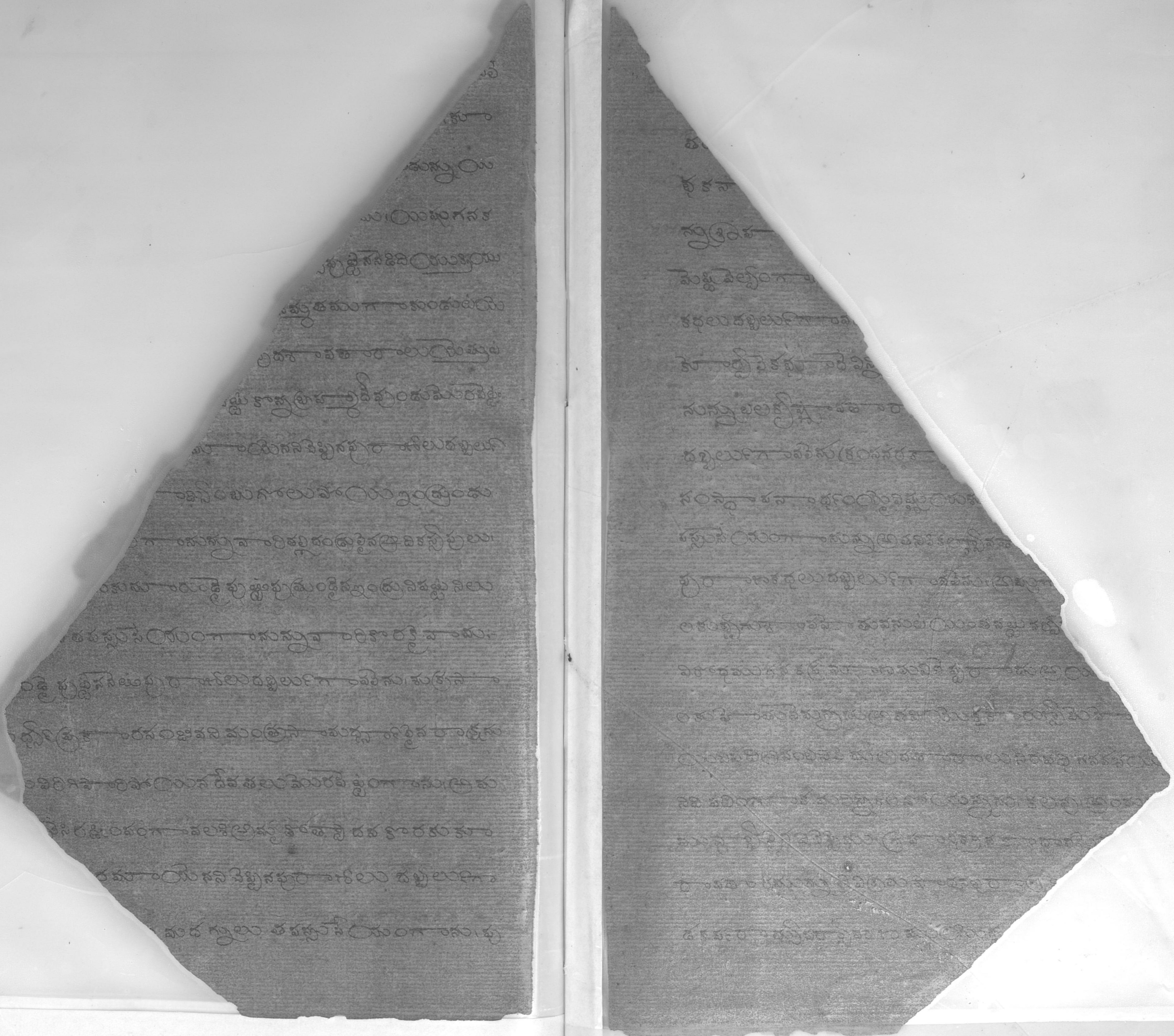

[illegible]

...ావనం వుండున న్ని పురుషోత్తముడున్నే [illegible]

...ము. అది [illegible] [illegible]

...మైన [illegible] చెప్పుకుందురు. అది [illegible]

... [illegible] రుంగరు. [illegible]

[illegible]

... అందువల్ల [illegible]

... [illegible] రు. అయితే అందువల్ల [illegible]

... ము చెప్పెము. పురుషోత్తముడున్నే [illegible]

[illegible]

...లకన

...గలవారిని

...యుం చెప్పిరియుం

...నను. అప్పుడు నుది

...ప్రతిష్ఠతి. అక్కాహాతమ

...అనితానె నిత్యబ్రహ్మచారినా

...ండదుబ్రతుకుంగాక నరుని॥పా

...రుద్రాచారితెనప్పై. అష్టలక్ష్మీపుండరీకాక్ష

...అస్తరితని. సత్యంపలికె పాదాననికెవ్రశ

...లెకించినను. అష్టగానయురూపంతా

...బ్రాచారినని సత్యంపలికె బెకించిన నరుతండు పరబ్రహ్మ

...ండెడానిబరూపముతోడను ఉండిన్ని ఖిదెంద్రనరుం

...కవిష్ణురుద్రవతుండై తన్ను మరచిన నరు తండు పరబ్ర

...క్తిన్న దెవుండా వెదాంతబాహ్యాసుకైన బ్రహ్మవిదులు విచా

...కొనెది. అయితె సుక్లిష్టుని యొక్క రుద్రిగిని సత్యభావరా

...ంగనాదిచేష్టలకు రెండిగని నున్ననూ. అ విశ్వ

...ద్రగ్రహాననుసకలదెహాలున్నా. అవ

సువ...

రెవా...

[illegible]

...తుర్తి

...క్షులనక్షై

...ప్రవాసి సంవత్సరా

...పుగానసనాశం

...పురుషోత్తముని శ్రీ

...యిః వచ్చిన ఫలమున్ను కళ్ల

...విశేషావేమిన్ని గానమువు। యి

...న్ను దేవతావిశ్వా కారకర్మకులుగా

...యించిన వారు అశ్వత్థ మహాద్యైన

...సంధ్యావందనాదులుగా రుద్రాభిషేకాదు...

...పాలుగాను వనయాగము రుద్రము...

...నిత్యానుష్ఠానాదులు వేదశాస్త్ర సంహితలు యుండు

...రియు స్మృతి పురాణాదులు కొన్ని దిది। యుండక వును। స త్యం సత్యం పునః

...సత్యమునుమున్నే। వేదశాస్త్ర పురాణానికి సద్వైవంకేశవా

...అనేకాకాశాల వేదర్షి త్రివేదపారాయణులు వాక్యం స్వర్గం ప్రాంచె

...వారు। మరిన్ని ఫైర్తై వస్త్రాభరణము రుద్రాది నందికేశ్వరులు

...యిల్లు వరికేదని చెప్పి యిస్మృతి ఆధునిదాము ని పురా

...పురాణాలందుం చెప్పిన కాశీమహా

...ము

...అహం దా...

...రామ రామర...

...నకినాధవరప్రశస్తి

...సర్వే సర్వంబు ... నంతి త

...ప్రసాదః ప్రభావాద్భవేత్। అనిష్ఠ

...మమవా ...ర్త్తి। మనః ప్రసన్నతా

...రామ ...రామ రామేతి రామేతి। ర

...మ। సహ...స్ర నామతత్తుల్యం రామనామ

...లింగపురా...రు ద్రః। లోకపూజ్యో మహా...త్మ

...శ్రీ నామకః ... రామ ... రాజీవ ... సురద్విట్

...తః। అస్య శ్రీ ...స్వామి ... నక ... వర్ధో ... వంప ... ర

...యి ...గినె ...నంతె సత న్నె నంద విద ...త్తని। శివరామపదేనా

...వరప్రశస్తి ... ధి ...రస్తే। అని ... లాగు ... రెడ ... బనయి

...తంత్రి ... రా ... మయుండని మరిన్ని అనేక దిక్కులం ... ఉంబె సి

...క్షేమ సత్య ... మత ... దు ... యె ... యుత్తే ... రు

...నియుని అప్పుడు ... దర ... ఖండు ... ప్రశస్తి ... సి

...మన్న ... యము ... దరగా ... గలకల

...[illegible]

...రక్షి ... [illegible]

...లు ... [illegible]

...[illegible]

...[illegible]

...[illegible]

...[illegible]

...[illegible]

...[illegible]

[illegible] ష్టిం

[illegible] ంపత్నీ [illegible]

[illegible] రోంగు

[illegible] ధనాం [illegible]

[illegible] ఆరాధ్య [illegible]

[illegible] ధగన్ధా [illegible]

[illegible] తత్ర [illegible]

[illegible] తస్యాః [illegible] విష్ణుం [illegible]

[illegible]

[illegible]

...పా

...క్షప్రాణం

...గము రొప్పేది

...ల వన్ను ప్రా...ర్వం

...లించుకొని విష్ణు నా...శ్రయం

...నక్షా...లముందు దేశకా...లప్ర

...ల వెర్లింపు కొని భూ...మ...చిమా

...ప్ర...ది పదా...ంతరములలోనుందు

...వసా...నకా...ల పర్యంతము నిలిచి క్రమ క్రమా

...ది మ...ంగళము తోగు...డుకొని పె...ష్ట

...డు రుద్ర ష్టు గనక కా...ర్యాంతు వరా...గో

అని చెప్పిన రా...మముక్రియా...ంగము క్రమ ముక్రియా

...ంగా...ండె వ్రాసెది అక్రమము పెట్టి న్ను కా...శీసము ధృవం జెప్పి

...వల్లిందివిరోయుంజెప్పెను కా...శీనా...మప్రసంగము

...పె...మైత్రుమందు ప్రపా...ర్థి దేవుండు అనేక ...సుబ్రాహ్మలుచే

...పు శ్రీ భుముంజి సుకొని ఆనంద మునను డెను అది

...డి ఆరోపా...శ్రమము వా...నందద నమునిమి

గేనక...

అవెనకన...

వె...నవవ...

వృందుకి భ్రనకై...

వ్ర... వ్ర...బుగా...న...

నవు...దికొన్నపత్రి...వ

చేతను దిబరు...వ...నవ్ర...

...నవప్రి పిన్నైనవింగరు...నవె...

తా...నరకము [illegible] దిక...నరము...

నవరమున్నెను...సదిక...[illegible]

ష్టుగనక...[illegible]...రకశీరము...

వ్రస్త్రై నీ...[illegible]

దటప్రభ...[illegible]

దటవిష్ణు...[illegible]

[illegible]

ముక్కన్న...[illegible]

[illegible]

ప్రవృ

త్రి ప్ర

రుపపాదురు।

మంత్రాధిదేవతా

ద్రాదురు। కేవలకవు

క్షుంభాంబులనవారు।

విందత్రిగంగాభిషిక్తమైనమూన్న

అధిగానన। కాశిలాంవిష్ణుమంత్రా

రువిష్ణురూపులుగానుకరదిగామమ

ల్లాను యులు లాంగు క్రమముగ్రాంగా

మన్నై ఋగ్రాంగాలవారు తెలుతనంకెన్నో

రూపముపత్రమెచెప్పరిగాని అష్టవిరజారు

టిపేంకధూరూపాలుచెప్పనైరి। అవినాదకుశుద్ధసత్వమైన

క్షరూపమునన్నచెప్పనైరి। సకలలక్షణాలునన్నైఖిక్ష

గావుండేభుండవుగనకయులవిలయున్నాతెలిసెటప్పు

ప్పురంగసె తిపానసాదులుచదువవెను। పెకులన్న

యుంకఫలంచెప్పినత్రాంవులుచెప్పెమను। స

తమునిడురూపములనొనెవు